

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

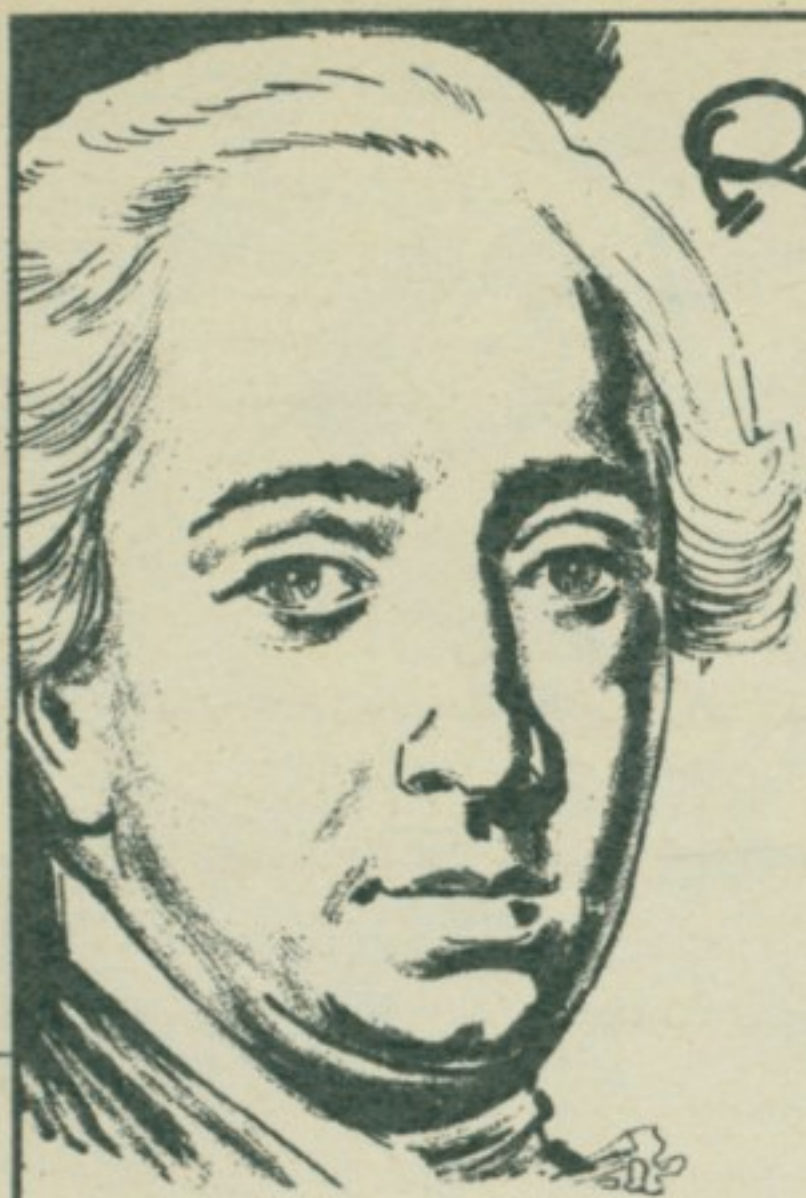
ГОДИНА
XXXIV
БРОЈ
1100
26. I 1973.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

РАТНА СЕКИРА ЈЕ ИСКОПАНА

СТРАНЕ 48-49

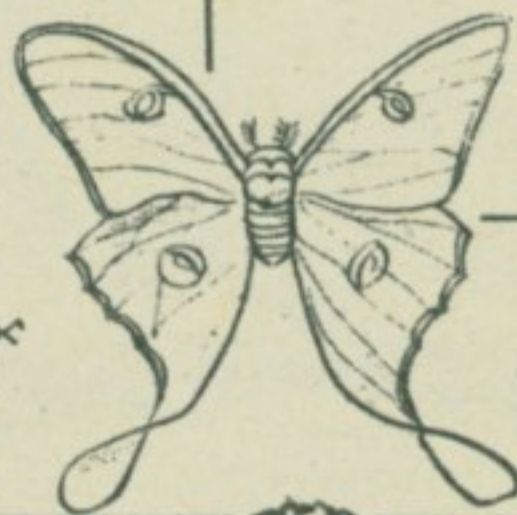

КРАЉ МАРШЕВА

ЛУДВИГ IX (1171-1210)
ВЛАДАР НЕМАЧКЕ
ДРЖАВЕ ХЕСЕН-ДАРМШТАТ
КОМПОНОВАО ЈЕ
100.000 ВОЈНИЧКИХ
МАРШЕВА. ОН ЈЕ ЈЕДНОМ
У ТОКУ ЈЕДНОГ ДАНА СТВО-
РИО 130 КОРЧАНИЦА.

АМЕРИЧКИ
НОКНИ ЛЕПТИР
ЛУНА

ПО МИШЉЕЊУ МНОГИХ
СТРУЧЊАКА
НАЈЛЕПШИ ЈЕ ИНСЕКТ
НА СВЕТУ.

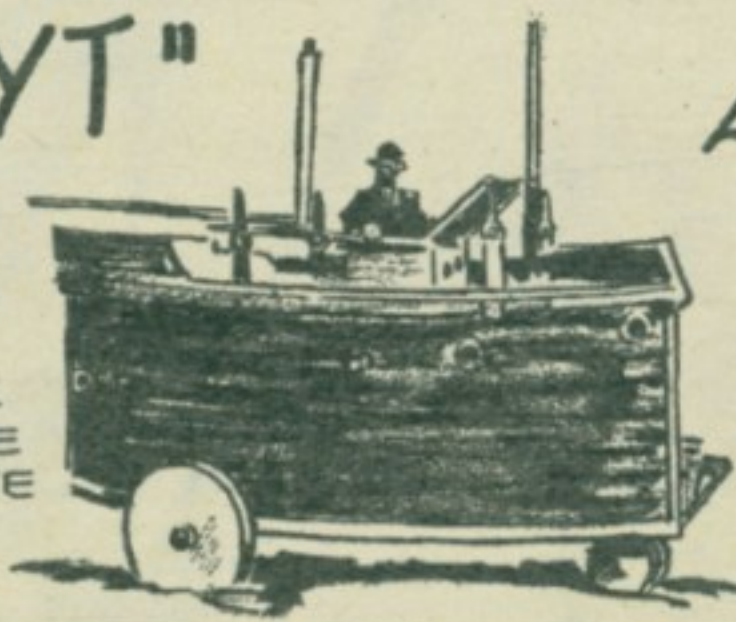
"ЈУЖНА КРАЉИЦА"

КОКОШКА
ЕРНЕСТА ТОМЛИНСОНА
ИЗ АТЛАНТЕ (САД)
НОСИЛА ЈЕ НА НОЗИ
ПЛАТИНСКИ ПРСТЕН
УКРАШЕН
ДИЈАМАНТИМА.

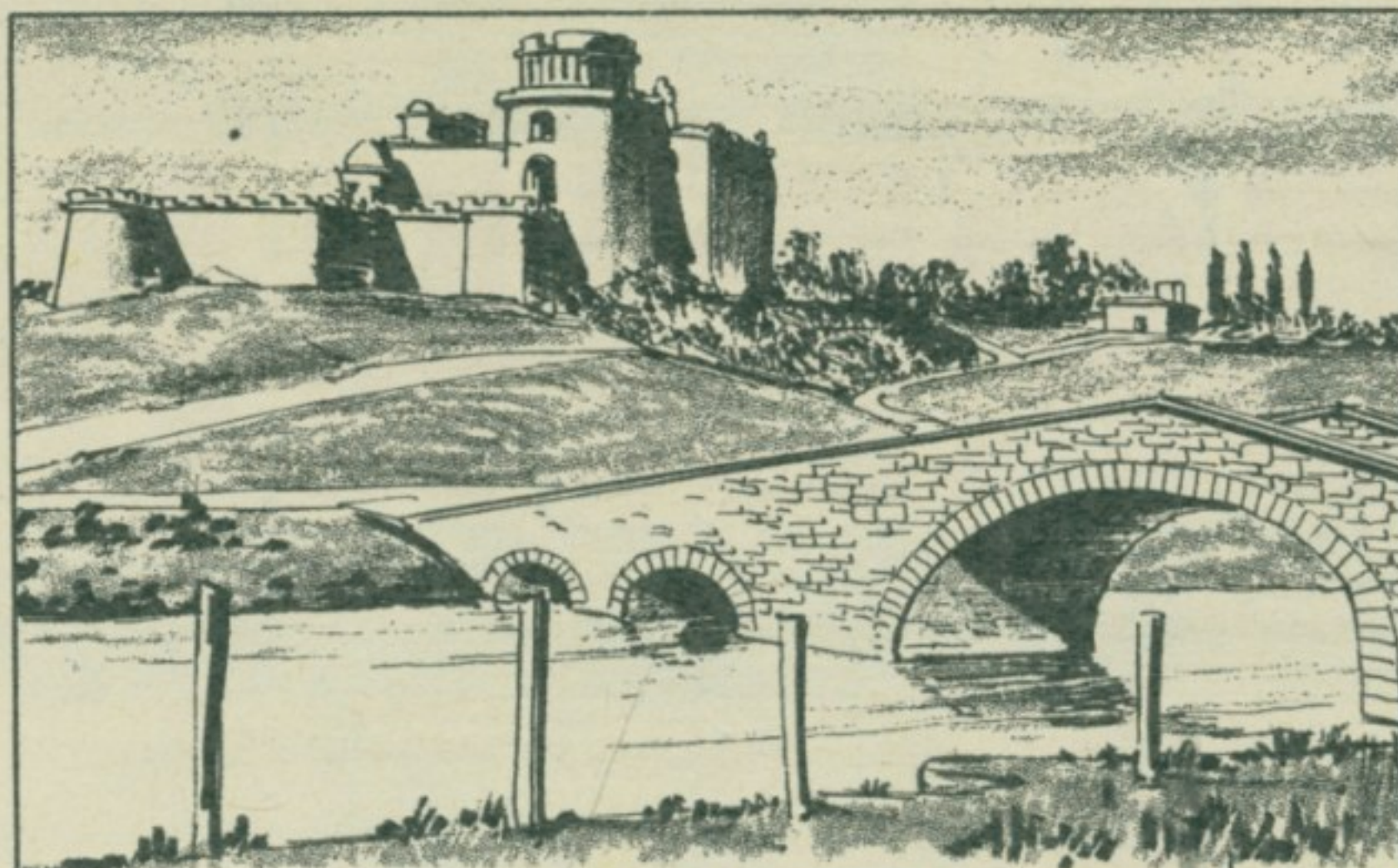

"АРГОНАУТ"

ЧУВЕНА
ПОДМОРНИЦА
КОЈУ ЈЕ
1897.
КОНСТРУИСАО
САЈМОН ЛЕЈК
ИМАЛА ЈЕ ТОЧКОВЕ
ДА БИ МОГЛА ДА СЕ
КРЕЊЕ И ПО
ДНУ.

Ripley Веровати или не!

ЗАМАК ГРАМОН

У БИДАШУ, У ФРАНЦУСКОЈ,
САГРАЂЕН У 11. ВЕКУ, КОЈИ ЈЕ ЗА ВРЕМЕ
ФРАНЦУСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ БИО ПРЕТВОРЕН
У ВОЈНУ БОЛНИЦУ, ИЗГОРЕО ЈЕ 1794. ГОД.
У ПОЖАРУ КОЈИ ЈЕ НАМЕРНО
ПОДМЕТНУО ЕКОНОМ БОЛНИЦЕ
ДА БИ ПРИКРИО ДОКАЗЕ О
СВОЈИМ
ПРОНЕВЕРАМА.

НАЈЛОШИЈЕ ОДЕВЕН БОГАТАШ У ИСТОРИЈИ

БАГАДАДСКИ КАЛИФ
АБДАЛАХ МАНСУР (712-775)

ЗА ЦИТАВО ВРЕМЕ СВОЈЕ
ВЛАДЕ ИМАО ЈЕ СВЕГА 2 ОДЕЛА-
СВЕЧАЊУ ОДОРИ КОЈУ ЈЕ НАСЛЕ-
ДИО ОД СВОГ БРАТА И СВАКО-
ДНЕВНО ОДЕЛО КОЈЕ ЈЕ КУПИО
ПОЛОВНО И НОСИО ГА 21 ГОДИНУ.
ЗА ТО ВРЕМЕ У ЊЕГОВОЈ РИЗ-
НИЦИ ЛЕЖАЛО ЈЕ
140 ТОНА
ЗЛАТА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● пси булдози гајени су у сред-
њем веку као пси за борбу с би-
ковима или међусобну борбу. На

ту некадашњу улогу булдога под-
сећа и његово име које је састав-
љено од енглеских речи "бул" —
бик и "дог" — пас.

● за кумис, алкохолно пиће које
се справља од кобињег млека,
знали су, према Херодоту, још
стари Скити.

● стручњаци тврде да је у лет-
њим месецима кафа мање аро-
матична него зими, јер на топ-
лости етерично уље из ње брзо
изветри.

● у савезној америчкој држави
Конектикат недавно је донет за-
кон по коме возачи који су каж-
њени због неког саобраћајног
прекршаја морају годину дана
да носе на својим колима реги-
старске таблице два пута веће
од нормалних. Бројке на овим

таблицама исписане су дречењим
фосфоресцентним бојама да би
се и ноћу добро виделе. На тај
начин возачи који престижу ова
возила или им иду у сусрет зна-
ју да треба да буду опрезни.

● индустријска шпијунажа за
коју се верује да је настала у
наше време, потиче још из 16

века. Наиме, француски писац
Рабле, познат по делима "Гар-
гантua" и "Пантагруел" посетио
је 1533. године Рим и кришом се
увукао у башту Ватикана где је
убрао неколико зрна и плодова
и однео их свом пријатељу Ес-
тисаку, баштовану у францус

ком граду Шинону. Било је то
семе диње, артишоке, каранфи-
лића, чији су плодови дотле би-
ли непознати Французима.

● одрасли нојеви морају да уче
своју децу да гутају песак који
им је неопходан за варење. Они
то постижу на тај начин што сво-
ју децу одводе у крај где за
јело нема ничег сем — песка.

● једна кокош има на телу око
осам хиљада пера.

● сипина кост може потпуно да
замени гуму за брисање. Деца
француских рибара одавно се
служе оваквим гумама.

● књижевник Сима Милутино-
вић — Сарајлија имао је обичај
да не једе кад год би писао неш-
то важније.

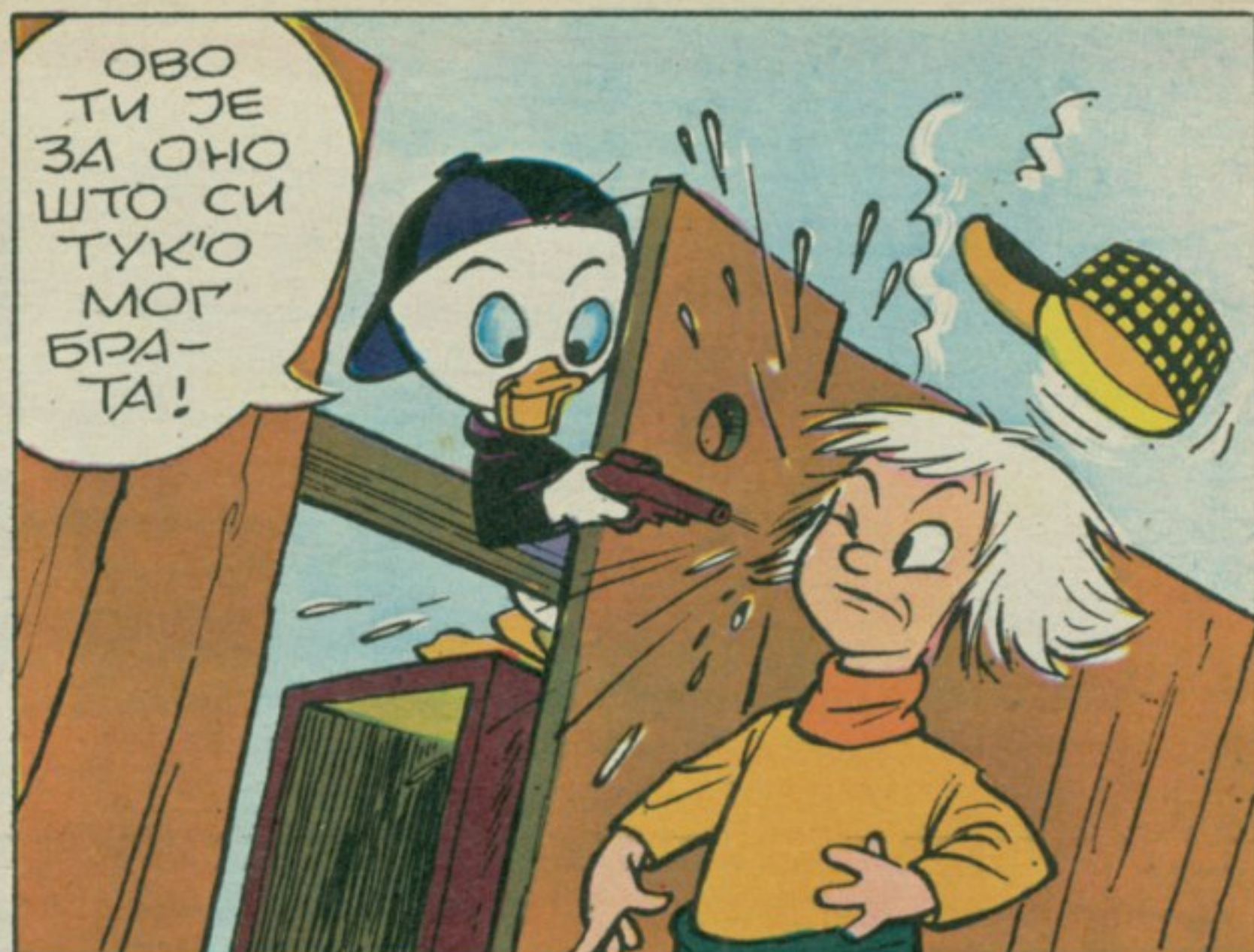
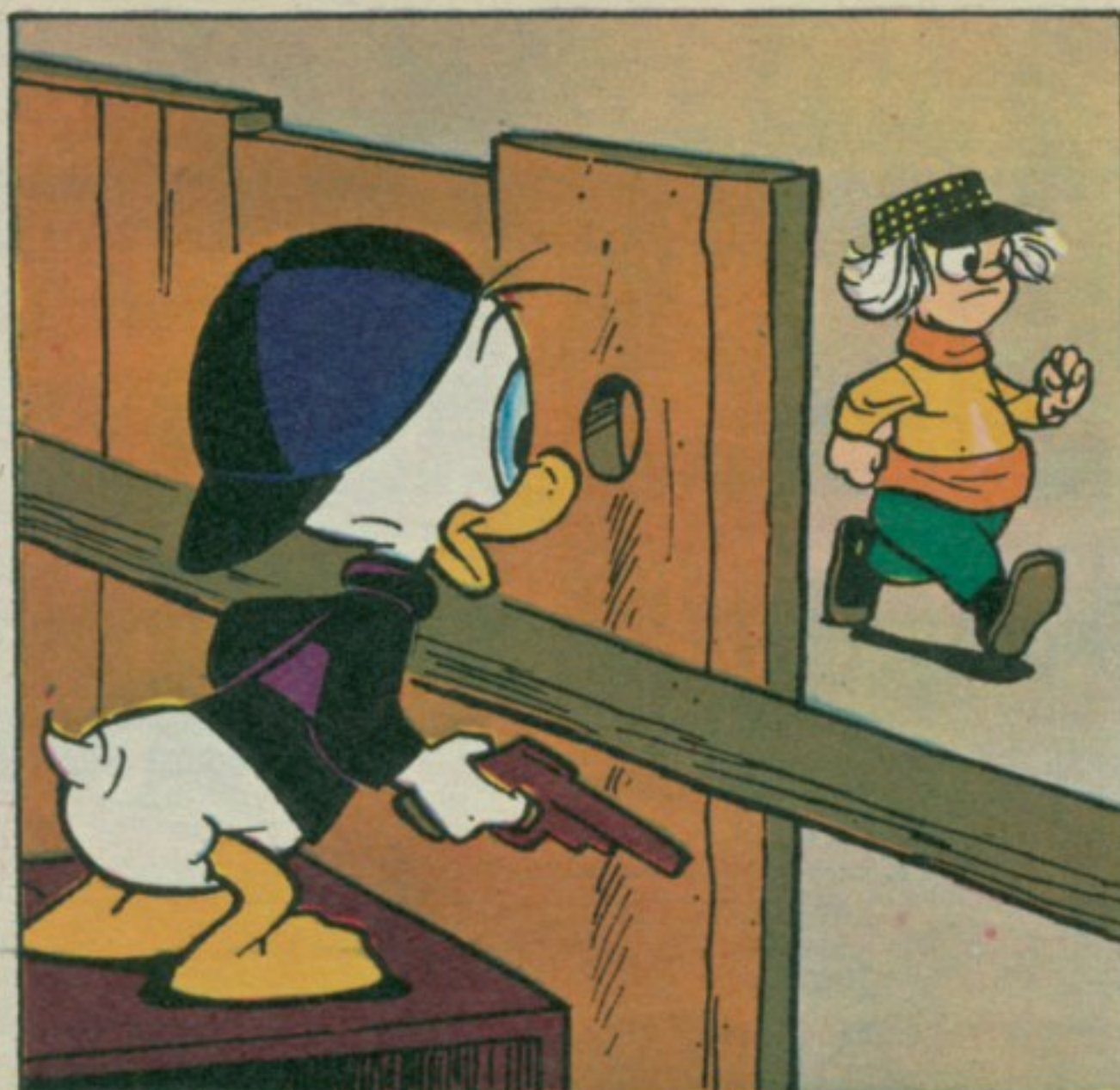
● најстарија стаклена боца про-
нађена је у гробу египатског фа-
раона Тутмеса II који је живео
око 1400. године пре наше ере.

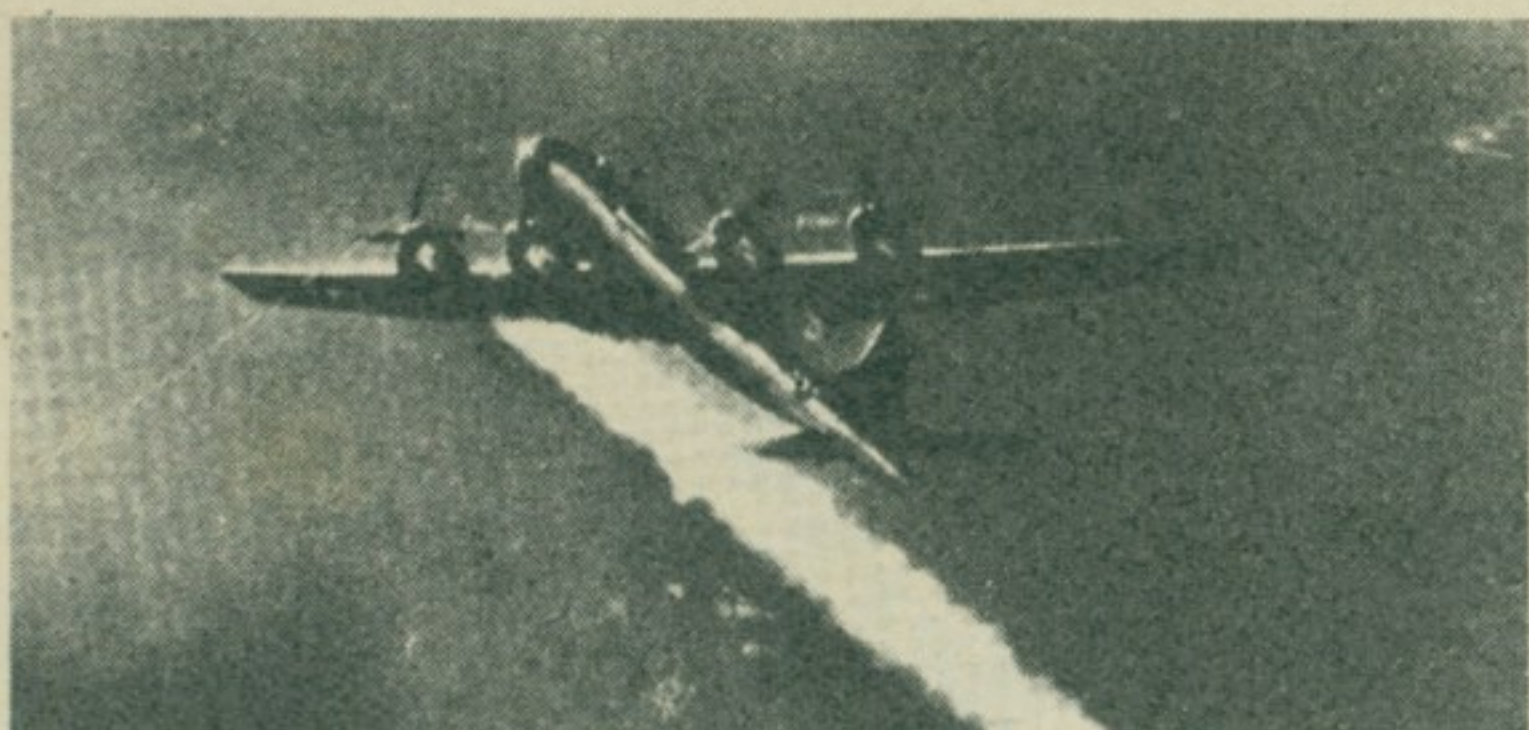
● птица северни гњурац не мо-
же да узлети са земље већ само
с водене површине.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ЗБРИСАТИ ТОКИО!

Пилот посади: „Приближавамо се циљу. Узмите заштит на одела и шлемове.“

Поручник Марти Дикс осетио је како му све игра у стомаку. Иако је то био његов четврти лет над Токијом у летећој тврђави Б-29, није био ништа мање нервозан него када је крајем јесени 1944. кренуо на прво бомбардовање Јапана. Срце му је ударило као лудо, а грашке зноја сливале се с лица у маску за кисеоник. Хоће ли се вратити, да ли ће кроз два дана дочеки вати Нову годину?

Из одељка с бомбама чуо се глас поручника Рона Липског:

— Не видим циљ... Боље је ослонити се на радар...

У очекивању информација са радара Дикс је кроз окно пилотске кабине буљео у непрозирни мрак кроз који с авион пробијао. Изненада се летећа тврђава, која је носила име „Небраска Нел“, тако затресла да су сви у њој за тренутак изгубили равнотежу.

— Проклети ветар — кроз стиснуте зубе процедио је Дикс. — Зар сад, кад смо на домаку циљу...

Јапанци као да су били заштићени невидљивим штитом ветрова скоро ураганске јачине. Бомбардер се

— Једва смо избегли... Ипак мора да смо погођени... У бок...

Авион се сада тресао и од паљбе што су је чланови његове посаде отворили на јапанске ловце који су изронили из помрчине. И док је Мартин Дикс покушавао да „Небраску Нел“ извуче из концентрисане ватре, пушкомитраљезац са његове леве стране наједном је викнуо:

— Погледај шта раде Џони Краузеу!

Диксу, заокупљеном управљањем бомбардера, био је довољан само један поглед да види како десетак јапанских ловаца налету као осице на летећу тврђаву на којој је писало „Чика Томина колиба“.

— Пилот посаде — Марти Дикс се трудио да му глас звучи мирно. — Идемо у помоћ Џонију.

Држи се, Џони!

Нос „Чика Томине колибе“ је био погођен, Џон је сигурно рањен — мислио је Дикс — али, можда му још има спаса...

Међутим, док је „Чика Томина колиба“ кружила на кривљена на леву страну, један јапански ловац-само-

је директно на Џонија и „Чика Томина колиба“ се распала у пламену.

Посада „Небраске Нел“ није имала времена ни да жали своје другове јер су јапанска зрна ударила читавом дужином по њиховом авиону.

— Стрелац из репа пилоту — чуо је Дикс глас Стуа Бласфорда. — Тројица... довољно близу да се рукујем с њима. Показашу им... Двојицу сам смакнуо... трећи иде право на мене!

Свих седамдесет тона бомбардера потресло се када је један јапански авион свом силином ударио у реп летеће тврђаве. Управљачке палице испале су из руку Мартија Дикса и авион је стрмо главо полетео наниже. Дикс их је поново зграбио а и други пилот, поручник Ернест Тоулер, који је био отишао да испита штету, допузао је натраг и прихватио своје палице. Заједничким снагама једва су успели да исправе авион.

— Сту Бласфорд... — довикнуо је Тоулер пилоту — мислим да је рањен.

Арч Мондејли, леви стрелац, отишао је да види шта је с Бласфордом. Нашао га је онесвесног у репу авиона. Исекао му је одело, преврио му ране на леђима, рукама и ногама, дао му кисеоник и покрио га ћебадима. И Дикс је у међувремену рањен али сада није ни могао да мисли на то. Заједно са Тоулером безупешно је покушавао да успостави везу са аеродромом.

— Блуграс... зовемо Блуграс...

Неколико часова „Небраска Нел“ летела је без икакве везе са базом. Горива је било све мање. Најзад, Тоулер је чуо одговор:

— Јавља се Блуграс... имате дозволу за слетање... све спремно за случај несреће... амбулантна и ватрогасна кола... срећно...

**560 км
на час**

„Небраска Нел“ је заиста имала среће. Стигла је до базе. Поред „Чика Томине колибе“ још девет летећих тврђава никада се није вратило са лета изнад Јапана.

Те ноћи, у свом главном штабу у Квонситу, генерал-мајор Кертис Ле Меј читао је очима поцрвенилим од несанице саопштење из Вашингтона:

„И поред наших појачаних ваздушних напада на домовину непријатеља, капацитет јапанске ратне производње још није знатније ослабљен.“

Средином 1944, када је генерал Арнолд, командант

америчких ваздухопловних снага, преместио Кертиса Ле Меја из Европе за команданта пацифичке авијације, намера му је била да центре јапанске ратне машине уништи јаким нападима из ваздуха као што је то било учињено с Хитлеровим индустријским центрима. Ле Меју је предата потпуно нова ваздушна флота састављена од циновских бомбардера названих „летеће тврђаве“.

Летеће тврђаве Б-29 требало је да лете преко огромних просторстава Пацифика да би бомбардовале непријатељску индустрију. Нови бомбардери имали су следеће одлике: максимална брзина 560 километара на час, радијус лета 4800 километара, носивост пет до шест тона бомби и висина лета до 10.000 метара. У

Генерали Кертис Ле Меј (са цигаром) и Том Пауер (десно од њега)

поново затресао под ударцима ветра, а онда су на земљи планули рефлектори који су, парајући мрак, трагали за авионима на небу.

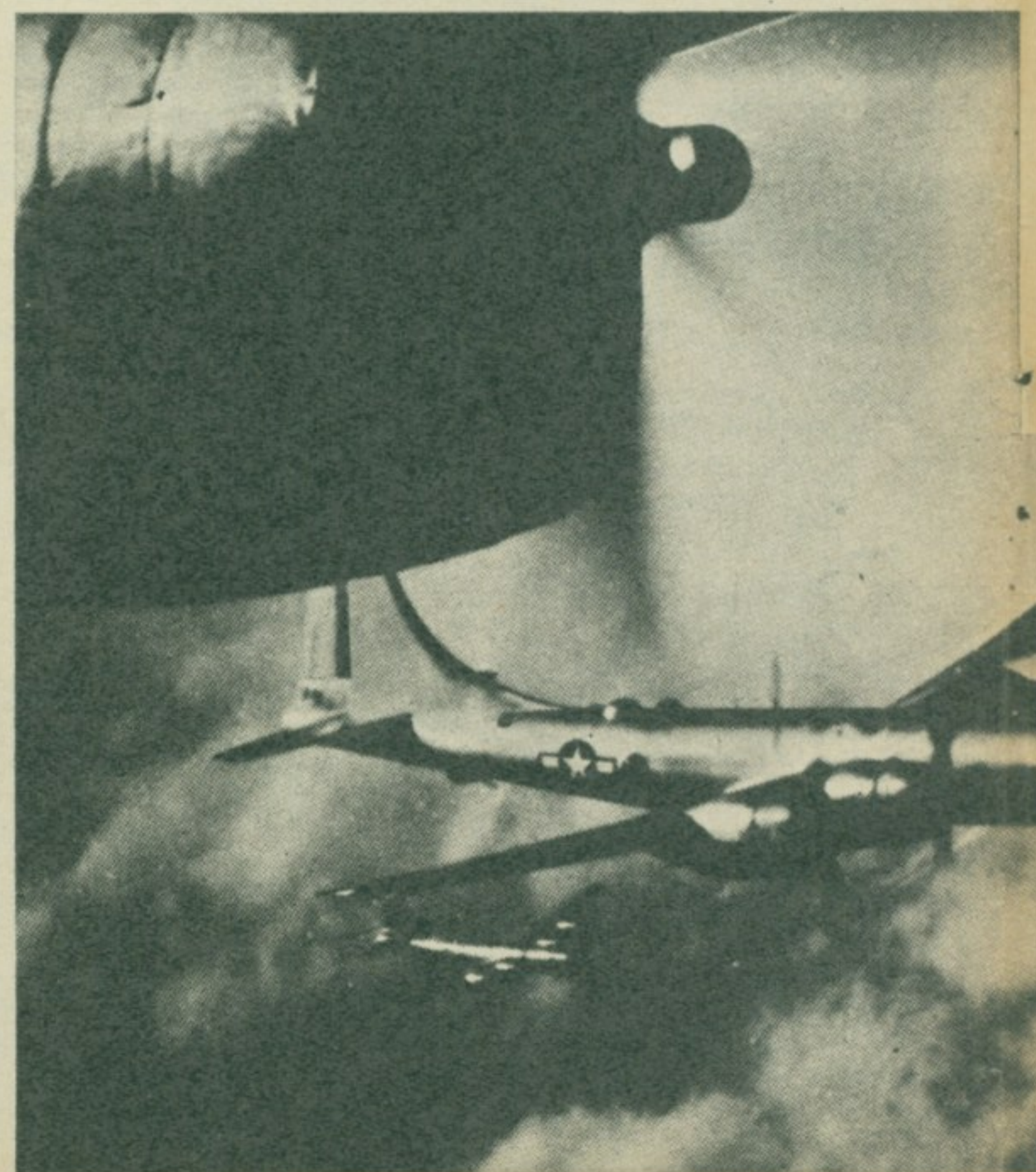
— Не видим циљ. Избациту бомбе... Ипак... — јављао је Рон Липски.

Тек што су бомбе биле бацене, авион се поново затресао, али овога пута не од ветра.

убица налетео је право на њено крило: мотор број четири се запалио, а мотор три отпао. Па ипак, летећа тврђава се још држала у ваздуху мада је стално губила висину. Марти Дикс је чуо само себе како виче:

— Држи се, Џони, држи се!

Али, у том тренутку други јапански авион налетео

ДЕВЕТОГ МАРТА 1945. ГОДИНЕ НАД ГЛАВНИ ГРАД ЈАПАНА НАДВИЛО СЕ 340 АМЕРИЧКИХ ЛЕ- ТЕЋИХ ТВРЂАВА СНАБДЕВЕ- НИХ НАПАЛМ БОМБАМА

ватре која је буктала на све стране. Неподношљиву јару још су повећавали оборени бомбардери који су не стајали у пламену. Спаса ни је било ни у каналима, ни у реци Сумиди. Као да је читав град пламтео!

Поручник Рон Липски, који је летео у новој тврђави, сваку бомбу је посветио по једном погинулом другу:

— Ово је за Џонија Краузеа... Ово је за Арчија...

— А онда, сетивши се свог тешко рањеног pilota са „Небраске Нел“, викнуо је: — А ово је за Мартија Дикса.

Када је свануло, 40 квадратних километара Токија личило је на велико згариште. У прах и пепео је претворено 267 хиљада зграда, скоро 100 хиљада особа изгубило је живот, четврт милиона је задобило тешке озледе и опекотине, а преко пола милиона становника остало је без крова. Високо изнад Токија генерал Том Пауер јавио је из свог авиона Кертису Ле Меју:

— Керте, успео си!
Сваки од бомбардера био

теорији, све је изгледало беспрекорно.

Показало се, међутим, да су ратни планери превидели неке веома важне појединости. Свака летећа тврђава захтевала је писту широку 60 метара и дугачку преко 2,5 километра, затим велик простор за паркирање. Све то није могло да се уреди преконоћ и Ле Мејове летеће тврђаве биле су спремне за узлетање тек у касну јесен. А онда су се појавиле нове тешкоће. Јаки ветрови бацали су огромне бомбардере као да су лоптице за пинг-понг, бомбе су падале на све стране а не на циљеве. Мотори су се прегрејавали и главе ци-

линдра прскале. Јапанска противавионска артиљерија била је веома јака и многи бомбардери враћали су се оштећени у базу или су не стајали у дубинама океана.

Кетрис Ле Меј је рачунао да ће до 1. јануара 1945. збирисати са лица земље девет великих јапанских челичана. До тог рока је, међутим, била уништена само једна, она код Кобеа.

У току фебруара пет хиљада морнара платили су животима да би освојили Иво Џиму и помогли Ле Меју да тамо створи нове базе. Али, почетком марта положај је био још црњи: још почетка офанзиве Ле Меј је изгубио 70 бомбар-

дера и 700 ловаца, а непријатељу није била нанета знатнија штета. Лекција је била јасна: бомбардовање, тако успешно у Европи, није дало исте резултате у Јапану. Требало је пронаћи нешто ново.

Ново оружје за бомбардовање

Решење је потекло од генерала Тома Пауера, команданта 314. бомбардерске ескадриле. Треба бомбардовати Токио: због честих земљотреса стамбене зграде имају лаку грађевинску конструкцију и међу њима се фабрике лако уочавају. Најзад, пренасељени Токио је срце царства и његово бомбардовање мора изазвати панику у читавом народу. И сада су Кертис Ле Меј и Том Пауер почели да остварују свој план: збрисати Токио са географске карте.

Амерички хемичари опремили су их новим оружјем: напалм бомбама које су палиле све око себе. Ле Меј је тако добио своју буктињу. Али Токио је бранило 600 топова, од чега је више од половине било тешког калибра, и 400 авиона прилагођених за борбе на великим висинама на којима су летеле тврђаве Б-29.

— Зашто Б-29 не би летели ниже? — предложио је Ле Меј Пауеру.

Деветог марта 1945. године четири хиљаде ваздухопловаца било је спремно да у 340 летећих тврђава крене на највећи ваздушни напад на Токио. Неће носити никакво оружје сем запаљивих бомби. Само ватру... У 17,40 часова ескадриле великих бомбардера почеле су да полећу са писта. У једној летећој тврђави налазио се и генерал Том Пауер, док је Ле Меј и против своје воље морао да остане у бази.

После највећег ваздушног напада на Токио од милионског града остало је само згариште. У прах и пепео претворено је 267000 зграда. Спасовање настрадалих и рашчишћавање рушевина трајало је недељама.

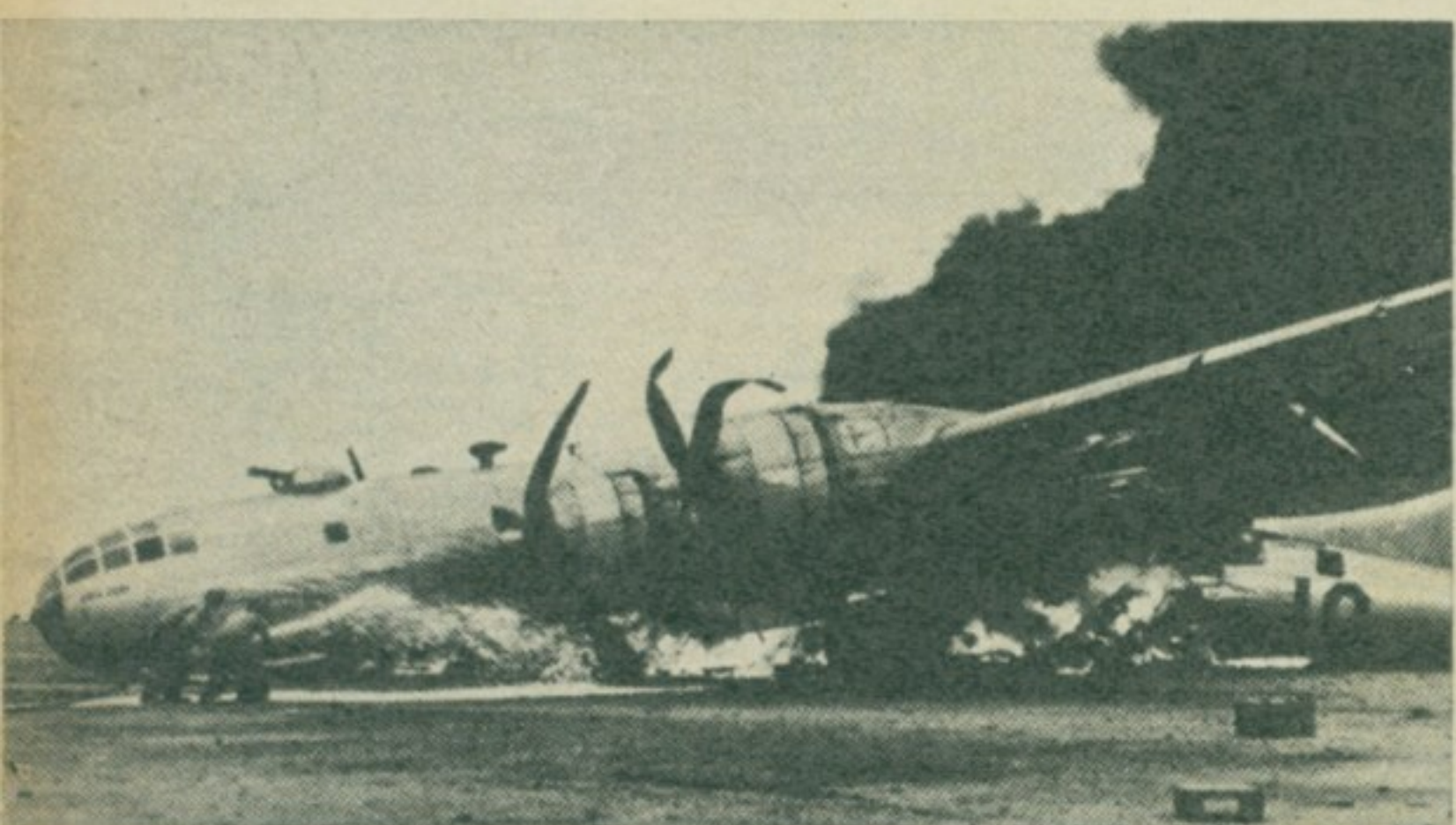
На великој мапи Токија Ле Меј је обележио троугао на који треба бацити бомбе: ту се налази тешка индустрија и бродоградилште, челичана, трговачки центар Гинза, стамбене зграде.

Град у пламену

Када су се бомбардери већ приближили, у Токију је дат знак за узбуну. Сви у склоништа! А та склоништа најчешће су били обични ровови покривени бамбусом. У 23,30 часова почео је највећи напад из ваздуха на Токио. Становници су узалудно тражили заклон од

је у просеку 170 минута изнад Токија. Сада су се летеће тврђаве враћале у базу.

То што је претворио Токио у буктињу коштало је Кертиса Ле Меја 14 уништених и 28 оштећених летећих тврђава. Ле Меј је сматрао да та цена није превише. Уз пристанак Вашингтона наставио је да бомбардује Токио све док у лето 1945. није потпуно уништено 120 квадратних километара овог града. Затим су његови бомбардери кренули на Јокохаму, Осаку, Кобе. Бомбардовања запаљивим бомбама престала су тек кад су војни мозгови измислили нову страшну играчку — атомску бомбу.

Тешка противавионска артиљерија и четири стотине авиона бранили су Токио од напада америчких бомбардера. Многе летеће тврђаве нису се вратиле у базу.

ДИКАН MONTEKARLOS И ПРВИ РЕЛИ

БАТИНЕ
КОЈЕ
СЕ
ПАМТЕ

ЗА ГОРДАНОМ

ПРАТИО САМ ЈЕ КАО ОМАЋИЈАН У ОПШТЕ НЕ
РАЗМИШЉАЈУЋИ НИ КУДА ИДЕМ НИ ЗАШТО

У наше тихо банатско село, по страни од свих важнијих путева и догађаја, тог лепог јесењег дана стиже већа група Цигана. Било је то уочи II светског рата. Колико се сећам људи по селу већ су говорили о рату, као да треба да почне.

Не знам какав је утисак посета Цигана оставила на одрасле, али за нас децу то је била прворазредна сензација. Истина, ми смо их се и прибојавали јер смо често слушали да они одводе децу, да понеко ослепе, осакате, па после помоћу њих просе. Зато смо се држали на одстојању, али нас је радозналост ипак неодољиво вукла томе свету толико необичном за наше појмове.

СВЕ ЈЕ ЗВЕНИЛО

Чим су стигли у село, Цигани су се растурили на све стране. Сваки од њих понешто је радио: Циганке су се растрчале по сеоским кућама, да би још с капије викале:

— Газдарице, 'оћеш да ти гатам? Да ти погодим срећу за децу, да ти удесим да те воли човек! Има да ти удесим пуно среће за свега два динара!

Циганчићи би играли на сред улице, певали и свирали схватајући то као личну забаву, па се нису ни озирали на понеког посматрача. Једино што би врло вешто ухватили новчић који би им гледалац добацио. Одрасли Цигани грлато су нудили своје услуге:

— 'Ајде, газдарице, да ти калајишем! Шерпе, лонце, тигање! Има да ти буде сто пут' боље него ново!

Но, све те услуге мало су интересовале нас децу. За нас су Цигани приређивали забаву над забавама: играње и друге лудорије дрешираног медведа! Гордана је заиста била чудо од медведа! Све што би јој газда наредио, изводила је тако вешто и смешно да нашем дивљењу и срећи није било краја.

А знала је и да се рве! Обично би се рвала с газдом и увек побеђивала, но било је и сељака који су хтели с њом да се огледају. То рвање било је неописиво узбудљиво. Онако усправљена Гордана би високо наткриљавала сваког противника чврсто га сте-

жући предњим шапама и поигравала се с њим као с каквом метлом. Дрмусала би га и вртела у круг, па је све то више личило на плес него на рвање!

У борби се није ни најмање напрезала, није, у ствари, обраћала пажњу на противника већ би незаинтересовано разгледала публику. Ако би јој ко добацио коцку шећера, вешто ју је хватала својим огромним чељустима. Са победом никад није журила, али је очито у њој уживала. Кад би се исцрпљени противник коначно нашао на земљи, она га је обично још мало тапшала по рамену — да је све звонило!

И овог пута све се завршило као и пре када су нас Цигани посећивали: обавили су добар пазар, понеко од сељака присетио се да је преварен, али је о томе паметно ћутао да га остали не би смејали. Једно подне Цигани су се повукли у свој логор спремајући се да крену даље. Занесен оним што је Гордана тог дана изводила, ја је ни за тренутак нисам напуштао. Кад је с газдом пошла према черги, у стопу сам је пратио. Тако сам стигао у логор.

Газда је Гордану привезао за нека кола и ту је оставио, па нико осим мене није више на њу обраћао пажњу. Ја сам ипак био толико паметан да јој се много не приближим. Онако из пристојне даљине гледао сам је и дивио јој се, а она ме сигурно није ни приметила већ се сама забављала како је знала и умела.

ВРАТИТЕ МИ ДЕТЕ!

Не знам колико сам времена ту провео. Чак нисам приметио ни да је пала ноћ. Цигани на мене уопште нису обраћали пажњу. Била је месечина и све се видело као на длану. Цигани су се најзад спаковали, упрегли коње и кренули путем између високих кукуруза.

Кола за која је била привезана Гордана ишла су на челу ове ноћне колоне. Између тих кола и првих следећих било је таман толико простора да сам могао несметано корачати. Ишао сам за Горданом као омађијан уопште не размишљајући ни куда идем ни зашто.

Тако смо ишли око два километра када се на путу, иза нас, зачу граја. Цигани се узнемирише, па и они заграјаше и колона убрза ход. Сад ми је већ било теже да пратим Гордану, па сам могао мало и потрчати, али сам је ипак достигао. Међутим, кад се граја отпозади појачала, а већ су се разазнавали гласови наших сељака, Горданин газда заустави кола и повикао:

— Браћо Цигани, стојте! Ми нисмо лопови и нећу да нас нико гађа! — Ово је рекао колико га је грло служило ваљда да би га и сељаци чули.

— Дете на сунце, ил' ћемо вас све побити!

ЈЕСМО ЛИ ЉУДИ ИЛИ МЕДВЕДИ!

Почех дрхтати од страха очекујући крваву тучу, али се не усудих да се јавим. Цигани се, међутим, нису предавали. Горданин газда се још јаче продера:

— Ама, шта вам је, до-

Сви пожурише према мени. Шта се даље дешавало тешко је описати. Знам да је најпре почео да ме туче отац својим опасачем широким као длан. Затим остали, чим је ко стигао. Бежао сам кроз шпалир разјарених сељака, а батине су пљуштале на све стране. У том трчању сандале су ми спале с ногу, па је оштра стрњика резала табане попут ножа. Већ при крају снаге дотрчав право у руке Горданиног газде. Он ме заклони вичући:

— Браћо мила, јесте ли полудели, мајку му! Не дам да више тучете дете, скоро

У циганском логору на мене нико није обраћао пажњу

Предосећајући опасност потрчав преко стрњишта, па кад сам се удаљио неколико десетина метара, застдох пратећи шта ће се десити. Одмах препознах уплахирен глас свог оца:

— Вратите ми дете! Украли сте ми сина!

— Домаћине, тако ми наш цигански бог помог'о, нисмо украли твоје дете. Иди, молим те, зар ми, поштени Цигани, да крадемо туђу децу! Видиш кол'ко имамо своје, бог их живео!

— Али мој отац му није веровао, а ни остали сељаци који, с кољем у рукама, отколише његова кола.

бри људи! Бог с вама, какво дете! Ако нас нападнете, пустићу Гордану, па ће све да вас пребије! Одступи, народе!

Наста цика циганских жена, плач деце. У том опасном моменту продоран женски глас проломи се кроз ноћ:

— Чекајте, људи! Ја сам видела једно сељачко дете како се мота за колима!

Све се за моменат утиша, а ја, дошавши мало себи, потрчав према гомили вичући:

— Тата, ево ме! Нису ме украли, сам сам пошао за Горданом!

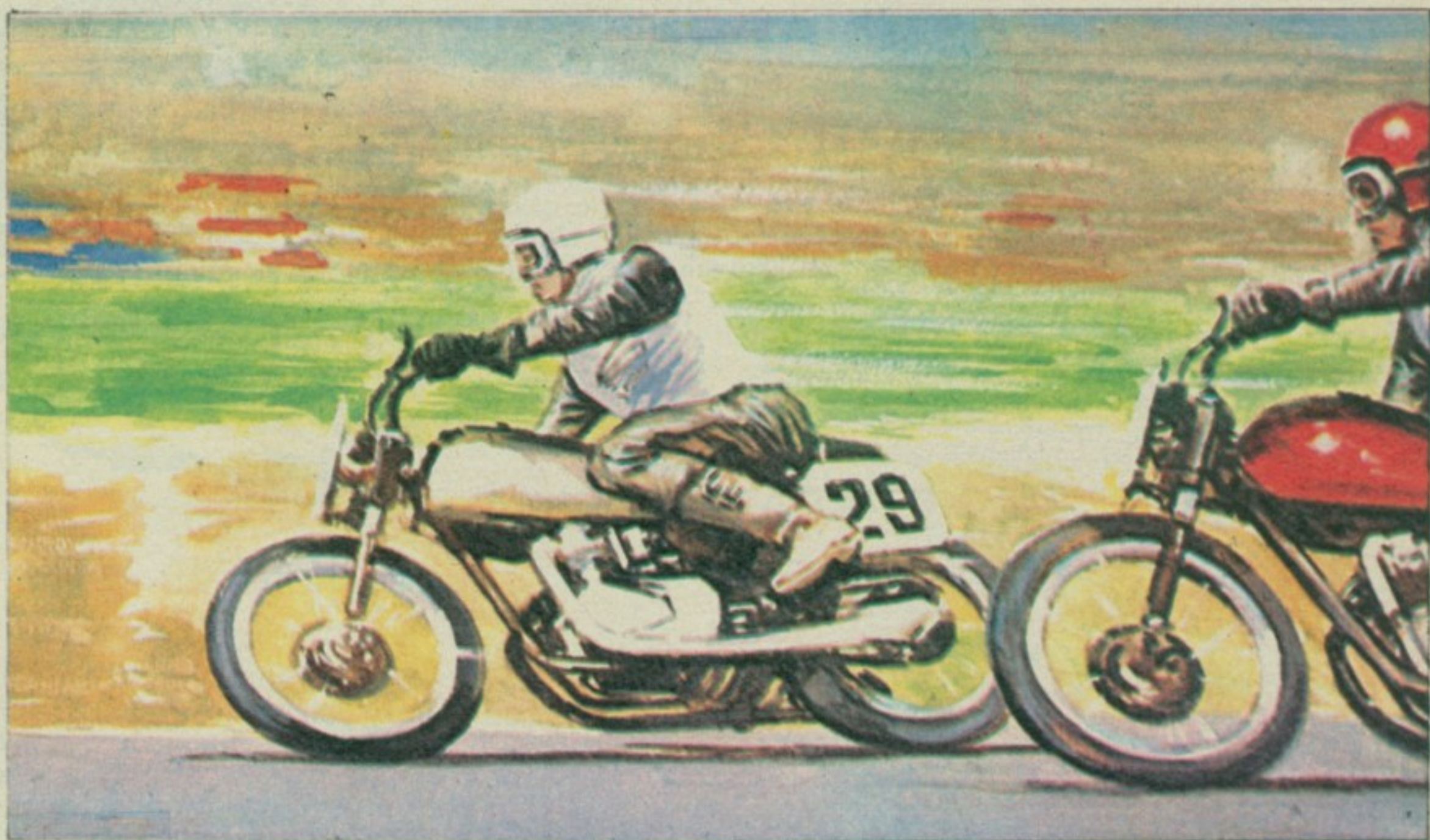
сте га убили, глупаве будале! Сва деца воле моју Гордану, читав свет! Били смо и у Мађарској, и у Румунији, свугде смо били, и сва деца трчала су за Горданом. 'Ајде, бога му, јесмо ли људи или медведи!

Ошамућен од батина, страха и свега што сам тог дана доживео приђох оцу који ми пружи руку, па крену смо назад у село. Две колоне, у некој тишини, удаљавале су се једна од друге у ноћни пуној месечине свака у свом правцу.

Бранко Барош, дипл. правник, Сарајево, Скандерија 24
Хонорар: 250 НД

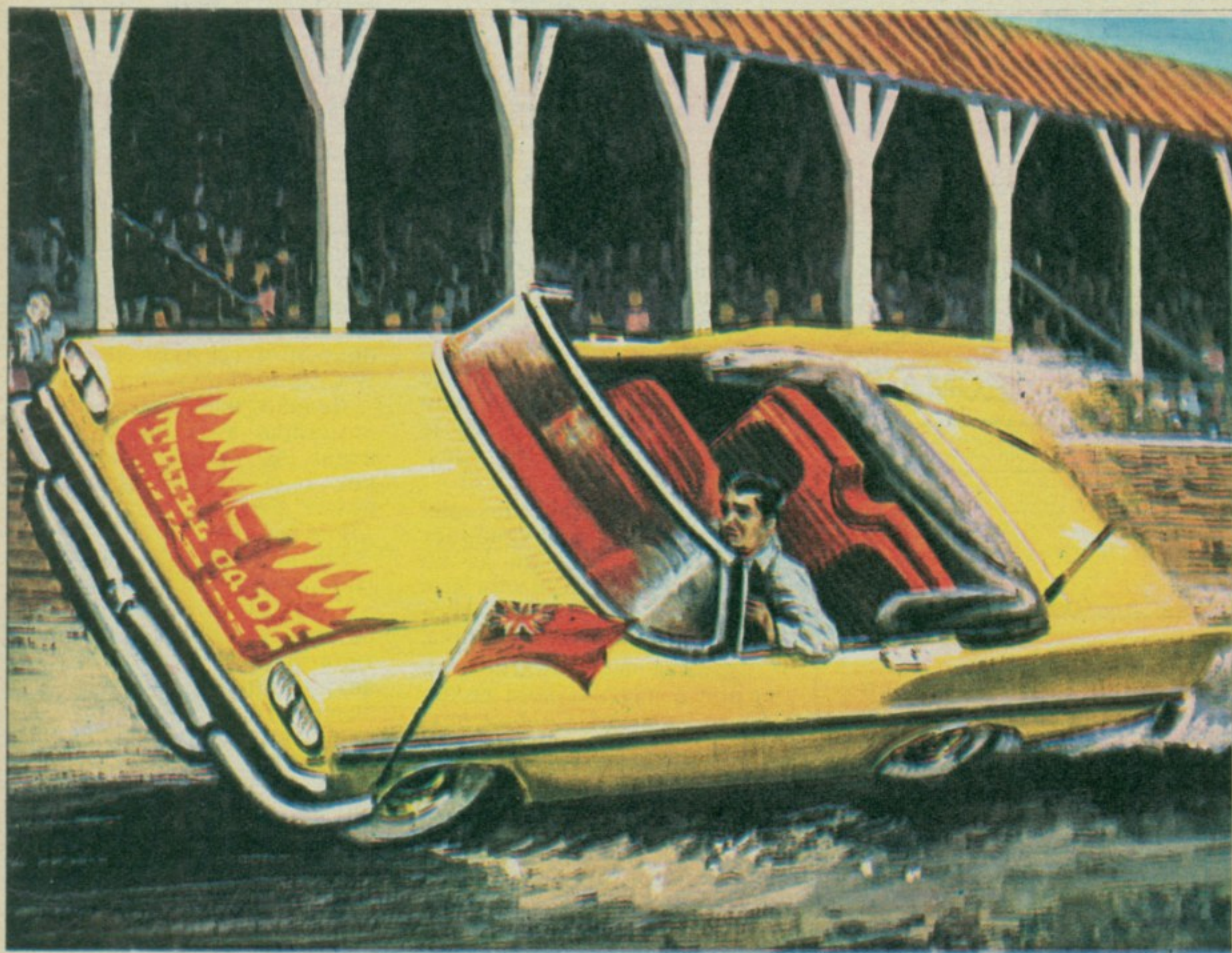
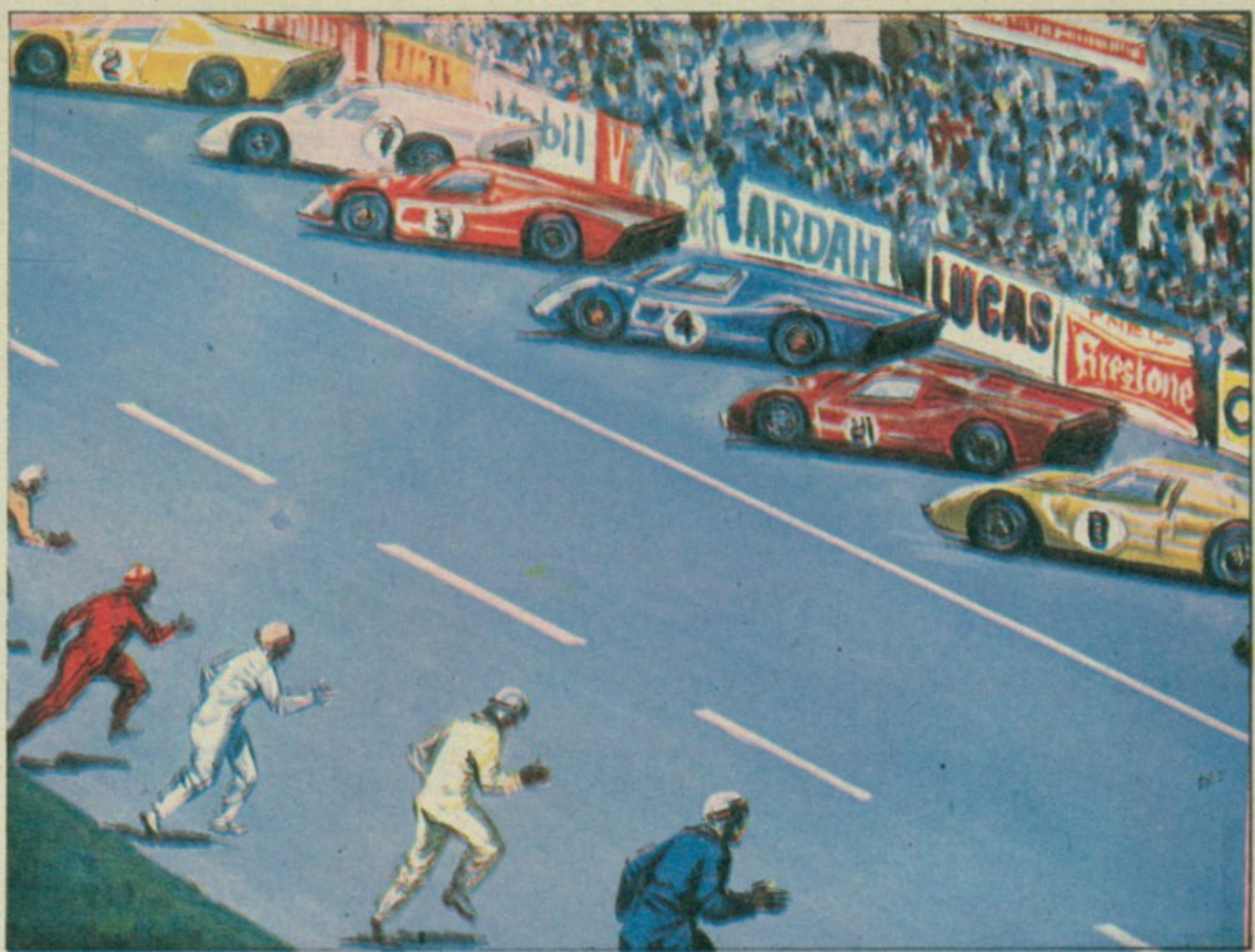

БИЦИКЛИЗАМ — Прва такмичења у бициклизму, који је средином прошлог века добио спортска обележја, одржана су 1889. године. Као олимпијска дисциплина појавио се већ на првим обновљеним Играма 1896. у Атини. Бицикличка такмичења одржавају се на друму и на листи. Међу другим тркама за професионалце најпознатије су „Тур д Франс“ и „Биро д Италија“, а за аматере „Трка мира“ (Праг—Берлин—Варшава) и „Трка кроз Југославију“. Такмичења на листи веома су напорна јер се од бициклиста тражи да постижу велику брзину, док се од такмичара на друму тражи пре свега издржљивост. Наш најбољи бициклиста тренутно је Цвитко Билић из Пуле, двоструки победник „Трке кроз Југославију“.

МОТОЦИКЛИЗАМ — Оног тренутка када је први успели тип мотоцикла подигао за собом прашину родила се мисао о мотоциклическим тркама. Прве трке организоване су 1904. године, само десет година после отпочињања серијске производње мотоцикла у Немачкој. Спортски, такмичарски мотоцикл по правилу је једносед и само у случају кад вози приколицу има још једног члана посаде — балансера. Мотоцикли су за трке разврстани на категорије, најчешће од 125, 250, 350 и 500 кубика а има их и преко 500 кубика, са приколицом или без ње. Такмичења има више врста: друмска или брзинска, спидвеј — на тркалишту са стазом од шљаке, брдска и такмичења у мото-кросу.

НА 2 И 4 ТОЧКА

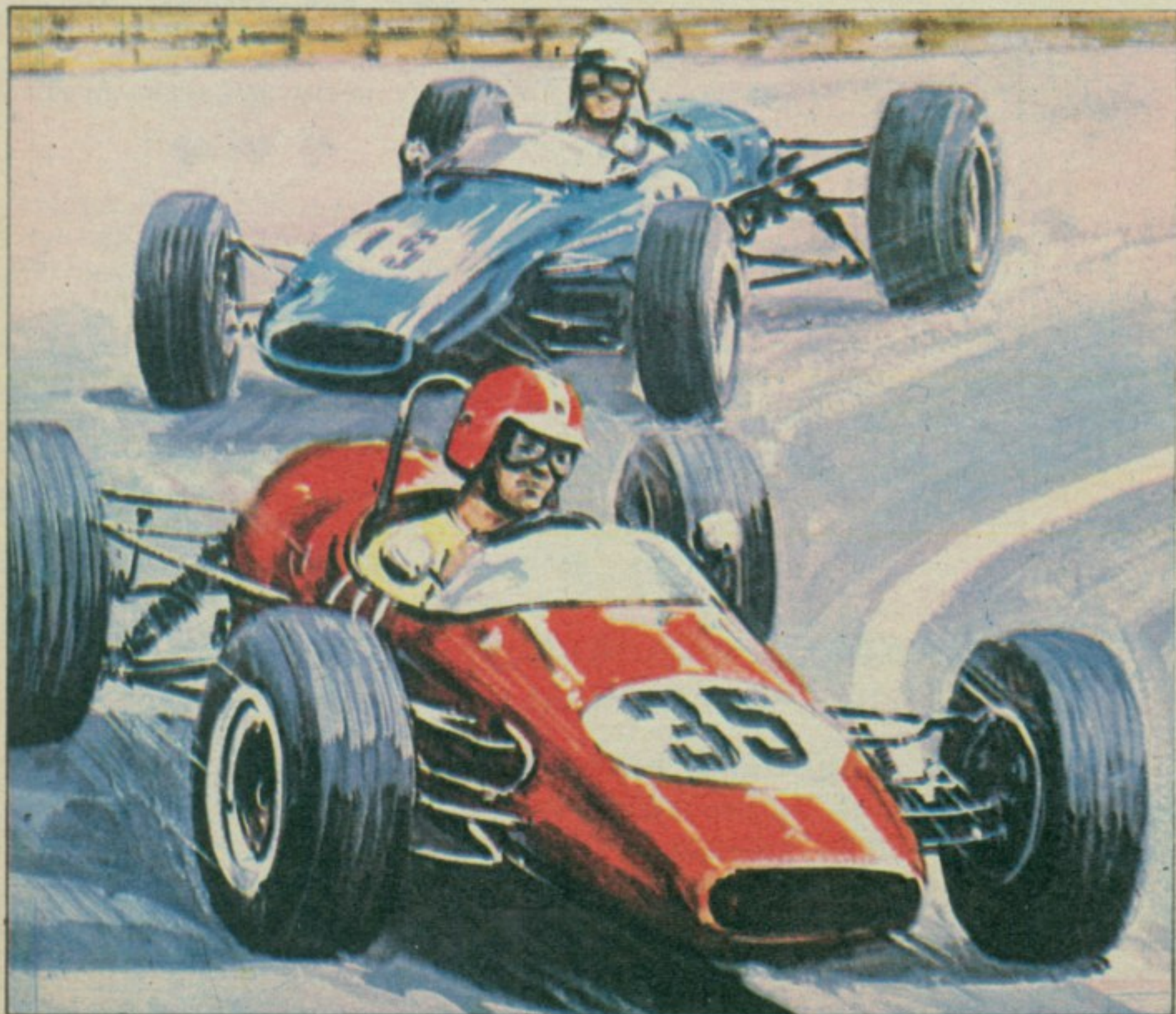

АУТОМОБИЛИЗАМ — Спортски аутомобили до 3000 кубика сврставају се у такозвану формулу I, до 2000 кубика у формулу II а до 1500 у формулу III. Трке формула I, које се организују за првенство Европе и првенство света, најинтересантније су. У њима је за првенство света 1971. победио Шкотланђанин Џеки Стјуарт који је возио аутомобил тајлер форд.

Поред аутомобилских такмичења у разним формулама одржавају се и друга. Тако се у Индијанополису такмиче аутомобили до 5000 кубика. То су снажне машине које постижу изванредну брзину, такмичарска стаза им је дуга 800 километара.

У последње време почела су такмичења и са малим аутомобилима који имају слабије моторе, немају никакву каросерију и нису скупи за одржавање. То је **картинг** који постаје све популарнији. Занимљиве су такозване трке прототипова у којима се надмећу фабрике са својим моделима, од возача се тражи да буду издржљиви као и аутомобили! Овакве трке су напорне јер вожња траје дуже него код осталих, у Ла Ману у Француској и по 24 часа!

У аутомобилским тркама код нас учествују углавном аутомобили који нису специјално грађени за трке, али оне и поред тога могу да буду веома узбудљиве. До сада се, по мишљењу стручњака, најбоље показао „фића“ од 750 кубика.

ТАЈНЕ ЂАЧКОГ СРЦА

СПОРТСКИ ПОЉУБАЦ

ТОГ ДАНА НА ОМЛАДИНСКОМ СТАДИОНУ ПРЕТЕКЛИ СУ МЕ СВИ СПРИНТЕРИ, АЛИ САМ ИПАК ЈА БИО ТАЈ КОЈИ ЈЕ ЛЕПУ ЈЕЛЕНУ ОТПРАТИО КУЋИ!

смо најчешће кобасице са сенфом.

Сваке вечери после школе пратио сам је, али тачно се знало докле смем: само до оног места где окреће аутобус 20 и ни корак даље. И време њеног повратка било је строго испланирано — најдаље до петнаест до девет!

Као њен заштитник од мрака и свега осталог осећао сам се врло добро.

Кад је Јеленин отац сазнао за мене, ко зна зашто, оценио је да нисам опасан, и сад сам могао да прекорачим ону границу, за праћење, али да до куће дођем — ни говора!

ДЕСЕТ КИЛОМЕТАРА ДО ЈЕЛЕНЕ

Стигло је лето. До те године увек сам ишао по три месеца на море јер ми је мајка радила у феријалном савезу, а ја тамо мало помагао и дабе летовао. Овог лета решио сам да не буде тако. Прво, већ сам тренирао у подмлатку ОФК-а и требало је да са групом играча кренем у Јелсу на Хвар, а друго — и то је било важније — Јелена је баш у то време с оцем, братом и сестром летовала у Старом Граду на Хвару.

Делило нас је десет километара, а ја нисам имао новац за брод. Ипак, сваког дана журио сам пешке према Старом Граду и мојој Јелени.

Упознао сам и њеног оца. Није лично на баука.

Увече сам закахњавао враћајући се у Јелсу јер ми се тада први пут пружила прилика да играм слободно са Јеленом докле год хоћу. Истина, под покровитељством њеног оца.

На јесен опет смо били у школи, ја у III а она у II разреду. Више се нисмо одвајали, сви су у школи, чак и наставници, знали за нас. Њена разредна нас је пратила на сва такмичења и држала нам песнице. Ишли смо у биоскопе, пратили се, сачекивали се, слушали Ларину песму по десет пута...

Двадесет и седмог априла пре четири године оженио сам се — Јеленом. На извјештају су били наши стари другови и професори из медицинске школе. Јелена и ја данас имамо сина Владимира и очекујемо још једно дете. Заклео сам се да нећу дозволити да ми син остане јединац као ја!

Драгослав Степановић

УЗ ПОМОЋ МРАКА

За следеће међушколско такмичење боље сам се припремио.

Овог пута обоје, и Јелана и ја, стигли смо први у својим дисциплинама! Кад је она прошла кроз циљ сви су јој честитали, па сам је и ја пољубио. То је био наш први пољубац.

Сад сам ја као мушкарац морао да скупим храброст и упитам је хоће ли да ми буде девојка. Дуго сам смишљао како да почнем. Најзад ми се указала прилика.

Једне вечери пратио сам је после наставе која се завршила у осам. Срећом, пролазили смо мрачним насељем Мајданом, тамо где су данас Шумице, па је било лакше и мени а, изгледа, и њој. Ипак, ја сам био слободнији. У томе ми је много помогао спорт јер ту има доста сусрета, а где је много познанства и стидљивост је мања.

Кад сам изговорио тих неколико реченица, осетио сам и поред мрака, да је збуњена и изненађена. Јер, до тада, за све време заједничких припрема, ми смо говорили само о трчању. Били смо занесени и заокупљени једино резултатима.

Па ипак, иако ми није ништа одговорила, ја сам знао да је пристала. Од тог дана виђали смо се свакодневно на ручку у школи јер смо пре подне имали практичну наставу а по подне нормалне часове. Јели

оне друкчије од мене — црне.

Сад сам најзад срео девојку каква ми треба. Али како да и она мене примети?

После такмичења пришао сам јој и започео разговор. Срећом, у спорту увек има тема за причу. Кад смо се

забрањене јер су и униформе беле.

Негде на пола пута растали смо се, даље ће она радије сама — рекла ми је стидљиво.

Разумео сам да је то због оца.

Срећа

Не мерим више време на сатне,
ни по сунчевом врелом ходу;
дан ми је кад његове се очи вратише
и ноћ кад његово од мене оду.

Не мерим срећу с нехотом, ни тиме
да ми је чежња моја од његове јача;
срећа је мени кад бално ћутиш с њиме
и кад нам срца бију ритмичан мача.

Није ми жао што ће живота воде
однећти и моје траве зелене;
сад нека младости и све нека оде:
он је задивљен стигао крај мене.

Десанка Максимовић

обукли, пошас сам за њом. Из разговора сам сазнао да је до тада ниједан младић није пратио јер јој је отац строг.

Ходао сам поред ње срећнији него да сам победио на свим такмичењима света. Она је била лепа, пролазници су је примећивали и ја сам био поносан што је поред мене. Носила је беле чарапе из иностранства какве су иначе у школу биле

Истрчао сам из наше приземне куће на Звездари и пожурио низ брдо према стадиону на Карабурми. Пара за аутобус нисам имао и ово ми је, хтео-не хтео, био јудичан начин да још мало тренирам за такмичење на које сам управо ишао, избранио сам боје наше школе у трци на 100 метара.

На стадиону, као на мини олимпијади, стајале су поређане екипе из свих београдских општина чекајући да почне дефиле. Брзо сам се пресвукао и умешао међу другове. Одредили су ме да носим заставу.

Док сам чекао почетак држећи велику заставу у руци и причао с друговима око себе, наједном сам угледао њу: црна и танка стајала је на неколико метара од мене и такође носила заставу. Одмах сам рекао себи: — Драгославе, то је она права!

И тако су на истом стадиону почеле моје две љубави — према тој девојци и фудбалу!

У БЕЛИМ ЧАРАПАМА

Одмах сам све снаге усмерио да привучем њену пажњу. Нешто сам јој добадио и, спонтано, прича је почела. Сазнао сам да се зове Јелена и да иде у исту школу као и ја. Зашто се дотад нисмо срели разлог је био једноставан. Ја сам био у одсеку за медицинске техничаре, а она је, у сасвим другом делу зграде, учила за медицинску сестру.

Почело је такмичење. Јелена је стигла прва у трци на 60 и 100 метара!

Мене, међутим, спортска срећа тог пролећног дана није хтела. Иако сам до тада имао доста успеха као атлетичар, у VII основне прескочио сам 148 cm и постао првак Звездаре у скоку увис, данас су ме за собом оставили сви спринтери. Међутим, зар је то уопште важно кад сам најзад нашао девојку која је била мој идеал. Јер, дотада је све некако испадало да су ми симпатије плаве, премда су се мени одувек свиђале

ПОЗИВ ЧИТАОЦИМА!

Ако сте доживели занимљиву ђачку љубав, опишите догађај и пошаљите „Забавнику“. Најинтересантније прилоге ћемо објавити и хонорисати са 250,00 динара. Очекујемо да се јаве и старији и млађи читаоци. Пишите на машини или руком, али да не буде дуже од три странице. Свој истинити доживљај, срећан, тужан или комичан, пошаљите „Политикином забавнику“, Македонска 29, 11001 Београд, са назнаком ЂАЧКА ЉУБАВ.

АЛПСКО ЦВЕЊЕ

Саса

Алпски каранфил

ЗАБАВНИКОВА БАШТА

Планика, рунолист

Генцијана или линцура и каранфил

Госпина папучица

Чуваркућа

Јакта „Фантазија“ уловила је у један заклоњен залив најјужнијег јапанског острва Кјушу. Сем Херик, крупан Американец, водио је бродич ситурном руком. Кад је већ био дубоко у заливу довикнуо је својој девојци да баци сидро. Док је он навлачио гњурачко одело, Јоши се освртала да види да ли их неко прати.

— Нема потребе да гледаш — рекао јој је Сем. — Знам да су Танака и његови најмилени револверашки негде иза нас. Најважније је да пронађемо место где се налази благо и да га обележимо пре но што нас стигну.

— Семе, немој дуго остати под водом. Пожури.

Све на једну карту

Јоши, витка и веома висока за Јапанку, забринуто је посматрала Сема. Знала је да је он сву своју уштеђевину добро плаћеног гњурца потрошио да би купио овај бродич и кренуо у потрагу за потонулим благом. А сада им је тај Танака за петама.

— Јоши, после овога бићемо богати и лепо ћемо живети — обрати јој се Сем као да је наслутно о чему она размислила. — Ту доле лежи „Сеизан Мару“, а у њему пола милиона долара у сребрном новцу. То сребро већ 25 година измиче свим ронпоцима. Данас ћу га ја пронаћи.

Пре него што је заронио Сем је бацио преко палубе неколико палица да би њима обележио место где лежи „Сеизан Мару“, јапански трговачки брод који је потонуо за време II светског рата док је преносио сребро из царске ризнице. Палице су биле специјалне, Хериков изум. На једном крају су имале сијалице које су се напајале из сувих батерија, а на другом детонатор са експлозивом за борбу против ајкула.

Херик је махнуо девојци руком, а затим се спустио преко палубе у воду. Терет га је одмах повукао у дубину. Пливао је и освртао се на све стране.

Ено га! То мора да је... Узбуђен, журно је гутао кисеоник. С палицом под мишком Херик се приближавао олупини. Сви они који су му се смејали, дојурити сада да му понуде помоћ.

Злокобна сенка

Зауставио се на метар изнад брода, а онда је једна тамна сенка на воденој површини привукла његову пажњу. Наједном као да су два торпеда јурнула кроз воду према њему. Како је могао бити тако неопрезан и оставити Јоши саму! Та тамна сенка био је Тана-

Ту негде у морским дубинама лежао је брод пун сребрног новца. Требало га је пронаћи али и измаћи опасној Танакиној банди

кин чамац, а два торпеда — Танакини гњурци који су пошли да га траже. Били су наоружани пушкама за подводни риболов.

Желео је да се што пре изгуби одатле, да и они не би видели потонули брод, али није имао времена. Зато се окренуо лицем према нападачима постављајући палице тако да му послуже као нека врста штита. Запливао је у страну управо ка да је један Танакин гњурац избацио харпун који је прошишао крај његове леве руке. Човек се све више приближавао и Херик је, да би се одбранио, бацио на њега једну палицу која је, погодивши нападача у главу, експлодирала. Нападач је остао без маске на лицу, његова крв је почела да се меша са водом и он је брзо запливао ка површини. Међутим, онај други прилазио је Херику с леђа.

У рукама је држао подводну пушку и Херик је знао да су његови харпуни довољно јаки да га тешко повреду. Међутим, човек није избацио харпун. Дао је знак Херику да баци палице и исплива на површину. Пошто је подводна пушка стално била управљена на њега Херик је, цептећи од беса, запливао ка свом броду.

Нема избора!

Танакин моторни чамац био је укотвљен крај „Фантазије“. На палуби јакте лежао је гњурац кога је Херик ранио под водом. Онај други такође се испео на палубу. Више није имао потребе да мотри на Херику на кога је Танака уперил свој револвер.

— Попни се на палубу, Херик. Види шта сам урадио с твојом лепом пријатељицом — рекао је Танака.

Јоши је била везана у столицу за љуљање. Јамагучи, ронилац кога је Херик погодио палицом, приближио јој се и нагнуо се над њу. Херика, који је управо хтео да скочи на њега, зауставио је харпун избачен из пушке оног другог гњурца, Казехаре. Харпун се зарео у палубу испред самих Херикових ногу.

Танака је руком показао на залив и рекао:

— Бићеш послушан и извадићеш благо за мене, зар не?

— Имам ли избора? — малодушно одговори Херик који се осећао као да му је неко уништио најлепши сан. — Помоћи ћу ти, Танака, али само под једним условом.

— Да чујем?

— Даље од моје девојке! Чим је то изустео осетио је да је погрешио. Танака је поцрвенео од љутине.

— Нећу се с тобом погађати. Не пристајем ни на какве услове. А и зашто бих када имам начина да те натерам на послушност?

Тешким револвером ударио је Херику иза левог ува.

ЧАНКИ НЕ

Херик се затетурао и пао. Али, тај ударац, уместо да га сломи, пробудио је пркос у њему. Савијен од бола одговорио је:

— Ако овако наставиш нећу ти помоћи да извучеш благо.

Танака га поново удари ногом. Херик је осетио како му се ломи ребро. Чинило му се да Танакин глас допире однекуд из даљине.

— Радићеш за мене... Или нећеш бити жив!

Јамагучи и Казехара су стајали изнад њега, поред Танаке. Очигледно, уживали су у његовој беспомоћности. Казехара га је ударио једном по лицу, а затим ногом у врат. А Јамагучи,

да би му се осветио за повреде под водом, бацио му се свој тежином на леђа.

Не могу да устанем, не могу да се борим, мислио је Херик. Покушао је да се откотрља на једну страну, дошао је до оgrade. Затим на другу страну, где га је дочекао ударац Танакине ноге. Крв му се сливала низ лице. Али, Херик је и даље понављао:

— Нема погодбе... Танака, нема погодбе... Ни паре нећеш добити... Ни паре.

Семјуел Херик, звани „Чанки“, који је као човек-жаба служио у морнарици, био је један од многих Америчана који су остали на Да-

ћемо те тући до смрти, а убићемо и девојку...

— Нема погодбе... Нема... — једва је промрљао.

Експлозија на спруду

Херик је скупио сву преосталу снагу и некако успео да дохвати једну од палица које је наменио борби против ајкула и снажно је завитлао. Зачула се експлозија не много јача него кад полети ракета за ватромет. Али, палица је погодила Казехару право у лице, испрљала му уста, нос и очи. Јамагучи и Тачака су устукнули. Али Херик је већ успео да баци другу на Танаку и избије му револвер из руке.

Знао је да нема времена за губљење. Отетурао се до Јоши и одвезао јој руке. Очекивао је да ће, чим се окрене, угледати Танаку по ново с револвером. Али, револвер је и даље лежао на палуби „Фантазије“, а Танака и Јамагучи, не обзирајући се на повређеног друга, прескакали су преко палубе у свој моторни чамац. Јамагучи је одмах упалио сва четири јака мотора.

— Семе, они одлазе! — викнула је Јоши.

— Танака не спада у оне који беже — одговорио је Херик који је покушавао да прозре шта његов непријатељ намерава. — Треба сме ста да кренемо, ка обали...

— Зар није боље да испловимо на пучину, док још можемо — предложила је Јоши. — Танака овде може лакше да маневрише од нас.

— Навући ћемо га на спруд. — одговорио је Сем. — Наш бродни плиће газн од његовог великог чамца.

У тренутку када је Танака кренуо у напад с намером да својим јаким чамцем налети на „Фантазију“, Херик је пуном брзином заплывио у правцу спруда, а онда нагло скренуо. Танака је промашио циљ. За длаку се мимоишао с „Фантазијом“ и у пуној брзини налетео на спруд. Најпре се зачула заглашујућа експлозија, а онда је букнула ватра чији се последњи пламен угасио када је чамац потонуо.

Није прошао ни пун сат а десетак рибарских чамаца, чији су власници чули експлозију, стигло је на место несреће. Јапански рибари прихватили су Херика и Јоши а њихову јахту, такође знатно оштећену, одвукли до обале.

☆☆☆

Када власти заврше истрагу о несрећи у заливу, Сем Херик и Јоши намеравају да се врате по „своје“ благо. Али не више сами. Удружили су се с читавом групом јапанских ронилаца који су најзад поверовали у причу јединог преживелог морнара с потонулог брода „Сеизан Мару“.

Роберт Дор

13

ЗНА ЗА ПОГОДБУ

леком истоку када се пре 20 година завршио корејски рат. У прво време радио је као спасилац у америчкој поморској бази Сасебо, у Јапану, а онда се осамосталио као професионални гњурац.

Прича старог морнара

Као и многи други гњурци и он је чуо причу о легендарном благу у броду „Сеизан Мару“. Сваки ронилац на Далеком истоку зна ту причу. У последњим

данима светског рата царска влада у Токију одлучила је да благо из своје ризнице пошаље на разне стране како би смањила губитке у случају савезничке инвазије. Сребро у вредности од пола милиона долара укрпано је на „Сеизан Мару“ и брод је заплывио ка Нагасакију. Али, „Сеизан Мару“ никада није стигао на циљ. Погођен бомбама из америчких авиона потонуо је на дно једног од хиљаде залива дуж обале острва Кјушу.

Семи Херик је имао разлога да верује како ће баш он пронаћи потонуло благо. Многи професионални гњурци такође су покушавали да

га се домогну али нису успели јер су сви направили исту грешку. Нељубазно су се понашали према Зумију, старом лучком просјаку и неизлечивом алкохоличару, који је тврдио да је једини преживели морнар са „Сеизан Мару“. Херик би му готово сваког дана уделио по коју пару.

— Ипак си се ружно понео према старцу — рекла је једном Јоши Херику. — За свега неколико плаћених чашица отворио је пред тобом своје срце. Поверио ти је тајну коју досад ником није рекао.

— Ниси у праву — одговорио је Херик. — Ја заиста волим тог старца и ако

икада нађем то благо, њему ће припасти половина.

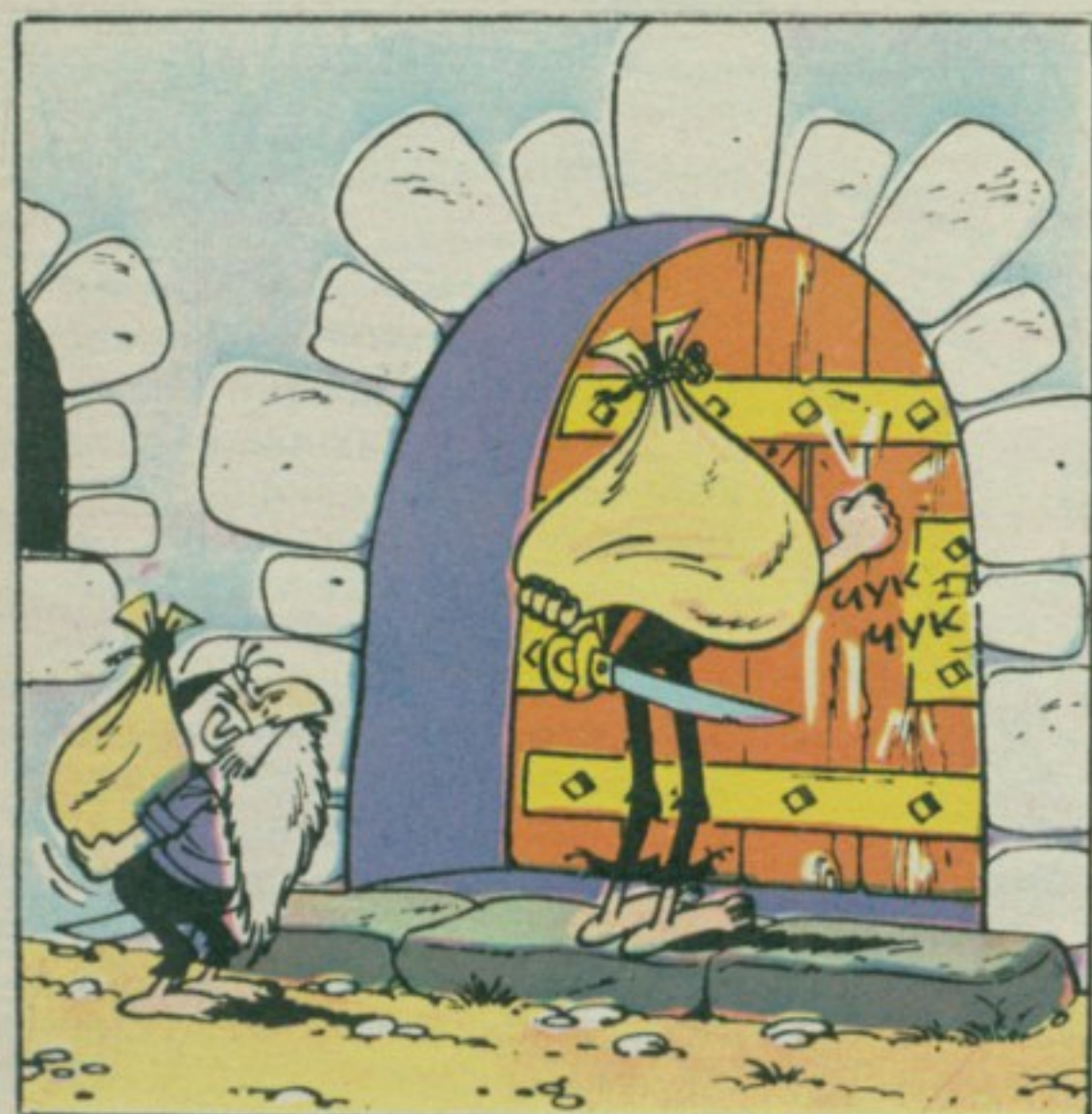
— А шта ћемо с Танаком? — питала је девојка.

Често су тако разговарали о благу и Танаки, једном од најопаснијих криминалаца у луци. Био је познат као сиров и безобзиран, а његови људи причали су свуда како се Танаки не допада што Херик намерава да пође у лов на благо у водама које је он сматрао малтене личном својином.

И сада га је Танака сусетио. Ударао га је нанизмично с Јамагучијем и Казехаром.

— Ово ти је последња прилика, Херик, — рекао је Танака. — Ради за нас или

ЦРНА БРАДА И КОМАНДОСИ

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Дани су пролазили а заштрљани рудари нису давали знаке живота. Њихове породице полагале су све наде у председника компаније Џона Коркорана пред којим је стајала језива одлука...

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Тачно у поноћ 19. новембра 1968. године, у рудник број 9, недалеко од Фармингтона у Западној Вирџинији, сишла је нова смена. Рудари, још поспани, шали су се и задиркивали једни друге да би се расанили и ободрили за напоран посао. Ништа није говорило да ће ова ноћ бити друкчија од осталих.

Па ипак, у дну срца су стрепели. Била им је добро позната историја овог рудника: када је први пут експлодирао, 1907. године, усмртио је 362 рудара. Била је то највећа несрећа до које је икад дошло у рудницима Сједињених Држава. Следећа експлозија догодила се 1954, а још једна је уследила 1965. године.

Рудари су знали да ће поново доћи до катастрофе. Било је довољно случајно зарити пијук у неки од извора земног гаса који није обележен на карти... Па ипак, свакоме од њих то је изгледало као нешто далеко, нешто што се може десити само — другоме.

БРЗО, ПРЕМА ОКНУ!

Било је 5.25 часова ујутро кад је грађане Фармингтона пробудила потмула тутњава. У 20 километара удаљеном Фермонту, поспани портир хотела занео се у својој наслончасти и треснуо на под. Рудари из околних насеља који су се спремали за јутарњу смену одмах су погодили шта се десило и потрчали у правцу рудника.

У међувремену, број 9 се већ претворио у пакао. Захваљујући метану и лако запаљивом угљу, пожар се ширио огромном брзином. Под притиском врелог ваздуха, из новоотвореног окна Лулин излетела је, као катапултном избачена, једна дизалица. Педесет метара висок стуб дима, обасјан пламеном, извио се ка небу.

Надзорник Џорџ Вилсон радио је са групом од осам рудара у близини вентилационог окна када га је запахнуо талас врелог ваздуха и усковитлане угљене прашине.

— Брзо, према окну! — викнуо је и сви су потрчали. Тек после неколико минута застали су да се преброје и открили да им нема једног друга, Пола Хендерсона. Он је радио неких 200 метара даље и није стигао да им се придружи. Један од рудара, Алва Дејвис, одмах се вратио да га потражи. Све што је нашао била је гас-маска и порција за храну. У недоумици, написао је прстом на једном прашњавом вагонету куда су отишли, за случај да се њихов друг ипак пробије. Али, више га нису видели.

Држећи се један за другог, осмо

рица преосталих пробили су се ка вентилационом окну. Вилсон је узео један комад дрвета и почео да удара по цевима које су водиле на површину, не би ли привукао пажњу оних горе. Прошло је неколико дугих сати, а онда им је, изненада, свеж ваздух запахнуо лица. Неко их је чуо и укључио уређај за вентилацију!

Одмах затим, на челичном уже-ту се спустило велико дрвено ведро и једног по једног их извукло на површину.

ПОРАЗАН ИЗВЕШТАЈ

Овде, поре, владала је права збрка. Пламен који је сукнуо из окна Лулин захватио је оближњу канцеларију и уништио спискове рудара, тако да је било немогуће сазнати колико их је још под земљом. Уосталом, на брзину састављена спасилачка екипа ионако није могла много да учини: пошто је сваког часа могло доћи до нове експлозије, покушај спасења у рудник био би права лудост.

Усред панике, неко се сетио да у оближњем штабу компаније за експлоатацију угља постоје дупли кати спискова. Ускоро је стигао поражавајући извештај: још 78 рудара било је заробљено у подземним ходницима!

За то време, гомила људи већ се нашла на месту удеса. За изbezумљеним породицама затрпаних стигли су представници закона и рударског синдиката, локални политичари. Међу њима је био и председник компаније за експлоатацију угља „Консолидејтид Коул“ Џон Коркоран. Он је морао да одлучи када ће се рудник затрпати ради спречавања нових експлозија.

Смркнуто председничково лице јасно је показивало колико га притиска ова одговорност. На питања новинара одговарао је:

— Рудник ће остати отворен све док буде постојала и најмања нада...

Дани су пролазили. Породице не срећних рудара посматрале су како стручњаци одабирају места и буше рупе, затим како кроз њих покушавају да дозову преживеле. Све то изгледало им је ужасно споро...

СИРЕНА ПОД ЗЕМЉОМ

Дошла је и субота, 23. новембар. Од прве експлозије у руднику прошло је већ 80 часова и доле, по свој прилици, више није било нијед

ПАКАО У ФАРМИНГТОНУ

Експлозије су одјекивале једна за другом а на брзину састављене спасилачке екипе чиниле су и немогуће

ног живог. „Има ли смисла даље одлагати затрпавање рудника?“ питао се председник Коркоран, а онда му је поглед пао на изbezумљену гомилу мајки, браће, сестара и деце. Они су још упорно чекали.

„Не“, одлучио је, „још не смемо да одустанемо!“

Тако је сутрадан група спасилаца кренула у два правца. Викали су и давали трубне сигнале, а затим ослушкивали. Али, осим одјека који су им се враћали, владала је потпуна тишина.

У среду је одјекнула нова експлозија, а сутрадан су се спасиоци одлучили на последњи, очајнички покушај: одабрали су једну бушотину и кроз њу спустили — сирену! Пуних двадесет минута продорно завијање испуњавало је подземни пакао. Затим је у рупу спуштен рефлектор и висок осетљив микрофон. Спасиоци су знали да више од

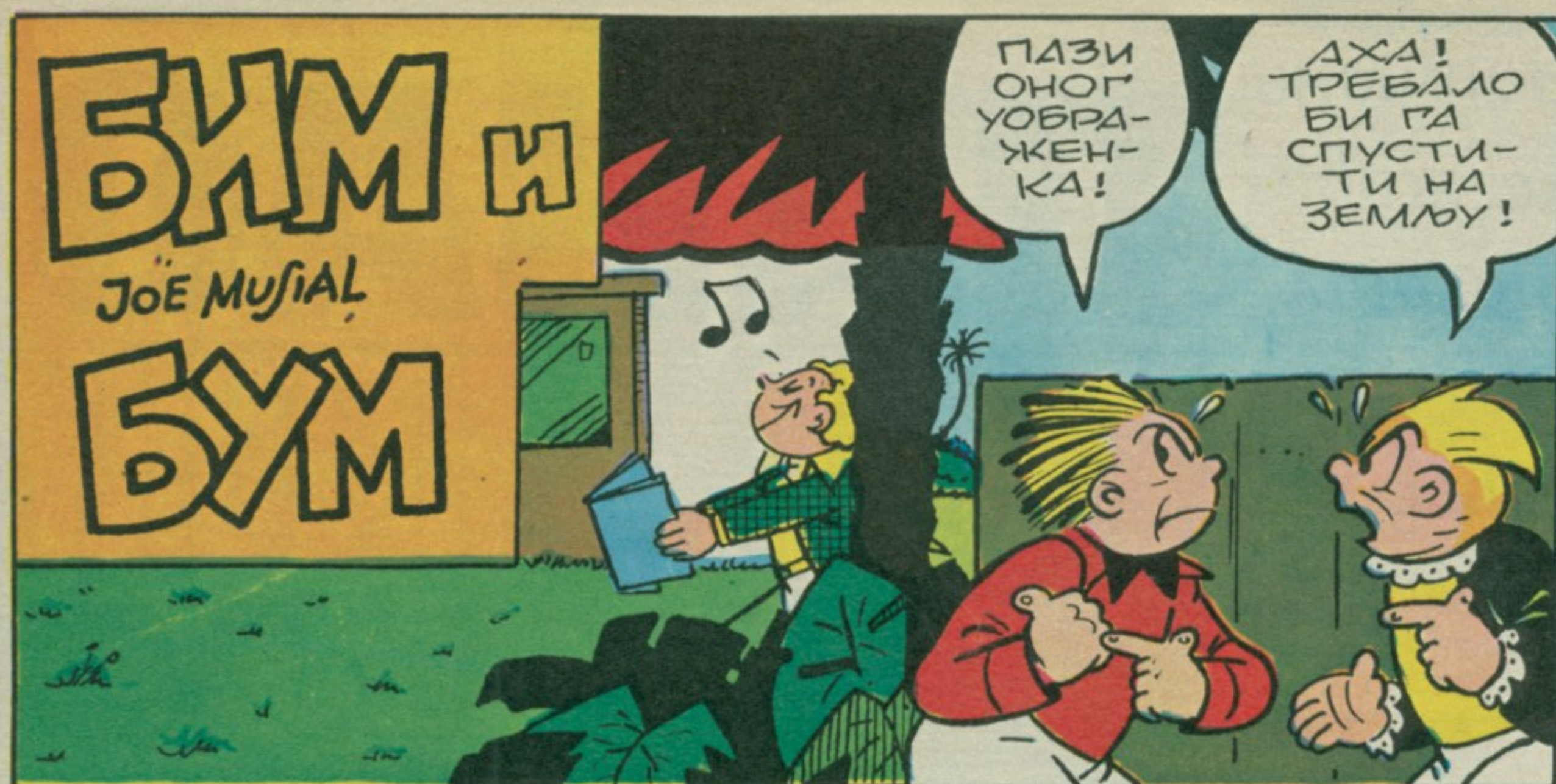
овога не могу да учине. Зато су чекали пуна два часа. Али, осим капања воде из бушотине, није се чуо никакав шум.

☆☆☆

За девет дана, колико је прошло од првог потреса, још двадесет већих и много мањих експлозија уздрмало је Фармингтон број 9. У петак, 29. новембра, председник Коркоран ушао је у месну цркву и окупљеним рударским породицама саопштио да ће морати да запечатају рудник. Само неколицина је храбро примила вест. Свештеник је почео да чита молитву, али је опште нарицање надјачало његов глас.

У суботу ујутро, запечаћено је и последње окно. И док је председник напуштао Фармингтон, у околним рудницама започињао је нов, сасвим обичан радни дан.

Лу Валас

ФЛАШ ГОРДОН: ПОСЛЕДЊИ БЕДУИНИ

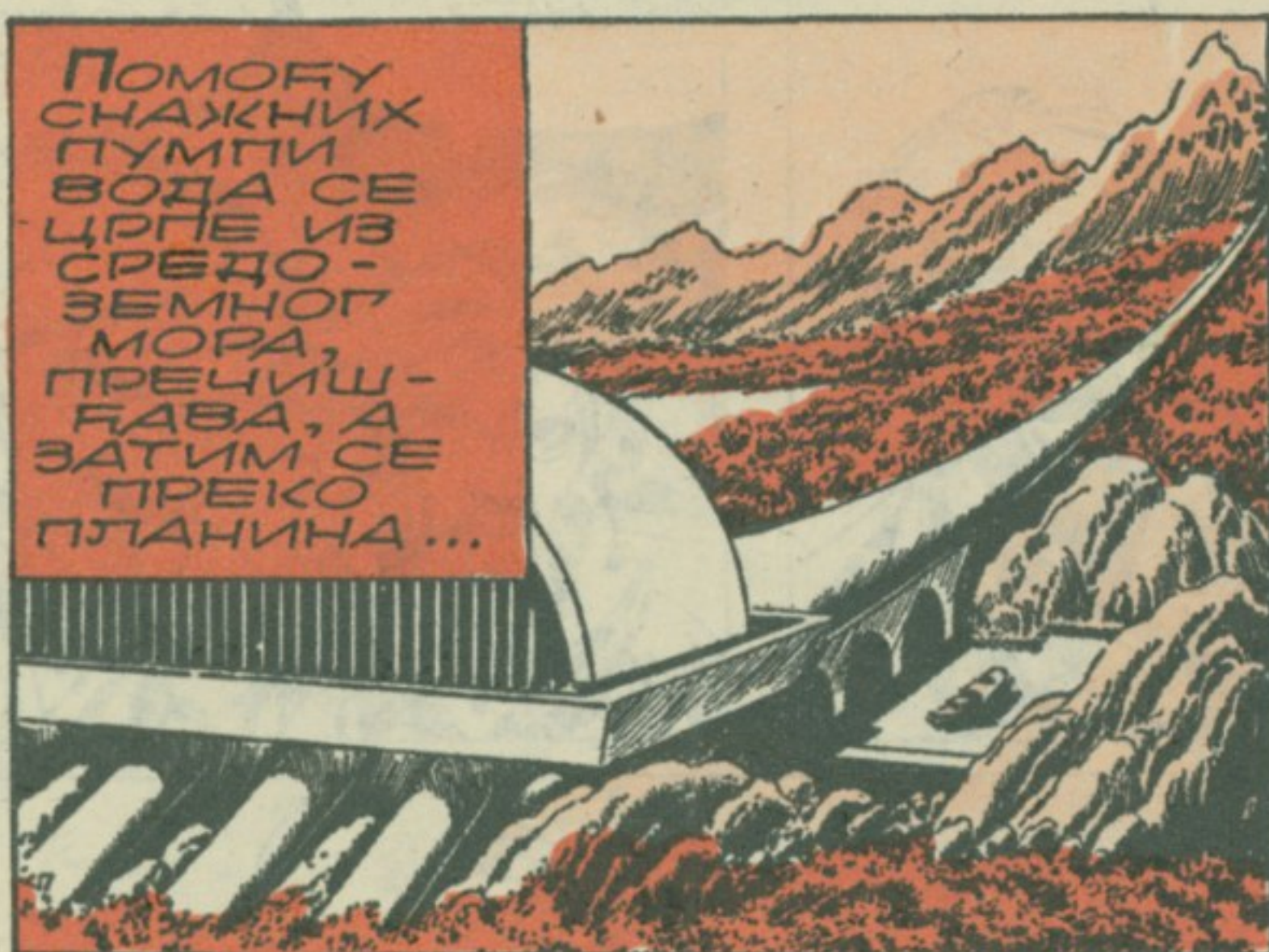
ДРАГИ
ЧИТАОЦИ,
НАША
ПРИЧА
ПОЧИЊЕ...
ГДЕ?
У
ИТАЛИЈИ?
ШПАНИЈИ?
НА
РИВИ-
ЈЕРИ?

...У ПАЛМ
БИЧУ?
АКАПУЛКУ?
НЕ...

... ВЕГ У СРЦУ
САХАРСКЕ ПУСТИЊЕ... У ВЕКУ
ВЕЛИКОГ ТРИЈУМФА НАУКЕ.

ПОМОГУ
СНАЖНИХ
ПУМПИ
ВОДА СЕ
ЦРПЕ ИЗ
СРЕДО-
ЗЕМНОГ
МОРА,
ПРЕЧИШ-
ЋАВА, А
ЗАТИМ СЕ
ПРЕКО
ПЛАНИНА...

... СПРОВО-
ДИ ДО
САХАРСКЕ
И
ЛИБИЈСКЕ
ПУСТИЊЕ
ДОНОСЕЋИ
СА
СОВОМ
НОВ
ЖИВОТ...

НЕКАДАШЊИ НОМАДИ
ПОСТАЛИ СУ ВРЕДНИ
ЗЕМЉОРАДНИЦИ. ЧИТАВА
ЈЕДНА ОГРОМНА ОБЛАСТ
ПОТПУНО ЈЕ ПРЕПОРОВЕНА
ЗАХВАЉУЈУЋИ ВОДИ!

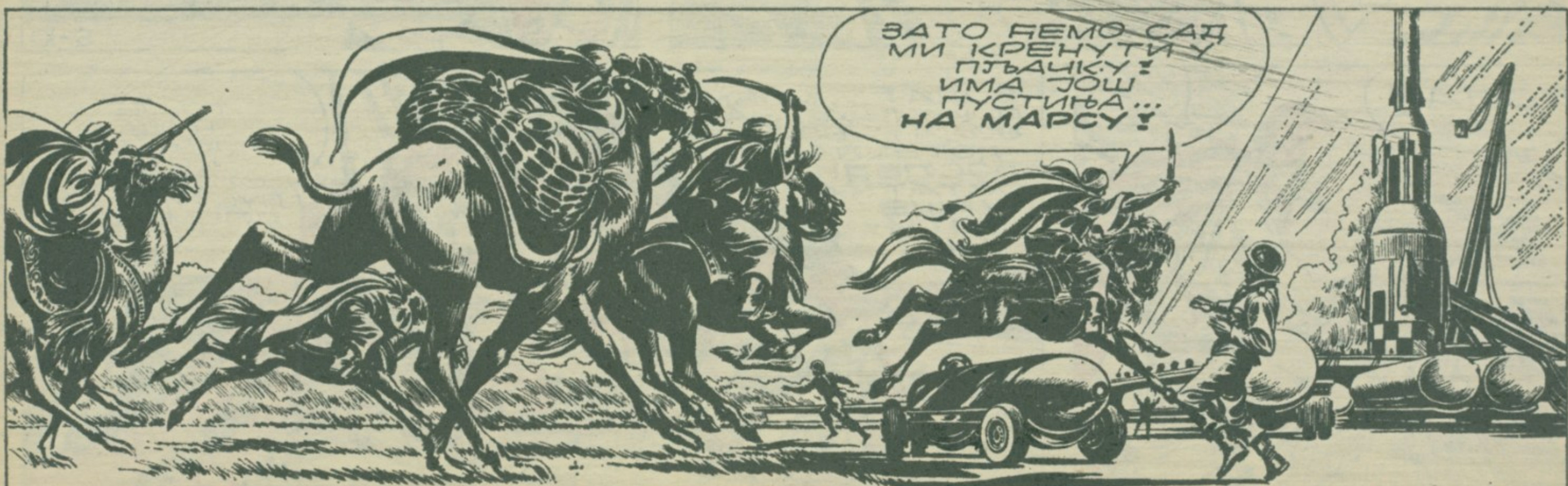

ВОДА!

ВОДА! О, МОЋНИ
ПРИНЦЕ АЛ МАРИ!
ВОДА... ВОДА ЈЕ
ДОТЕКЛА И ДО
ПОСЛЕДЊЕГ
ОСТАТКА
НАШЕ
ПУСТИ-
ЊЕ!

ТО ЈЕ
НАШ
КРАЈ...
КРАЈ
СЛОБОДНОГ
ПУСТИЊСКОГ
ПЛЕМЕНА!

ТЕРАФЕШ ОВА
ВАТРЕНА КОПА
БРЗИНОМ
ПУСТИЊСКОГ
ВЕТРА... СВЕ
ДО МАРСА!
ЈЕСИ ЛИ
РАЗУМЕО?

УЗЛЕГУ...
А НЕМАЈУ
ДОЗВОЛУ!
УПУТИ ИМ
СИГНАЛ
ОПОМЕНЕ!

ХА!
ПОЛИЦИЈА!
ЧУЛИ СУ ЗА
НАШУ
СМЕЛУ
ОТМИЦУ!
ТЕРАЈ
ДАЉЕ... НЕ
СМЕШ СТАТИ
АКО ТИ ЈЕ
ЖИВОТ
МИО!

ГОСПОДАРУ!
ОТВОРИЛИ
СМО
САНДУКЕ
С ТОВАРОМ!
ВИДИ
ШТА СМО
ЗАПЛЕНИ-
ЛИ!

ОРУЖ-
ЈЕ!
ПУШ-
КЕ!

ОХ... НАДАО САМ СЕ
ДА ТОВАР НЕЋЕ ОТКРИ-
ТИ! ОРУЖЈЕ ЈЕ НАМЕ-
ЊЕНО
НАСЕЉЕ-
НИЦИМА НА
ВЕНЕРИ...
ЗА БОРБУ
ПРОТИВ
ДИВЉИХ
ЗВЕРИ...

ФЛАШ ГОРДОН ЈАВЉА
КОСМОДРОМУ НА
МАРСУ... ПРИМЕЋЕН
УКРАДЕН БРОД!
ПРИБЛИЖАВА
СЕ МАРСУ...
РЕГИСТАРСКИ
БРОЈ С-1114!
ПРАТИМ ГА!

УЛАЗЕ
У
ОРБИТУ...
ЈАВИЋУ
МЕСТО
ЊИХОВОГ
СЛЕТА-
ЊА!

НЕКИ
ШПИЈУН...
ПРАТИ
НАС!
УБИЈТЕ
ГА!

© 1961, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ПУЦАЈ!
ОБОРИМО ГА
С НЕБА!

ПРОЗОРИ...
ИДИОТИ...
УПРОПАС-
ТИЋЕТЕ
НАС!

ВАЗДУХ НАМ
ПРОЦИРЕ У
БРОД...
ГУБИМО
СТАБИЛНОСТ...
МОРАМО
ОДМАХ
ДА СЕ
СПУСТИМО!

ХА! ХА! ПОГОДИЛИ
СМО ШПИЈУНА!
ОН ПАДА!

ПОЛИЦАЈЦИ СУ СЕ ЗА ТРЕНУТАК ПОВУКЛИ... ТЈУДИ ПУСТИЊЕ СУ ТО ИСКОРИСТИЛИ И ИЗЛЕТЕЛИ КРОЗ ОТВОР КОЈИ СУ ПРО-БИЛИ НА СУП-РОТНОЈ СТРА-НИ БРОДА...

ЖИВЕЋЕМО ПЉАЧКАЈУЋИ
ДОСЕЉЕНИКЕ! ОНИ И ЊИМА
СЛИЧНИ УНИШТИЛИ СУ ПУСТИЊЕ
НА ЗЕМЉИ! АЛИ, ОВДЕ НА
МАРСУ... ГОСПОДАР ПУСТИЊЕ
ПОНОВО ЋЕ СТЕЋИ МОЈ И СЛАВУ!

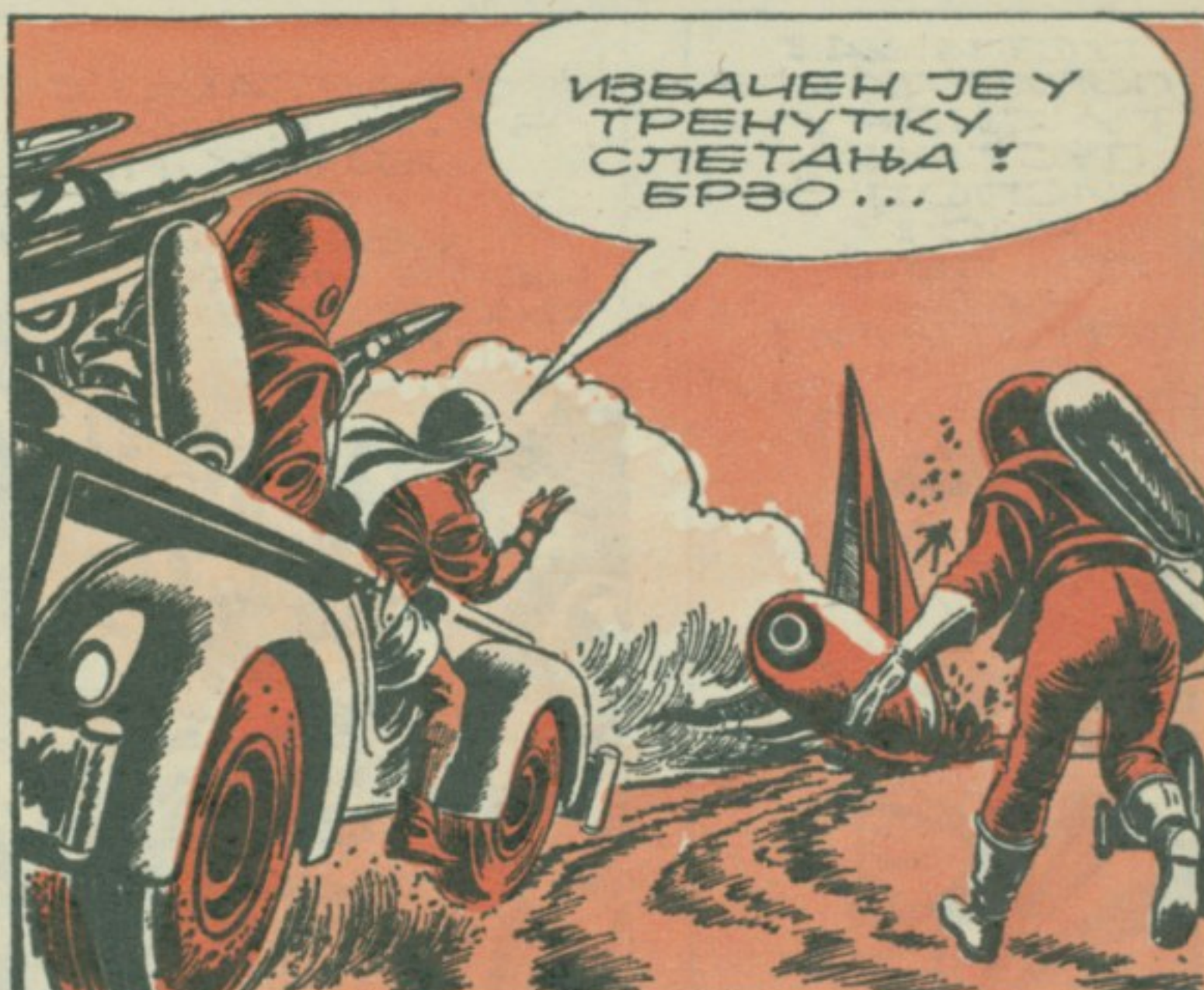

НЕКА
ДРУГИ
ОБРАДУЈУ
ЗЕМЉУ...
МИ ЋЕМО
УЖИВАТИ
ПЛОДОВЕ
ЊИХОВОГ
РАДА!

КОСМОД-
РОМ
НА
МАРСУ...

ГОРДОН
КОСМО-
ДРОМУ...
БРОД МИ ЋЕ
ОШТЕЋЕН...
НЕКА ЕКИПЕ
ЗА ПОМОГ
БУДУ
СПРЕМНЕ! ЈА ЋУ
ИСКОЧИТИ!

ИЗБАЧЕН ЈЕ У
ТРЕНУТКУ
СЛЕТАЊА!
БРЗО...

СВЕ ЈЕ У
РЕДУ, МОМЦИ!
ИСКОЧИО САМ...
НИСАМ ИЗБАЧЕН...
ИМАМ СОПСТВЕ-
НИ ПОГОН!

А?

ГОРДОНЕ, ВИ СТЕ ИЗ
СВЕТСКЕ КОНТРОЛЕ
СВЕМИРА! ЗАР НАС НЕ МО-
ЖЕТЕ ЗАШТИТИТИ?
КАКО СТЕ ДОПУСТИЛИ
ДА ТАКВА БАНДА
ОТМЕ БРОД И
УГРОЗИ МИРНЕ
ДОСЕЉЕНИКЕ!

ОПРОС-
ТИТЕ...

...ОТМИЦА СЕ ДОГОДИЛА НА ЗЕМЉИ...
И ЈА ОТОМЕ НИШТА НЕ ЗНАМ! АКО
ЈЕ ВАШОЈ ПОЛИЦИЈИ ПОТРЕБНА
ПОМОГ, ЈА МОГУ... ЗАХВАЉУЈУ-
ЋИ ОВОМ АНТИГРАВИТАЦИОНОМ
ОДЕЛУ... ДА УБЕМ
БАНДИ У ТРАГ...

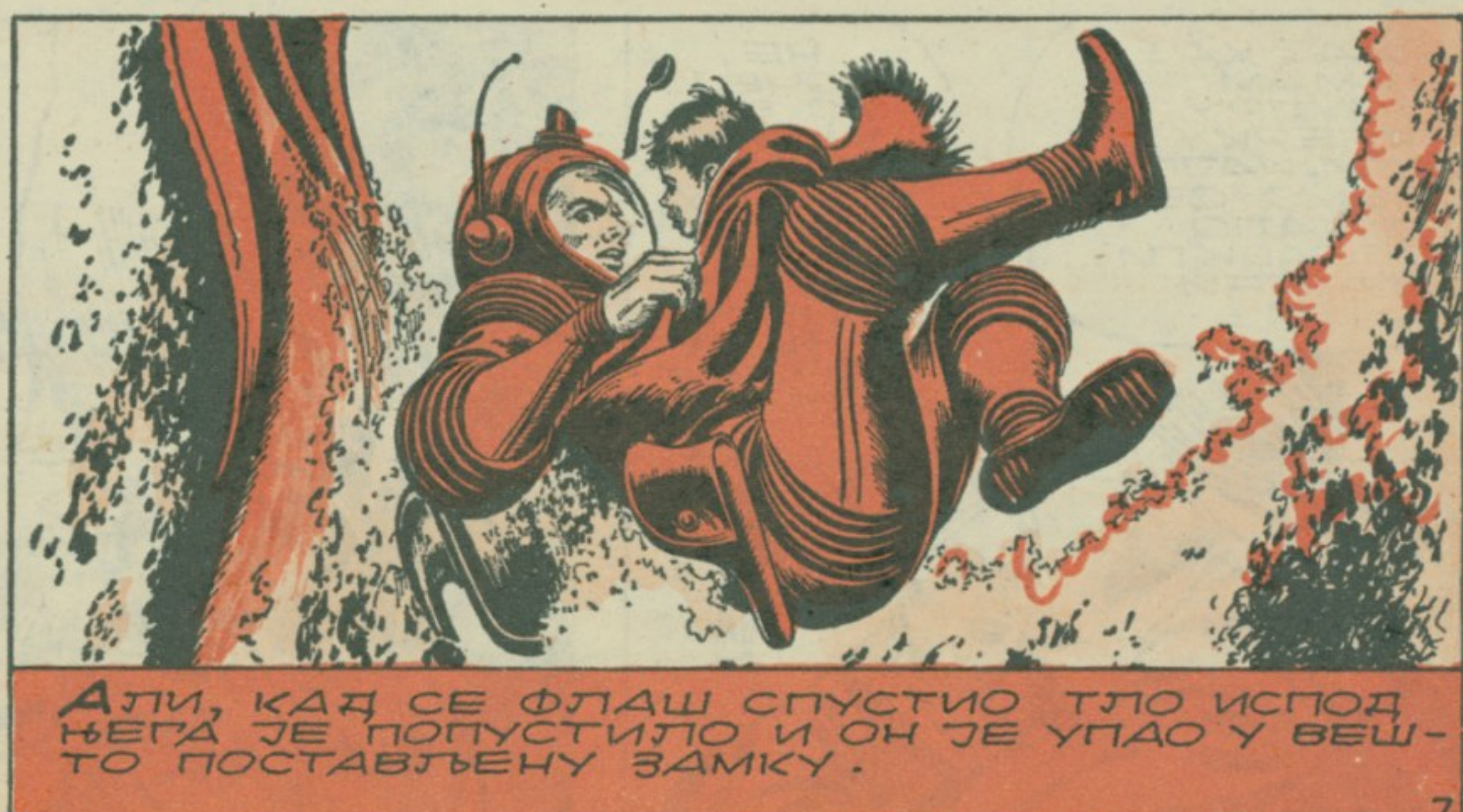
САМИ?
ХА!
ВИДИ-
ТЕ ЛИ
ОНО
ВОЗИ-
ЛО,
ГОРДО-
НЕ?

...УПАЛО
ЈЕ У
ЗАСЕДУ!
БАНДИТИ
ИМАЈУ
МОДЕРНО
ОРУЖЈЕ!

ЈА ЋУ
ВРШИТИ
ИЗВИ-
БАЊА
ИЗ
ВИСИНЕ...

...И КАД ИХ
ПРИМЕТИМ,
ЈАВИЋУ
ВАМ
ЊИХОВУ
ПОЗИЦИ-
ЈУ!

ДЕТЕ
НИЈЕ
БИЛО
НИ
ИЗГУБ-
ЉЕНО
НИ
НАПУШ-
ТЕНО...

ХА! НИЈЕ ПРИМЕТИО
ДА ЈЕ ТО ПЛАТНО
ПРЕКРИВЕНО
ПЕСКОМ...

НАМАГАР-
ЧИЈИ
СМО
ГА!

ТАЈ
ГЛУПИ
ШПИЈУН ЈЕ
УХВАЋЕН...
ШТА ЋЕМО
САД ДА
РАДИМО?

ДАЈ
ОВАМО
ТО ДЕТЕ,
СЕНТИМЕН-
ТАЛНА
БУДА-
ЛО!

АЛ МАРИЈЕВО
ПЛЕМЕ ВЛАДАЋЕ
ПУСТИЊОМ...
КАО ШТО ЈЕ
ВЛАДАЛО САХАРОМ!
А ОНИМА КОЈИ СУ
ПРОТИВ НАС...
СМРТ!

ПЛЕМЕ-
НИТИ
ОЧЕ...
НЕ!

ТИ,
ФАТИ-
МА!
УСУБУ-
ЈЕШ
СЕ...?

ЈА НИСАМ НЕПОКОРНА
КАО ШТО ТИ СЕ
МОЖДА ЧИНИ!
АЛИ, ОВАЈ НЕВЕРНИК
ЈЕ СУВИШЕ ЈЕ... ОВАЈ...
ДРАГОЦЕН! ПОМИСЛИ
НА ОТКУП КОЈИ ЋЕШ
МОЋИ ДА ДОБИЈЕШ
ЗА НЕГА!

ХА! ХА!
ИМАМ
МУДРУ
КВЕРКУ!
АЛИ, НАЈПРЕ
ЋЕМО СЕ
МАЛО
ЗАБАВИТИ...
МУЧЕТИ
ГА!

НЕ,
ОЧЕ!
ТО БИ
УМА-
ЊИЛО
ЊЕГОВУ
ЦЕНУ!
ВИШЕ
ЋЕШ
ДОБИТИ
ЗА НЕГА
НЕОЗЛЕ-
БЕНО!

1961, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

8.

ЕНО
ЊИХОВОГ ГРАДА!
ПОСЛАЋЕМО
НЕКОГ ДА
ПРЕГОВАРА
О ОТКУПУ!

ОЧЕ ИЗГЛЕДА
ДА ИМ ОВДЕ
НА МАРСУ
НЕ ИДЕ
ЛОШЕ!

ПИННННГ

ПУЦАЈ!!

ЗАСЕДА !!

ПИННННГ...

НАПРЕД... ОВАЈ...
НАТРАГ У ПУСТИЊУ!
АЛИ, МИ ЋЕМО СЕ
ВРАТИТИ... ЗАЖАЛИ-
ЋЕ ОНИ
ЗБОГ ОВАКВОГ
ДОЧЕКА!

УСКО-
РО...

ТИ ЋЕШ
ИСКУСИТИ МОЈ
БЕС! ТВОЈИ
ПРИЈАТЕЉИ ЋЕ
ЗАЖАЛИТИ
ШТО СУ НАС
ТАКО
ДОЧЕКАЛИ!

НА-
ИЛА-
ЗИ
ЈОШ
ЈЕ-
ДАН
ШПИ-
ЈУН!

КО СЕ
УСУЂУЈЕ
ДА ХАБИБА
НАЗОВЕ
ШПИЈУНОМ?

© 1961, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ХАБИБ, ПРВИ И ДОСАД
ЈЕДИНИ МАРСОВСКИ
БАНДИТ... ПОЗНАЈЕ
МАРС КАО ШТО ТИ
ЗНАШ ТВОЈУ САХАРУ!
ЖЕЛИМ ДА ТИ СЕ ПРИ-
ДРУЖИМ, ДА И ЈА ДОБИ-
ЈЕМ ДЕО ПЛЕНА...

ЗНАШ ЛИ КО ЈЕ ТВОЈ
ЗАРОБЉЕНИК? ФЛАШ ГОРДОН...
ВЕОМА ВАЖНА ЛИЧНОСТ!
НАСЕЉЕНИЦИ ЋЕ ВАМ ЗА
ЊЕГА ДОБРО ПЛАТИТИ...
У ЗЛАТУ И СТОЦИ!

ДОСТА МИ ЈЕ САМОЋЕ!
ВУЧЕМ СЕ ПУСТИЊОМ
САМ, КАО ХИЈЕНА!
ХОЋЕШ ЛИ МЕ
ПРИМИТИ У СВОЈЕ
ПЛЕМЕ?

ДОБРО
НАМ ДОШАО,
ХАБИБЕ!
ОПЉАЧКА-
ЋЕМО
РАДЊЕ
НАСЕЉЕ-
НИКА...

АХА... А ОНДА
БУТИ РЕГИ
КАКО
ДА ИХ
НАТЕРАШ
ДА ПЛАТЕ
ОТКУП ЗА
ТВОЈ ЗАРОБ-
ЉЕНИКА!

ЗА ЊЕГА
МОЖЕШ
ДА ТРАЖИШ
СВЕ
ШТО
ЖЕЛИШ!

АЛ' ПРВО
ТРЕБА
ДА УПАД-
НЕМО У
НАСЕЉЕ,
ХАБИБЕ!

ТО ЈЕ ЛАКО!
ОНИ СЕ БОЈЕ
ДА ЗАЋУ У
ПУСТИЊУ!
НАПУСТИЋЕМО
ОВО МЕСТО
БЕЗ
ПРИПРЕМА...
И УДАЉИТИ
СЕ ОД
НАСЕЉА...

ДА
БЕЖИ-
МО...
КАО
КУКА-
ВИЦЕ?

ТАКО ЋЕ ОНИ ПОМИСЛИТИ
И ПОСТАЋЕ МАЊЕ
ОПРЕЗНИ! МИ ЋЕМО
НАЧИНИТИ ВЕЛИКИ
ПОЛУКРУГ И НАПАСТИ
ИХ С ДРУГЕ СТРАНЕ!

ХММ... МУДРО
СМИШЉЕНО!
ЛУКАВ СИ ТИ
И МУДАР,
ХАБИБЕ!

ОСВЕТИЋЕМО СЕ
ДОСЕЉЕНИЦИМА
И ЗАУВЕК ИХ
ОТЕРАТИ
ШТО ДАЉЕ ОД
ПУСТИЊЕ!

БЕГ
СВИЋЕ...
МОЋИ ЋЕ
ДА ВИДЕ
КАКО
ОДЛА-
ЗИМО!

11-12

© 1961, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ЗАРОБЉЕНИКА
ПРЕПУСТИ ХАБИБУ...
МОТРИЋУ НА
ЊЕГА... МЕНИ
НЕЋЕ ПОБЕГИ!

КРЕНИМО,
БРАЋО!
ПУСТИЊСКИ
ПЕСАК
НАС
ОЧЕКУЈЕ!

НЕШТО
КАСНИ-
ЈЕ...

НЕ ПОКУШАВАЈ
ДА ИХ УПОЗОРИШ,
ОЛАШЕ ГОРДОНЕ!
ПИСЕШ ЛИ
САМО...
ОСТАЋЕШ БЕЗ
ЈЕЗИКА!

ТРИК
ЈЕ
УСПЕО!
ПОСПА-
ЛИ
СУ!

10

ЧЕКАЛО
ИХ ЈЕ
ИЗНЕНА-
ЂЕЊЕ;
УМЕСТО
ДА
НАПЕТЕ
НА
РАТНИКЕ,
НАИШЛИ
СУ НА
ГОЗБУ.

ОХ... НИЈЕДНОГ МУШКАРЦА!
САМО ЖЕНЕ... ЖЕНЕ КОЈЕ
ИГРАЈУ КАО НАШЕ ЗЕМ-
ЉАКИЊЕ!

И ТА
ХРАНА!
ПРОСТО
МИ ВОДА
ТЕЧЕ НА
УСТА!

НАПРЕД!
ЗАРО-
БИТЕ
ИХ!

ЗАР ОРУЖЈЕ
НА ЖЕНЕ?
НА НАШЕ
ЗЕМЉА-
КИЊЕ?

ДЕ-
ВОЈ-
КЕ,
ПОГЛЕ-
ДАЈТЕ!
РАТНИ-
ЦИ!

НАШИ ПУСТИЊСКИ РАТНИЦИ!
ТЕК САДА БЕМО ПРИРЕДИТИ
ПРАВУ ГОЗБУ... КАКВЕ СУ
НЕКАД ПРИРЕЂИВАНЕ
НА ЗЕМЉИ!

БАШ ЈЕ
ДИВНО ШТО
СТЕ ДОШЛИ!

МУЗИКА!
ИГРА!
ВЕСЕЛИТЕ
СЕ, БРАЋО!
ВРАТИЛА
СУ СЕ СТАРА
ДОБРА
ВРЕМЕНА!

ОХ, ОЧЕ!
САМО
СЕ ЈА НЕ
ЗАБАВЉАМ!
ГДЕ ЈЕ
ФЛАШ ГОРДОН...?

СТВАРНО...
ГДЕ ЈЕ ОН?
И ГДЕ ЈЕ
ХАБИБ?

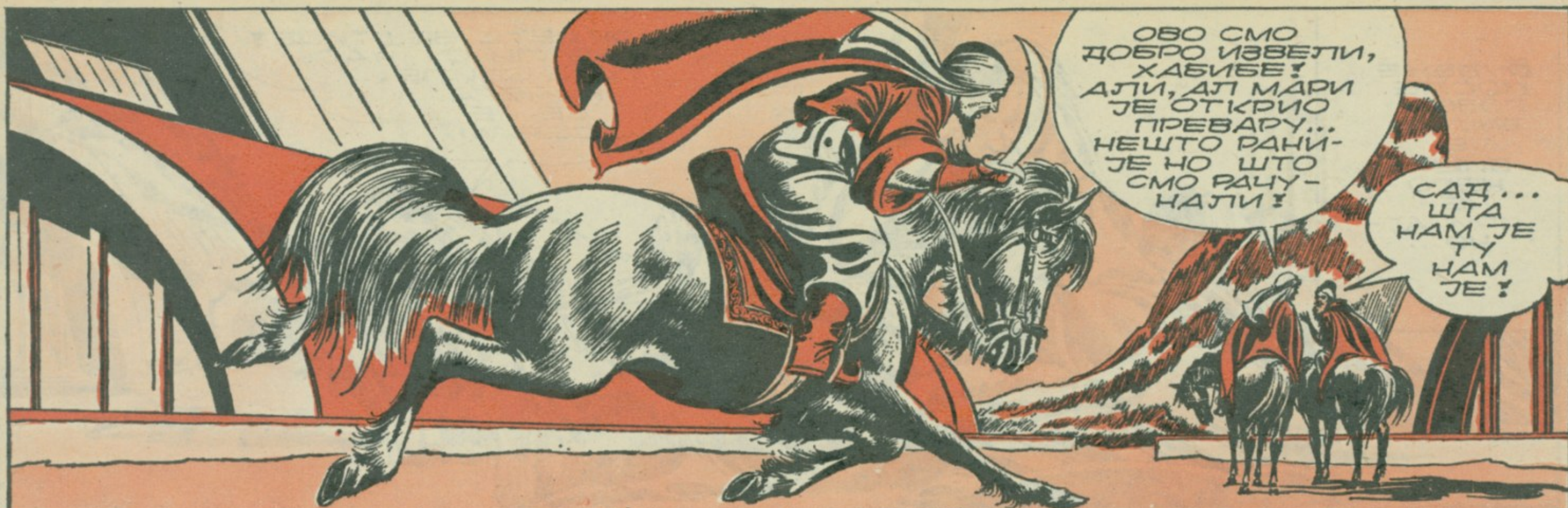
А САД,
ФЛАШЕ
У
ЗАКЛОН!

ОДЛИЧНО СИ ОВО
ИЗВЕО, ХАБИБЕ!
ДА НИСАМ ЗНАО ДА
И ТИ ПРИПАДАШ
СВЕМИРСКОЈ
КОНТРОЛИ...
ПОВЕРОВАО БИХ
ДА СИ ПРАВИ
БАНДИТ!

ТАКО...
ИЗДАЈНИЧЕ!
ШПИЈУНУ!

АЈ МАРИ!

ОВО СМО
ДОБРО ИЗВЕСТИ,
ХАБИБЕ!
АЛИ, АЛ МАРИ
ЈЕ ОТКРИО
ПРЕВАРУ...
НЕШТО РАНИ-
ЈЕ НО ШТО
СМО РАЧУ-
НАЛИ!

САД...
ШТА
НАМ ЈЕ
ТУ
НАМ
ЈЕ!

ЗНАЧИ,
ТАКО
ХАБИБЕ!
ИЗДАО
СИ НАС!

ЗАСТЛУЖИО
СИ
СМРТ, ПСУ
ПРОКЛЕТИ!

А ТИ, ГОРДОНЕ!
АКО ЗА ТВОЈУ
ГЛАВУ НЕ МОГУ
ДА ДОБИЈЕМ
ОТКУП...

... ОНА
МЕНИ
ВИШЕ НИЈЕ
ПОТРЕБНА
И... ОХХХ!

СТОЈ!
ДА ВИШЕ
НИСИ
УДАРИО
МОГ
ОЦА!

ТИ СИ ИЗДАЈНИК,
ФЛАШЕ ГОРДОНУ!
АЛИ, СУВИШЕ СИ ЛЕП
ДА БИ УМРО! ЈА САМ
ТЕБИ СПАСИО ЖИВОТ...
ЗАУЗВРАТ, ТИ ФЕШ
МИ САД ПОКЛОНИТИ
ЖИВОТ МОГ
ОЦА!

У МЕ-
БУВРЕ-
МЕНУ...

ДИЖИТЕ
СЕ!
ГОЗБА
ЈЕ
ЗАВРШЕ-
НА!

УКРАЈЕ
СУ НАМ
ОРУЖЈЕ!

НИСМО ГА
УКРАЈЕ...
У ЗАМЕНУ
РЕМО ВАМ
ДАТИ
РАЗНЕ
АПАТКЕ!

БУБЕЊЕ ПОСЛЕ ГОЗБЕ БИЛО ЈЕ ВИШЕ НЕГО НЕ-ПРИЈАТНО...

ПРОКЛЕТЕ ВЕШТИЦЕ! ЧИМЕ ЛИ СУ НАС ТАКО ОПИЛЕ... НИЧЕГА СЕ НЕ СЕЋАМ!

ИЗДАНИ СМО... СРАМНО СМО ИЗДАНИ!

НИ СМО ВАС ИЗДАЈЕ, ЗЕМЉАЦИ! И НИШТА НИ СМО УКРАЈЕ! САМО СМО ИЗВРШИЛЕ МАЛУ ЗАМЕНУ! АЛАТКЕ... ЗА ПУШКЕ!

АЛАТКЕ? ШТА ЋЕ ТО НА-МА?!

ДОШЛИ СТЕ ОВАМО ДА ЗАГОСПО-ДАРИТЕ ПУСТИЊОМ НА МАРСУ! НАМА СУ ОВДЕ ПОТРЕБНЕ ВРЕДНЕ РУКЕ А НЕ БАНДИТИ... А САД... СВИ НА РАД!

ЗА СВЕ ЈЕ КРИВ АЛ МАРИ! НЕКА БУДЕ ПРОКЛЕТ... ОН НАС ЈЕ УВАЉИО У ОВО!

БОЉЕ ДА СМО СВИ ИЗГИНУЛИ!

ХАБИБЕ ДРАГИ! ЗАМИ-САО ТИ ЈЕ БИЛА ДИВНА! ЗАХВАЉУЈУГИ ТЕБИ СВЕ ЋЕМО СТЕБИ МЛАДОЖЕЊЕ!

НИ СУ БАШ НАЈИДЕ-АЛНИЈИ... АЛИ, МИ ЋЕМО ИХ ВЕГ ПРЕВАСПИ-ТАТИ!

УМАЛО НИ СМО НАСТРАДАЛИ, ФЛАШЕ! ДА СЕ НИСИ ТО-ЛИКО СВИДЕО АЛ МАРИЈЕВОЈ КЊЕРИ... ОДОШЕ НАМ ГЛАВЕ!

ДА, ХАБИБЕ! У ЗНАК ЗАХВАЛНОСТИ НЕЋЕМО ГОНИТИ АЛ МАРИЈА!

ОН СЕ НИКАД НЕЋЕ ПРОМЕНИТИ И ДО КРАЈА ЖИВОТА ЛУТАЋЕ ПУСТИЊОМ... КАО ВЕЧИТИ ОДМЕТНИК! ПОСЛЕДЊИ БЕДУИН!

ДА! МАРС ЈЕ ДОБИО СВОЈУ ПРВУ ЛЕГЕН-ДУ!

КРАЈ

ВЕЛИКЕ
АВАНТУРЕ
МИРА И
РАТА

ХРАБРИ ТАПЕТАР

МАЈ 1942. ОКУПИРАНА ФРАН-
ЦУСКА. У КУЋИ РЕНЕА ДИШЕА
У ГРАДИЋУ КАН
НА АТЛАНТСКОЈ
ОБАЛИ...

ДЕНИЗ,
МОЛИМ
ТЕ...
ДИГНИ
ТИ
СТУША-
ЛИЦУ!

АХ, ДА,
ПУКОВНИЧЕ
ШТАЛ? ОВДЕ
ГОСПОЂА
ДИШЕ...
ДА, СВАКАКО,
КАЗАЋУ МУ...

РЕНЕ, НА ТЕЛЕ-
ФОНУ ЈЕ ПУКОВ-
НИК ШТАЛ...
ЈБУТ ЈЕ И ПИ-
ТА КАД ЋЕШ
У НЕГОВОМ
САЛОНУ
ПОСТАВИТИ
ТАПЕТЕ...
ШТА
ДА МУ
КАЖЕМ?

НЕКА ИДЕ
ДО ВРАГА!
ЧЕКАЈ... КАЖИ
МУ ДА ЋУ ЗА
ДВАДЕСЕТАК
МИНУ-
ТА
БИТИ
КОД
НЕ-
ГА...

ДОЋИ ЋЕ ЗА ДВА-
ДЕСЕТАК МИНУТА,
ПУКОВНИЧЕ... СВА-
КАКО, НЕГЕ
ЗАКАСНИТИ?
ДО ВИБЕЊА,
ПУКОВНИЧЕ...

ТАПЕТАР
ЈАНКЕ

РЕНЕ ЈЕ НАТОВАРИО ТАПЕТЕ
НА СВОЈ МАЛИ КАМИОН И КРЕ-
НУО НА ПЕРИФЕРИЈУ ГРАДА...

ДВАДЕСЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ ЗАУСТА-
ВИО СЕ. ПРЕД КАПИЈОМ ВИЛЕ КОЈУ
ЈЕ ЗАПЛЕНИО ПУКОВ-
НИК ШТАЛ, КОМАНДАНТ
НЕМАЧКИХ ТРУПА У
КАНУ...

ЈА САМ РЕНЕ
ДИШЕ, ТАПЕТАР.
ПУКОВНИК
МЕ ЧЕКА...

СВИ
НЕМАЧКИ
ОФИЦИРИ
ПОЗНАВА-
ЛИ СУ
РЕНЕА
ДИШЕА,
ЈЕР ИМ ЈЕ
СТАВЉАО
ТАПЕТЕ
ПО СТА-
НОВИМА
НИКО НИ-
ЈЕ ПОСУМ-
ЊАО ДА
ЈЕ ТАЈ
СКРОМАН
И ВЕСЕО
ЧОВЕК
ЧЛАН
ПОКРЕТА
ОТПОРА!

У
РЕ-
ДУ,
ПРО-
ЛАЗИ. КУР-
ТЕ, ОТВОРИ
КАПИЈУ!

МАЛО КАСНИЈЕ РЕНЕ ЈЕ УШАО
КОД НЕМАЧКОГ КОМАНДАНТА...

ТРЕБАЛО
ВАМ ЈЕ МНОГО
ВРЕМЕНА,
ДИШЕ...
ОСТАВИЛИ СТЕ
НЕДОВРШЕН
ПОСАО?

ЖАО МИ ЈЕ,
ПУКОВНИЧЕ...
ПА РЕКАО
САМ ВАМ
... ДА ЈЕ
ПОНЕ-
СТАЛО
ТАПЕ-
ТА...

... ПА САМ
ИХ
ПОРУЧИО
ИЗ
ПАРИЗА...
ТАПЕТИ
СУ
СТИГЛИ
ПРЕ
ЈЕДНОГ
ЧАСА...

ЈА
ВЕЧЕРАС
ИМАМ
ГОСТЕ!
ХОРЕТЕ
ЛИ МОЋИ
ДА ЗАВР-
ШИТЕ
ПОСАО
У СА-
ЛОНУ?

ХМ? ТЕШКО,
ПУКОВНИЧЕ.
ЗНАТЕ ДА
РАДИМ САМ...
САЛОН ЋЕ
БИТИ ГОТОВ
ТЕК ОКО
ПОНОНИ...
У КОЛИКО
ЧАСОВА
ДОЛАЗЕ
ГОСТИ?

У ДЕВЕТ!
ПРИМИЋУ
ИХ У
РАДНОЈ СО-
БИ ДА КАД
ЗАВРШИТЕ
ПОСАО...
ПРЕФИ ЋЕМО
У САЛОН!

НИЈЕ ТАЧНО ДА ЈЕ ПОЧЕСТАЛО ТАПЕТА. РЕНЕ ЈЕ ЗНАО ДА ЋЕ ТЕ ВЕЧЕРИ ПУКОВНИК ПРИМИТИ ВИСОКЕ НЕМАЧКЕ ОФИЦИРЕ, ПА ЈЕ УДЕСИО ДА БАШ ТО ВЕЧЕ, ЗА ВРЕМЕ САСТАКА БУДЕ У ПУКОВНИКОВОМ САЛОНУ!

РЕНЕ ЈЕ ЗВИЖДИКАО И РАДИО, АЛИ МИСЛИ СУ МУ БИЛЕ ЗАУЗЕТЕ НЕЧИМ ДРУГИМ...

МОРАМ ДА САЗНАМ СВРХУ ТОГ САСТАКА... МОРАМ? И АКО БУДЕМ ИМАО МАЛО СРЕБЕ, УСПЕЋУ...

ДЕВЕТ ЈЕ ОТКУЦАЛО. ГОСТИ СУ ВЕРОВАТНО ВЕЋ СТИГЛИ АЛИ СЕ ИЗ СУСЕДНЕ СОБЕ НИШТА НИЈЕ ЧУЛО...

ВРЕМЕ ЈЕ... ТРЕБА ДА... АЛИ, ШТА ЈЕ ТО?

ИЗА РЕНЕОВИХ ЛЕБА ОТВОРИЛА СУ СЕ ВРАТА...

ДОБРО ВЕЧЕ, НАРЕД-НИЧЕ ОТО... ЈЕСТЕ ЛИ ДОШЛИ ДА МИ ПОМОГНЕТЕ?

ДА ПОМОГ-НЕМ? ПА ЈА НИСАМ ТАПЕТАР... ДОШАО САМ ДА МОТРИМ НА ТЕБЕ!

МЕНЕ ДА ЧУВАТЕ? ЗАР МИСЛИТЕ ДА САМ ЛОПОВ? АКО ЈЕ ТАКО ОДЛАЗИМ...

НЕ БУДИ ЛУД. НАСТАВИ СА РАДОМ. ТАМО СЕ ОДРЖАВА ТАЈНИ САСТАНАК. СВИ ЦИВИЛНИ КОЈИ СЕ НАЈАВЕ У КУЋИ МОРАЈУ ДА БУДУ ПОД НАДЗОРОМ... ДА СЕ НЕ БИ УВУКАО НЕКИ ШПИЈУН...

РАЗУМЕМ? КАД ЈЕ ТАКО, У РЕДУ ЈА САМ МИСЛИО ДА СЕ РАДИ О НЕКОМ ПРИЈЕМУ. УОСТАЛОМ, НЕ ИНТЕРЕСУЈЕ МЕ. НЕ БАВИМ СЕ ПОЛИТИКОМ...

ОДЛИЧНО. У ПРАВУ СИ. ВИ ФРАНЦУЗИ И НЕ ТРЕБА ДА СЕ БАВИТЕ ПОЛИТИКОМ. ТО ЈЕ НАША СВАР. А САД МЕ ОСТАВИ ДА ЧИТАМ, А ТИ НАСТАВИ...

РЕНЕ ЈЕ ИЗГЛЕДАО ПОТПУНО МИРАН, АЛИ НЕГОВО СРЦЕ ЈЕ СНАЖНО КУЦАЛО. ПРИСУСТВО ВОЈНИКА ПОРЕМЕТИЛО ЈЕ НЕГОВ ПЛАН. МОРАО ЈЕ САД ДА РАДИ ОТВОРЕНО. СА ЧЕТКОМ У РУЦИ, СА КОЈЕ ЈЕ КАПАО ЛЕПАК, ИСПЕО СЕ НА МЕРДЕВИНЕ...

ЈЕДНОМ РУКОМ ЈЕ ИЗНАД ВРАТА РАЗМАЗИВАО ЛЕПАК, А ДРУГОМ ЈЕ ИЗ ЦЕПА ИЗВАДИО МЕДИЦИНСКИ ИНСТРУМЕНТ, СТЕТОСКОП.

ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ СТАВИО СТЕТОСКОП У УШИ, ПОГЛЕДАО ЈЕ ВОЈНИКА. ЧИТАО ЈЕ...

ЗНАЧИ, ТИ НЕ ЖЕЛИШ ДА СЕ БАВИМО ПОЛИТИКОМ? ПОКАЖАЈУ ТИ ЈА, ПРОКЛЈЕТИ НАЦИСТО...

...ДРУГИ КРАЈ СТЕТОСКОПА, РЕНЕ ЈЕ ПРИСЛИОНИО УЗ ВРАТА...

...КАО ИЗ ДАЉИНЕ, АЛИ ПОТПУНО ЈАСНЕ, ДОПИРАТЕ СУ РЕЧИ ДО РЕНЕОВОГ УША...

...ПАРТИЗАНСКЕ БАНДЕ У ЦЕНТРАЛНОМ МАСИВУ МОРАЈУ БИТИ УНИШТЕНЕ... ВИ ЋЕТЕ, МАЈОРЕ ВЕЛЕР, СА КОНВОЈЕМ 22 И ВАШИМ СПЕЦИЈАЛНИМ ТРУПАМА КРЕНУТИ ПРЕКОСУТРА У КЛЕРМОН-ФЕРАН...

„ПОНЕ-
РЕТЕ
ОРУЖ-
ЈЕ ЗА
РАШЧИШ-
ЋАВА-
ЊЕ
ПОД-
РУЧ-
ЈА...“

РАЗУ-
МЕМ,
ПУКОВ-
НИЧЕ!

ОПЕРА-
ЦИЈАМА
ЋЕ КОМАН-
ДОВАТИ...
ЈА НЕ МО-
ГУ ДА ОБЕЗ-
БЕДИМ
ТРАНС-
ПОРТ.

ЈА И ИНЖЕЊЕР ШНЕДЕР,
ШЕФ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
ТОТ, ЗАДУЖЕНИ
СМО ЗА
ОДБРАНУ
АТЛАНТСКЕ
ОБАЛЕ.

„ЗАР
СЕ
ПРЕД-
ВИДА
ИСКРЦАВАЊЕ
САВЕЗНИКА?“

НЕ, НЕ... АЛИ ТО
НЕ ЗНАЧИ ДА МИ
ИЗ ТОТ-А НЕ
ТРЕБА ДА
ПОДИГНЕМО
НЕОСВОЈИВ
БЕДЕМ...

РЕНЕ ЈЕ СЛУШАО ЈОШ
НЕКОЛИКО МИНУТА А ОНДА
ЈЕ СТРПАО СТЕТОСКОПУ У ЦЕП
И БАЦИО СЕ НА ЛЕПЉЕЊЕ
ТАПЕТА. БИО ЈЕ ГОТОВ ЗА
ДВА ЧАСА...

ДО ВИ-
БЕЊА, ОТО.
ЗАВРШИО
САМ. ОБА-
ВЕСТИТЕ
ПУКОВНИКА
ДА МОЖЕ
ДА ПРЕБЕ
ОВАМО, АКО
ЖЕЛИ...

ДОБ-
РО, ТО
ЈЕ МОЈА
БРИГА. МО-
ЖЕШ ДА ИДЕШ
КУБИ.

РЕНЕ СЕ УПУТИО
ПРЕМА СВОМ
АУТОМОБИЛУ...

ДИШЕ!

ДОБРО ЈЕ
ПРОШЛО... А
САДА ТРЕБА
ДА ОБАВЕСТИМ
ДРУГОВЕ... ОНАЈ
ВОЗ НЕ СМЕ
НИКАКО ДА
СТИГНЕ У
КЛЕРМОН-
ФРАН!

НЕКО ГА ЈЕ ЗВАО. УПЛА-
ШЕН, РЕНЕ ЈЕ ЗАСТАО...

ДИШЕ, ЧЕКАЈ.

СЛУШАЈ, ИЗГЛЕДА
ДА СЕ ТВОЈ РАД
СВИДЕО ИНЖЕЊЕ-
РУ ШНЕДЕРУ,
НОВОМ КОМАН-
ДАНТУ ТОТ-А.
ТРАЖИ ДА И У НЕГО-
ВОМ УРЕДУ СТАВИШ
ТАПЕТЕ. СУТРА, У
ДЕСЕТ, ЈЕСИ ЛИ СЛО-
БОДАН?

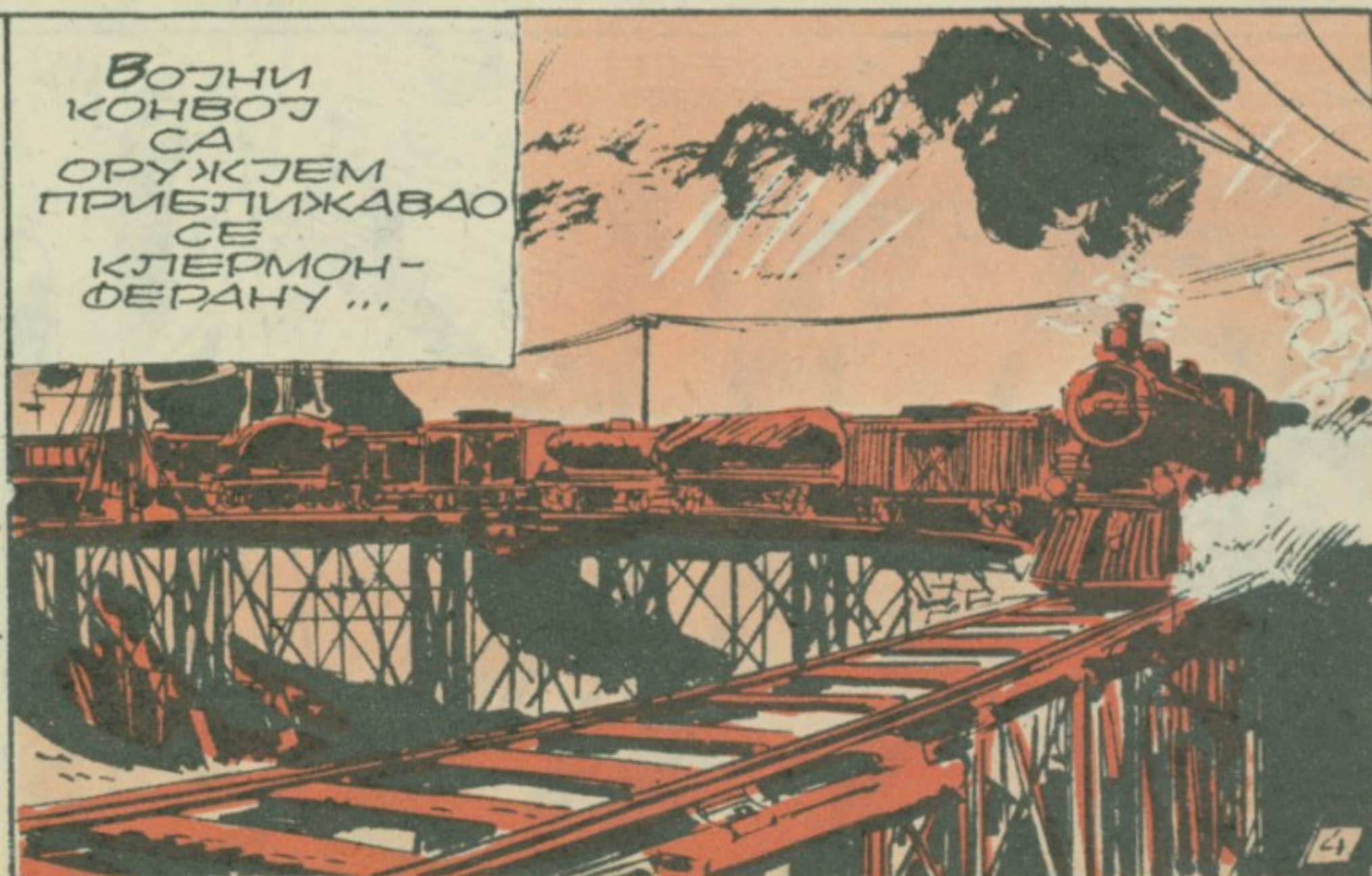
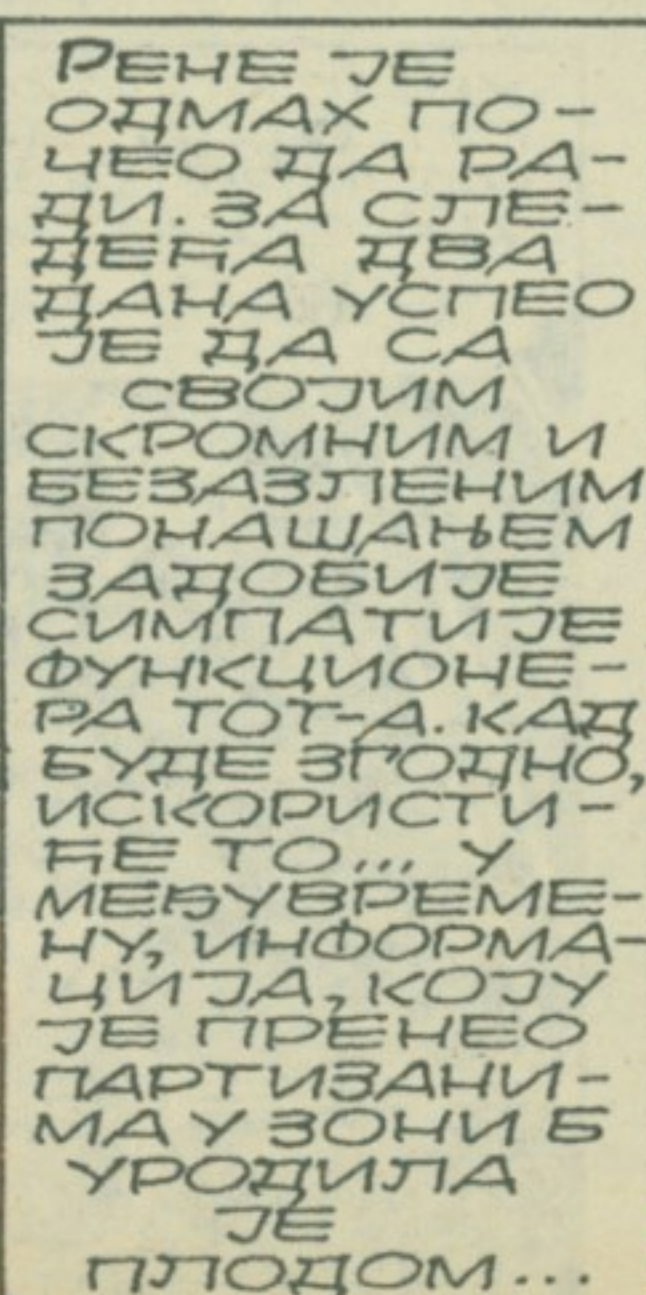
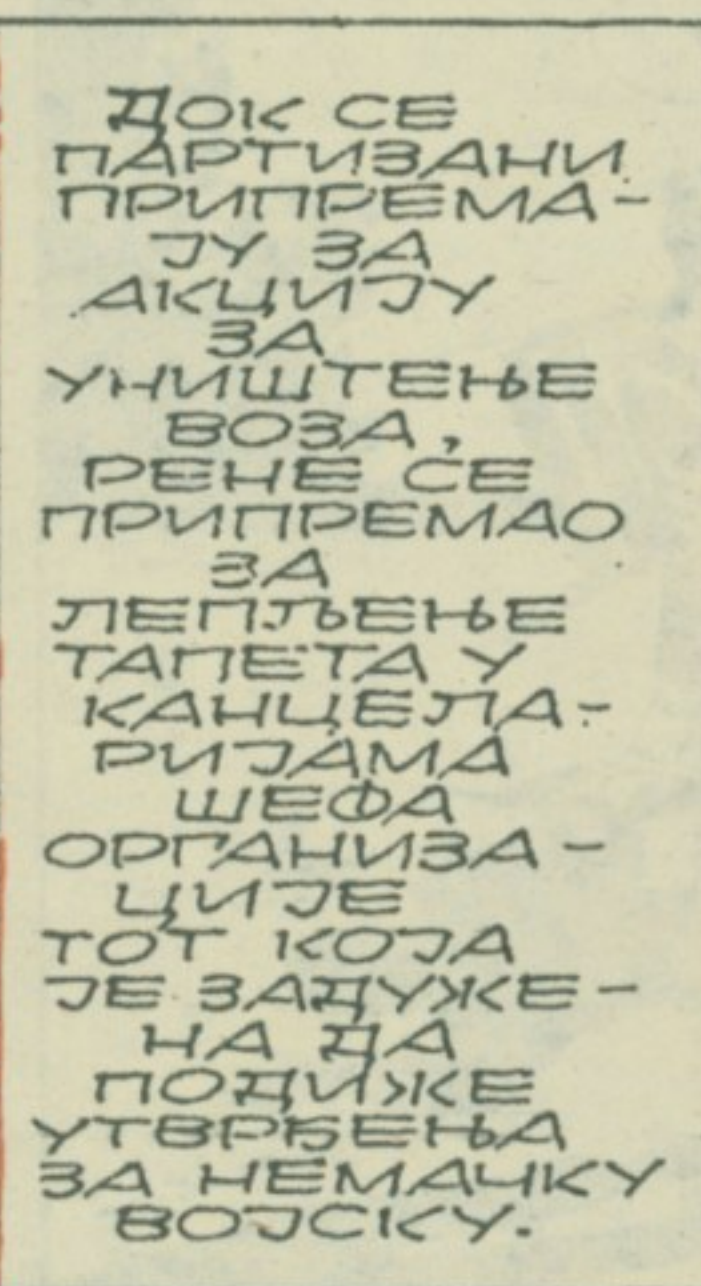
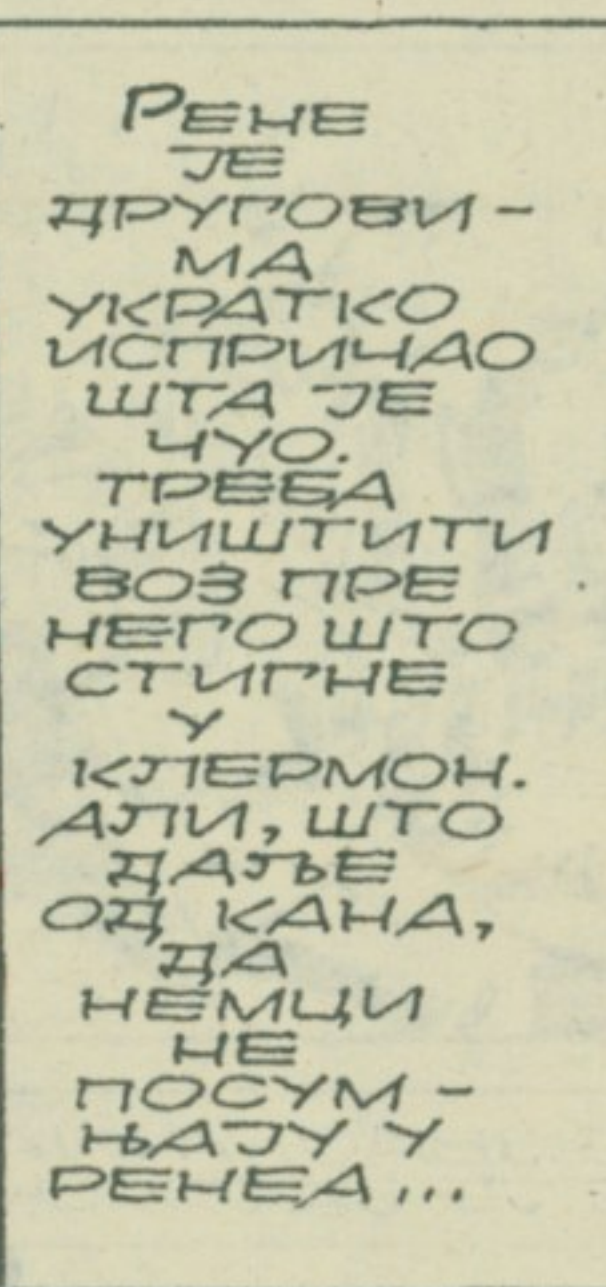
КАКВО
ПИТАЊЕ!
И ДА
НИСАМ
СЛОБОДАН
НАШАО
БИХ
ВРЕМЕ-
НА...

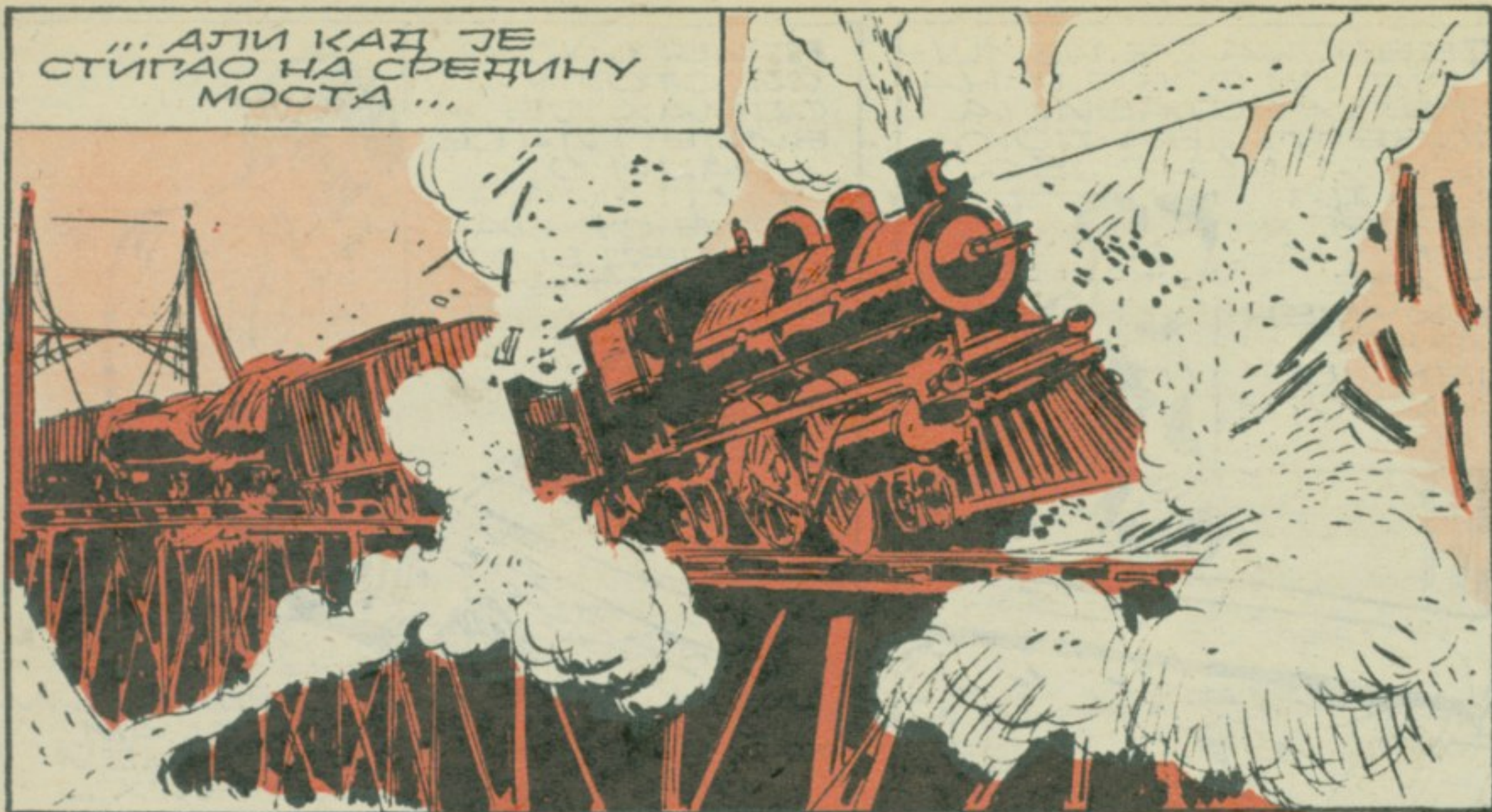
МАЛО КАСНИЈЕ, РЕНЕ СЕ
ВРАТИО У ГРАД. ВЕЋ ЈЕ
БИЛА ЦРНА НОћ...

УЖАСНО САМ
ГЛАДАН. АЛИ
НАЈПРЕ МОРАМ
ДА СВРАТИМ
КОД
МАРСЕЈА...

... АЛИ КАД ЈЕ
СТИГАО НА СРЕДИНУ
МОСТА ...

... БОМБЕ, КОЈЕ СУ БИЛЕ
ПОСТАВЉЕНЕ НА НОСАЧЕ
МОСТА, ЕКСПЛОДИРАЛЕ СУ.
КОНВОЈ С МУНИЦИЈОМ
ЕКСПЛОДИРАО ЈЕ И СУНОВРА-
ТИО СЕ У ВОДУ...

ВЕСТ О
УНИШТЕ -
ЊУ
НЕМАЧКОГ
КОНВОЈА
БРЗО СЕ
ПРОНЕЛА
ПО
ЧИТАВОЈ
ОКУПИ-
РАНОЈ
ФРАНЦУСКОЈ...

ГОТОВО
ЈЕ? БРАЋА -
МО СЕ У
БАЗУ?

БИО ЈЕ ОВДЕ ОНАЈ
ТАПЕТАР. ОНАЈ
ДИШЕ ИЛИ
КАКО СЕ
ВЕЕ
ЗОВЕ...

ДИШЕ
ЈЕ БИО

ПОД ПРИС-
МОТРОМ, НИ ТРЕ-
НУТКА НИЈЕ ОСТАО
САМ. ВРАТА СУ БИЛА
ЗАТВОРЕНА А КРОЗ
ЊИХ НИШТА СЕ НЕ
ЧУЈЕ. ОСИМ ТОГА,
ПОМИСАО ДА ДИШЕ
ПРИПАДА ПОКРЕТУ
ОТПОРА ПРОСТО
ЈЕ СМЕШНА!

МОЖДА СУВИШЕ
СМЕШНА, ПУКОВНИЧЕ.
ШТО СЕ МЕНЕ ТИЧЕ,
ОБАВЕСТИЋУ
ГЕСТАПО!

О ТОМЕ
СМО
САМО
ОВДЕ,
РАЗГО-
ВАРА-
ЛИ,
ПУКОВ-
НИЧЕ!
ВЕСТ ЈЕ
МОРАЛА ДА
ОДАВДЕ ПРО-
ЦУ-
РИ?

НИПОШТО! ОКРУ-
ЖЕН САМ НАЈ-
ПОВЕРЉИВИЈИМ
ОСОБЉЕМ.
НИКО ДРУГИ
НИЈЕ БИО ПРИ-
СУТАН ТЕ ВЕ-
ЧЕРИ!

У МЕЂУВРЕМЕНУ, РЕНЕ
ДИШЕ, КОЈИ НИЈЕ НИ
СЛУТАО ДА ЈЕ ОСУМ-
ЊИЧЕН, НАСТАВИО ЈЕ
СВОЈ ПОСАО У КАНЦЕ-
ЛАРИЈАМА
ТОТ-А.

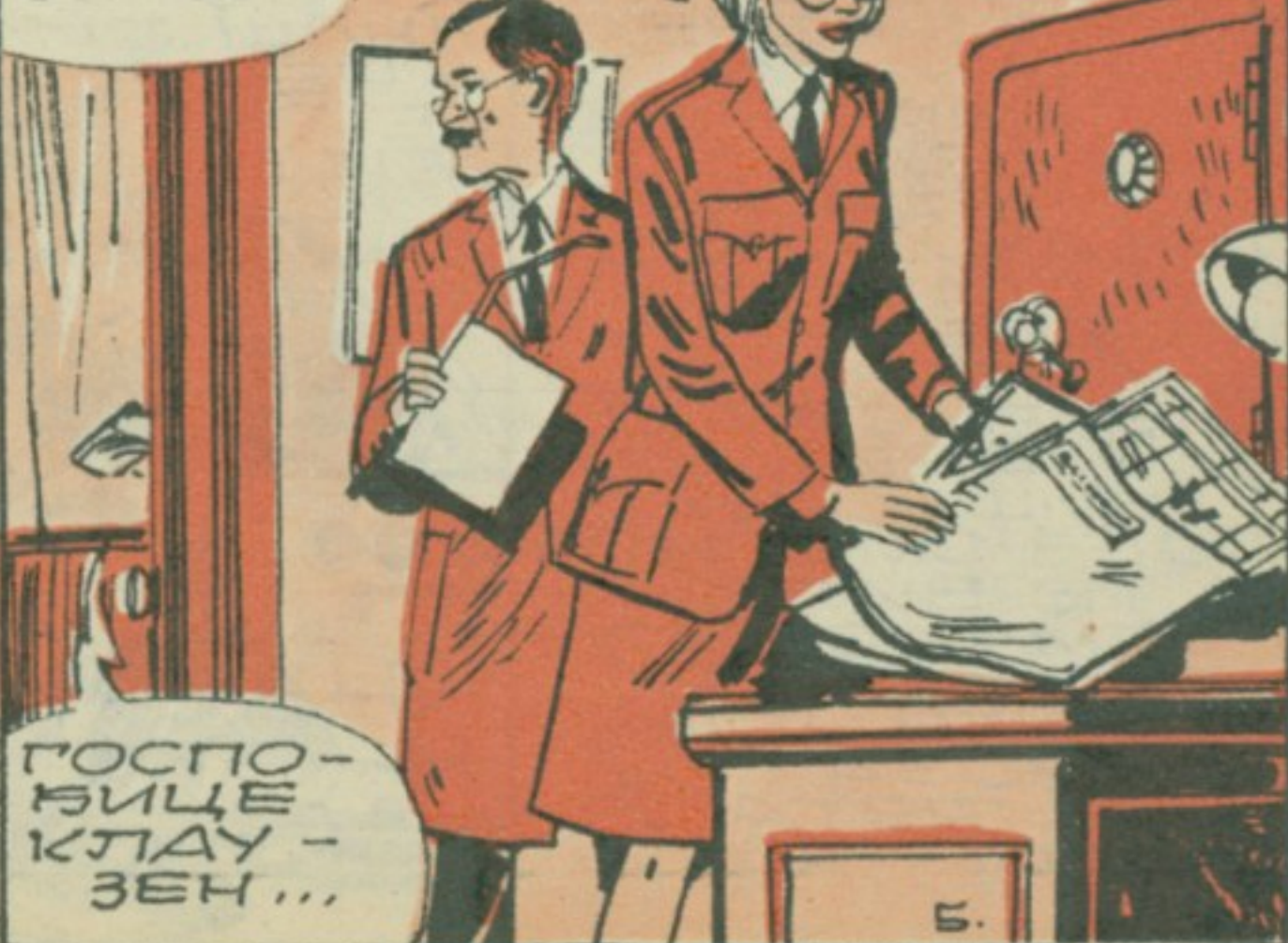

ДОБАР
ДАН,
РЕНЕ,
КАКО
НАПРЕ-
ДУЈЕ
ПО-
САО?

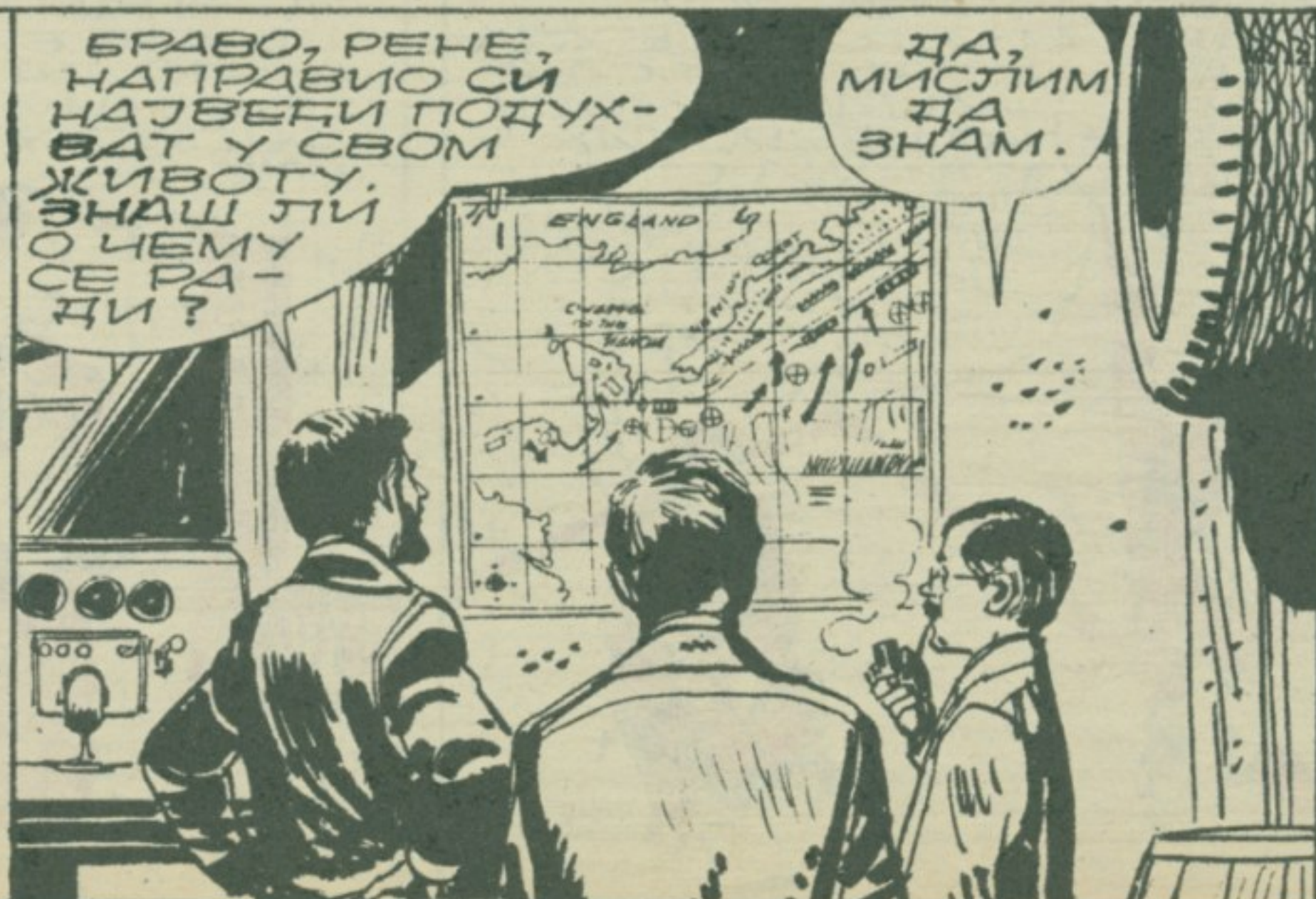
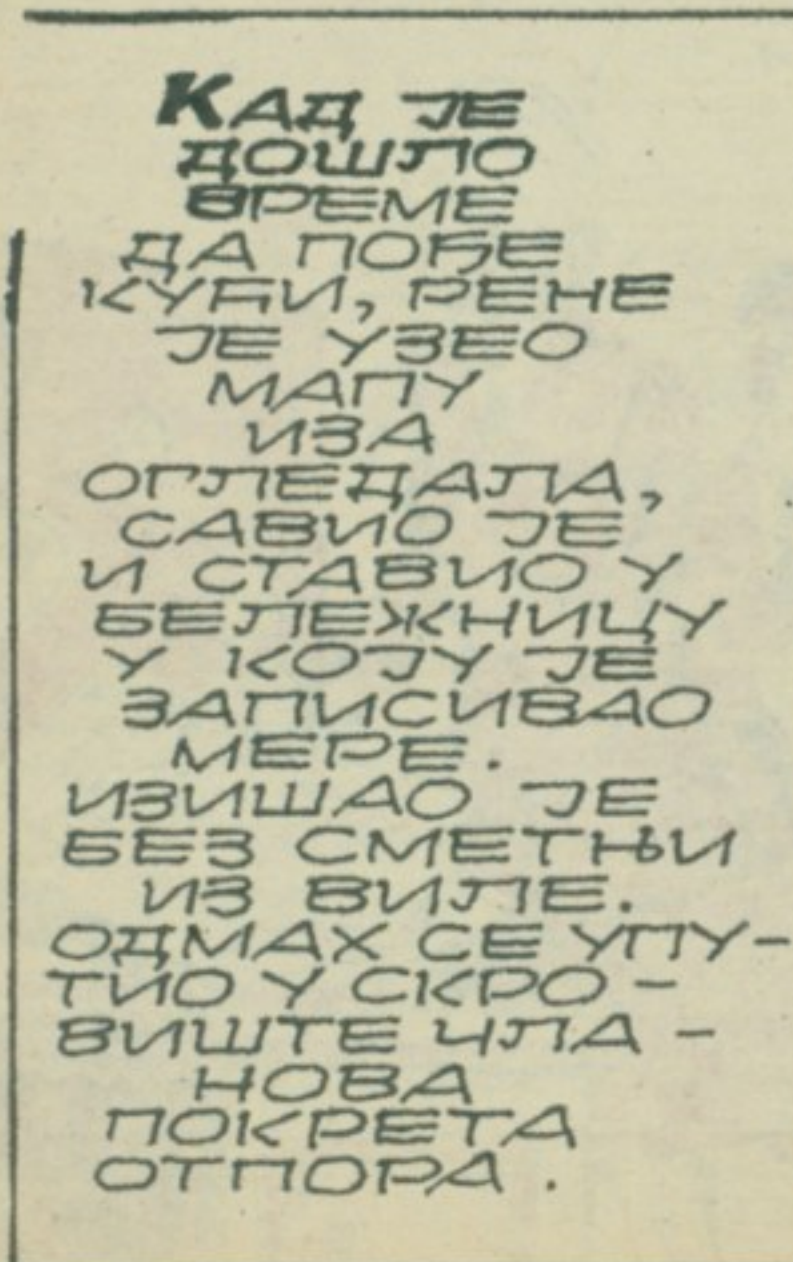
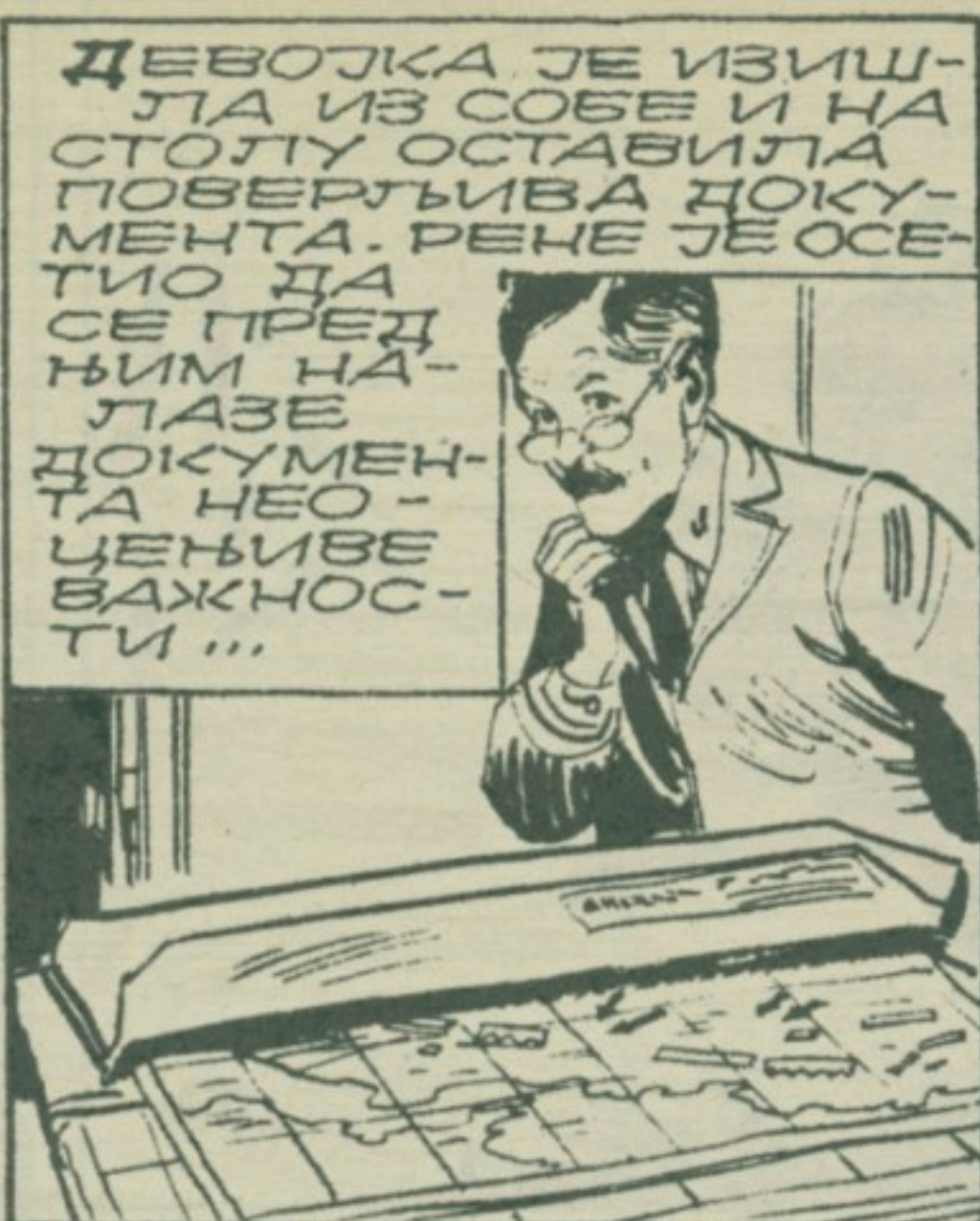

НИЈЕ ЛОШЕ,
ГОСПОДИЦЕ КЛА-
УЗЕН. ВЕЕ САМ
НАШАО НЕКОЛИ-
КО ИЗВРСНИХ
КОМАДА СТИЛ-
СКОГ НАМЕШТАЈА!
ШТА МИСЛИТЕ,
ДА ЛИ ЋЕ СЕ
ДОПАСТИ
ИНЖЕНЕРУ?

НЕ ЗНАМ.
БОЉЕ БИ
БИЛО ДА
СЕ С ЊИМ
КОНСУЛТУ-
ЈЕТЕ...

ГОСПО-
ДИЦЕ
КЛАУ-
ЗЕН...

ОВУ МАПУ ТРЕБА ШТО ПРЕ ПОСЛАТИ У ЛОНДОН! ОДМАХ БУ УСПОСТАВИТИ ВЕЗУ!

КАЖЕШ ДА ЈЕ БИЛО ВИШЕ ТАК-ВИХ МАПА?

ДА. ОКО ДЕСЕТИНУ ИСТИХ...

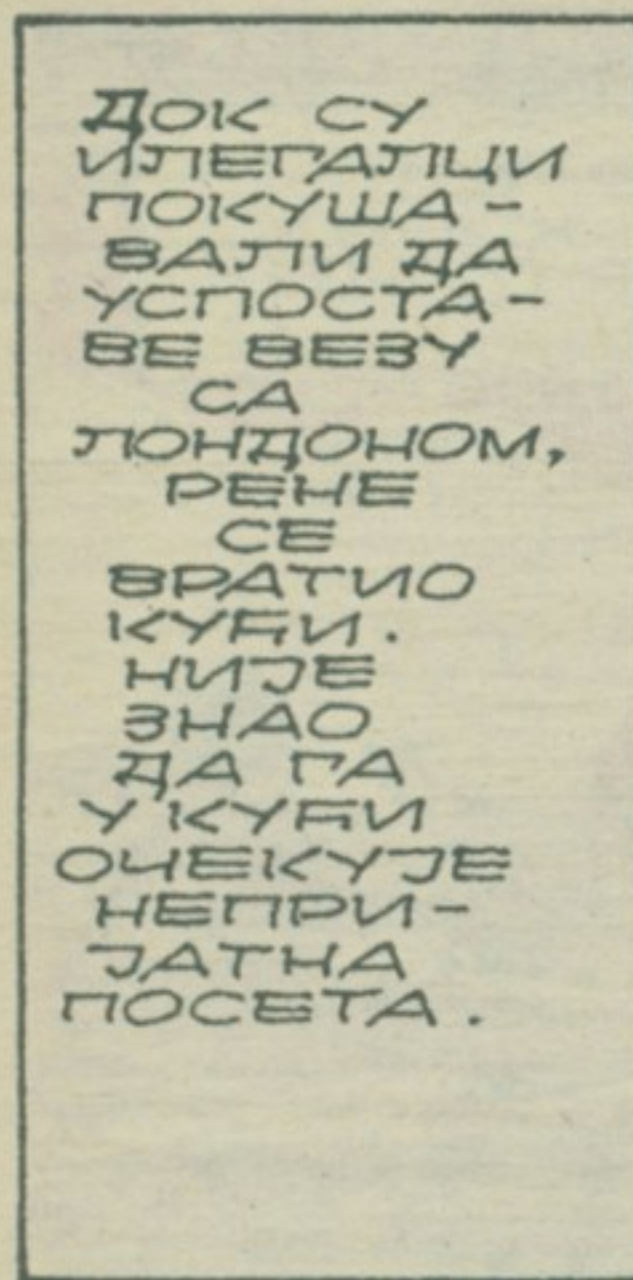
ВЕРОВАТНО СУ НАПРАВИЛИ ВИШЕ КОПИЈА ЗА ИНЖЕНЕРЕ... МОЖДА НИКАД НЕЋЕ НИ ПРИМЕТИТИ ДА ЈЕДНА НЕДОСТАЈЕ...

ПАЖЊА, ПАЖЊА! ФЈОРЕТ ЗОВЕ РОЗУ. ПАЖЊА, ПАЖЊА...

ПОЋИ САДА КУЋИ, РЕНЕ ТРЕБА ДА МИРУЈЕШ НЕКО ВРЕМЕ. НЕЊИЦИ БИ МОГЛИ ДА ПОСУМЊАЈУ У ТЕБЕ!

ВЕРУЈЕМ ДА БИ МЕ ВЕЋ ХИЉАДУ ПУТА СТРЕЉАЛИ ДА НЕ ИЗГЛЕДАМ ТАКО НЕДУЖНО!

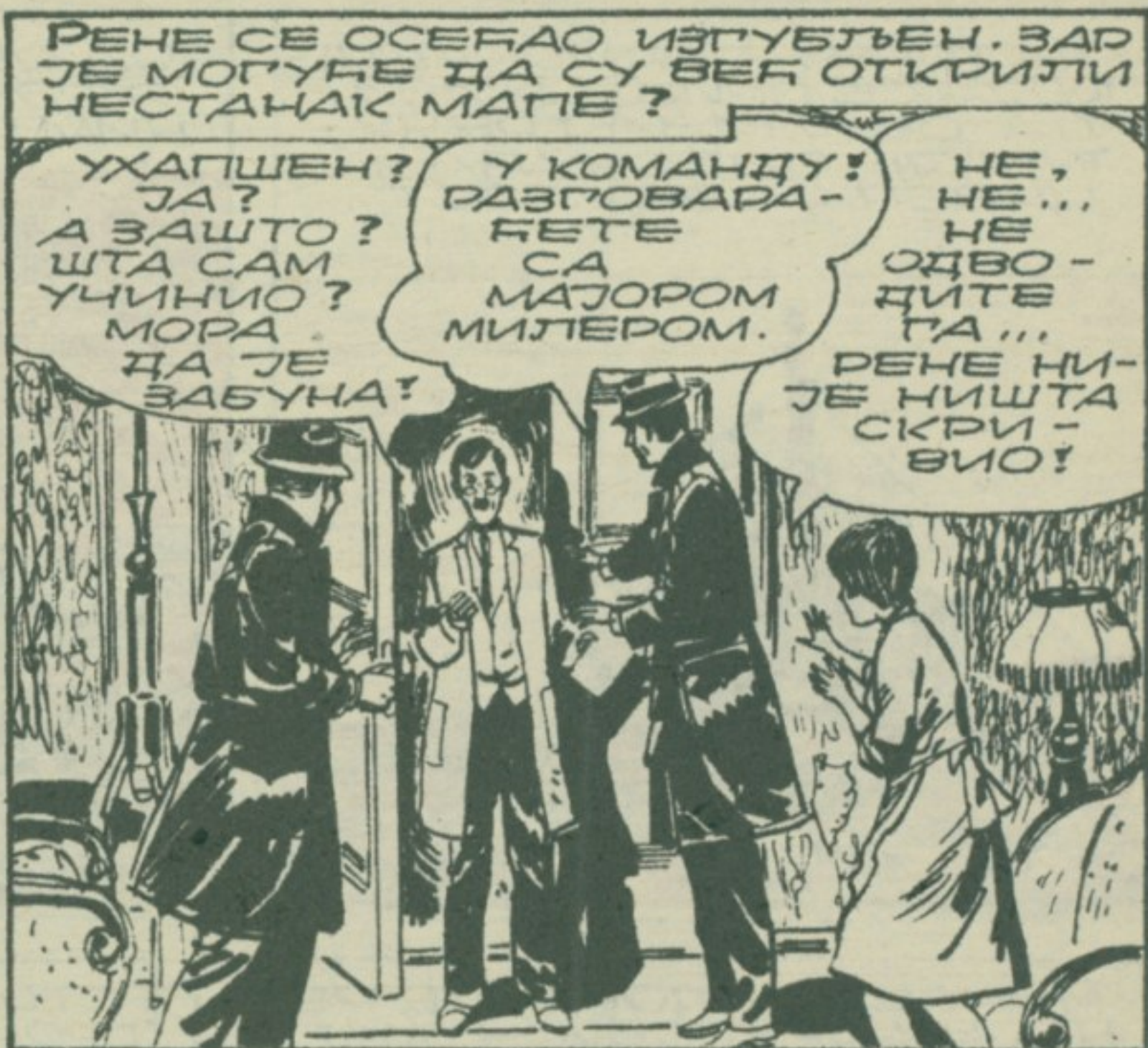
ДОК СУ ИЛЕГАЛЦИ ПОКУШАВАЛИ ДА УСПОСТАВЕ ВЕЗУ СА ЛОНДОНОМ, РЕНЕ СЕ ВРАТИО КУЋИ. НИЈЕ ЗНАО ДА ГА У КУЋИ ОЧЕКУЈЕ НЕПРИЈАТНА ПОСЕТА.

РЕНЕ ИХ ЈЕ ОДМАХ ПРЕПОЗНАО. БИЛИ СУ ТО АГЕНТИ ГЕСТАПОА. СРЦЕ МУ ЈЕ ЈАЧЕ ЗАКУЦАЛО, АЛИ ЊЕГОВО ЛИЦЕ ЈЕ ОСТАЛО САСВИМ МИРНО.

ДОБАР ДАН, ГОСПОДО. ЧИМЕ ВАС МОГУ УСЛУЖИТИ?

РЕНЕ ДИШЕ? ГЕСТАПО. ПОЋИТЕ С НАМА У КОМАНДУ! УХАПШЕНИ СТЕ!

РЕНЕ СЕ ОСЕЋАО ИЗГУБЉЕН. ЗАР ЈЕ МОГУЋЕ ДА СУ ВЕЋ ОТКРИЛИ НЕСТАНАК МАПЕ?

УХАПШЕН? ЈА? А ЗАШТО? ШТА САМ УЧИНИО? МОРА ДА ЈЕ ЗАБУНА?

У КОМАНДУ! РАЗГОВАРАЈТЕ СЕ СА МАЈОРОМ МИЛЕРОМ.

НЕ, НЕ... НЕ ОДВОДИТЕ ГА... РЕНЕ НИЈЕ НИШТА СКРИВАО!

РЕНЕ ДИШЕ, ОПТУЖЕНИ СТЕ ДА СТЕ ПАРТИЗАНЕ ОБАВЕСТИЛИ О ВОЈНОМ КОНВОЈУ СА ОРУЖЈЕМ, КОЈИ СУ ОНИ УНИШТИЛИ. БОЉЕ ВАМ ЈЕ ДА ОДМАХ ПРИЗНАТЕ... ДА НЕ МОРАМО ДА ВАС НАТО НАТЕРАМО?

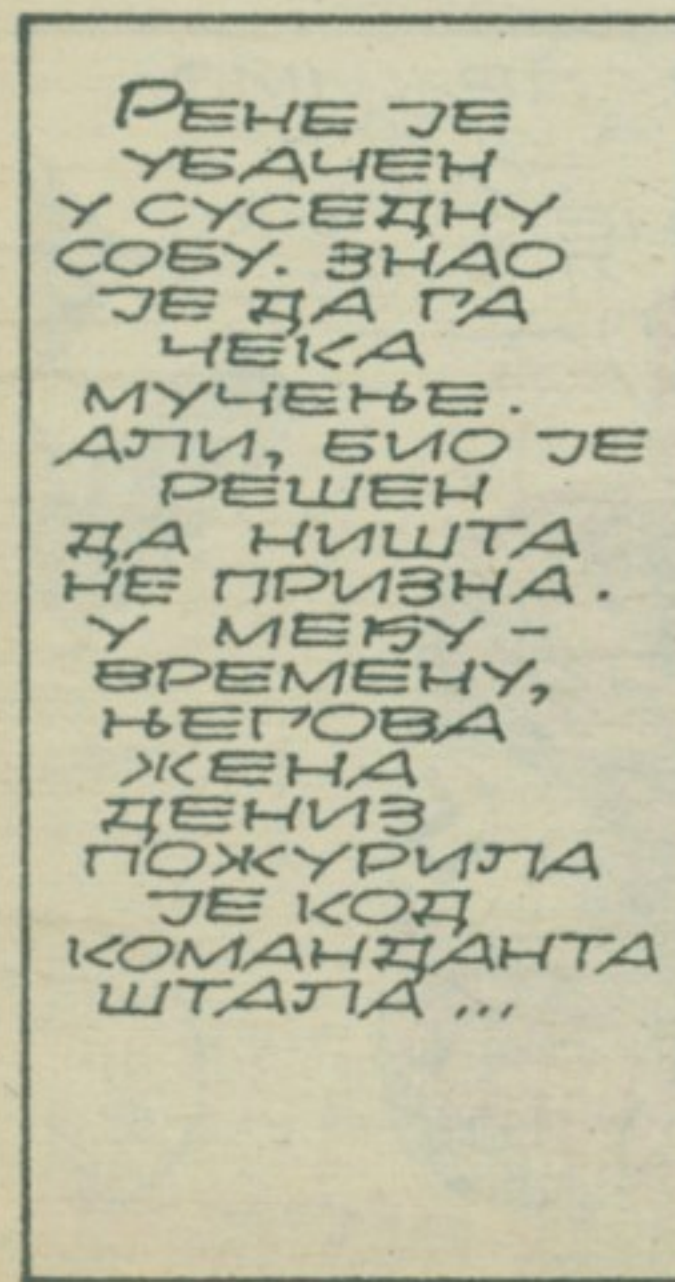
ИЗВИНИТЕ... НИСАМ ДОБРО РАЗУМЕО... КАЖЕТЕ ЈЕДАН ВОЗ? КОЈИ ВОЗ? НЕМАМ ПОЈМА О НИКАКВОМ ВОЗУ. МОРА ДА ЈЕ ЗАБУНА... ЈА РАДИМ ЗА НЕМЦЕ... ОНИ СУ МОЈЕ НАЈБОЉЕ МУШТЕРИЈЕ!

ДОБРО, МАЈОРЕ. СА ЗАДОВОЉСТВОМ!

РЕНЕА СУ СТРАПАЛИ У АУТО И ОДВЕЛИ У КОМАНДУ ГЕСТАПОА. МАЛО КАСНИЈЕ, НАШАО СЕ ПРЕД МАЈОРОМ МИЛЕРОМ, ШЕФОМ ГЕСТАПОА. РЕНЕ ЈЕ МИСЛИО ДА ЈЕ ОСУМЊИЧЕН ЗБОГ КРАЂЕ МАПЕ. МЕЂУТИМ...

НЕМАМ ВРЕМЕНА ЗА ГУБЉЕЊЕ! ХАНСЕ, ПРЕУЗМИ ГА И НАТЕРАЈ ДА ПРОГОВОРИ!

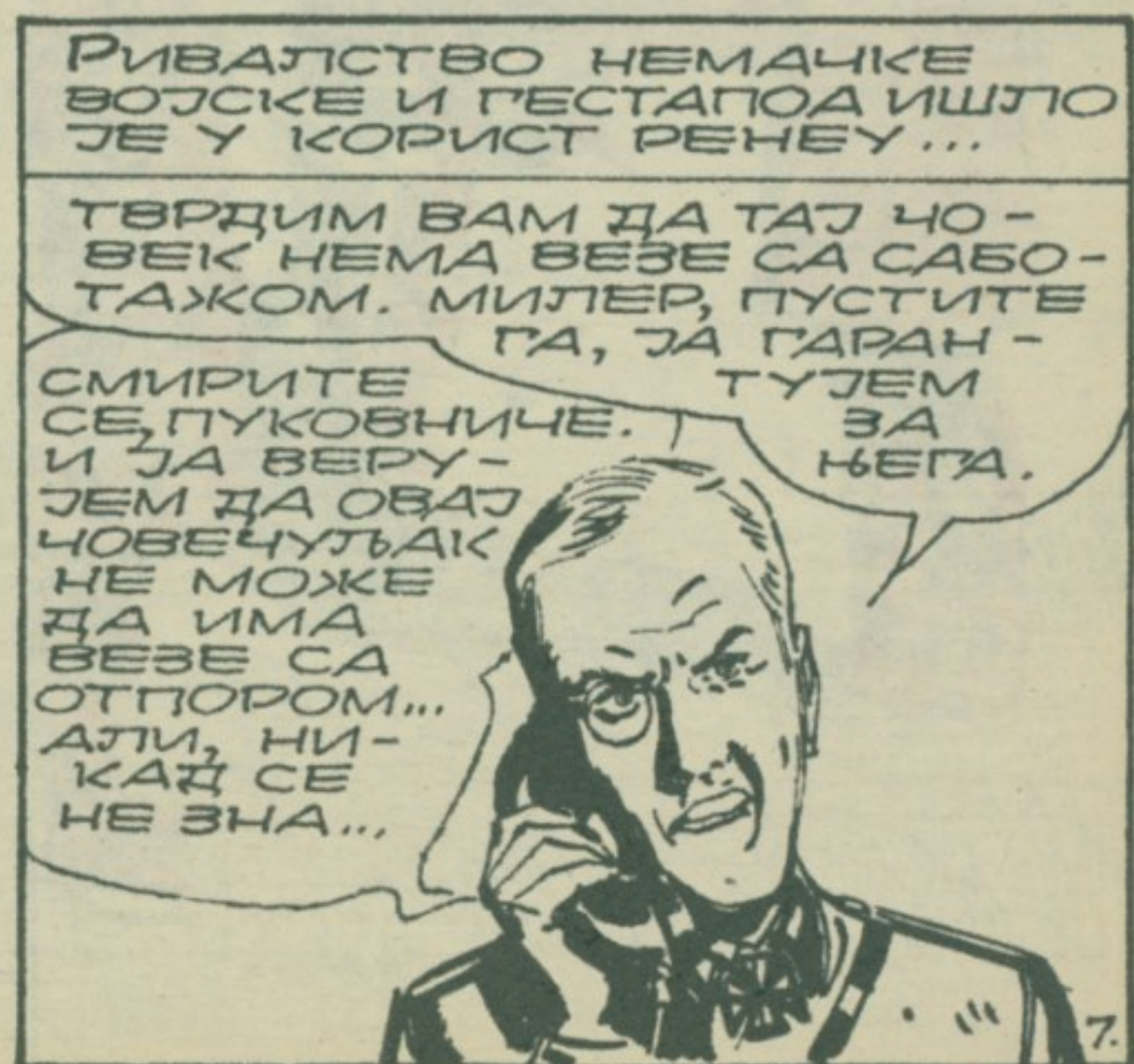

РЕНЕ ЈЕ УБАЧЕН У СУСЕДНУ СОБУ. ЗНАО ЈЕ ДА ГА ЧЕКА МУЧЕЊЕ. АЛИ, БИО ЈЕ РЕШЕН ДА НИШТА НЕ ПРИЗНА. У МЕЂУВРЕМЕНУ, ЊЕГОВА ЖЕНА ДЕНИЗ ПОЖУРИЛА ЈЕ КОД КОМАНДАНТА ШТАЛА...

ВИ ЗНАТЕ, ДА ОН НИЈЕ МОГАО ТО ДА УЧИНИ... МОЛИМ ВАС, ПОМОЗИТЕ! ТАКО ЈЕ ДОБАР...

ЗНАЦИ, УХАПСИЛИ СУ ГА? ГЕСТАПО ЖЕЛИ ПО СВАКУ ЦЕНУ ДА НАЂЕ КРИВИЦА. МОЖЕТЕ ДА ИДЕТЕ, ГОСПОДО. ЈА БУ ПРЕУЗЕТИ СЛУЧАЈ...

РИВАЛСТВО НЕМАЧКЕ ВОЈСКЕ И ГЕСТАПОА ИШЛО ЈЕ У КОРИСТ РЕНЕУ...

ТВРДИМ ВАМ ДА ТАЈ ЧОВЕК НЕМА ВЕЗЕ СА САБОТАЖОМ. МИЛЕР, ПУСТИТЕ ГА, ЈА ГАРАНТУЈЕМ ЗА ЊЕГА.

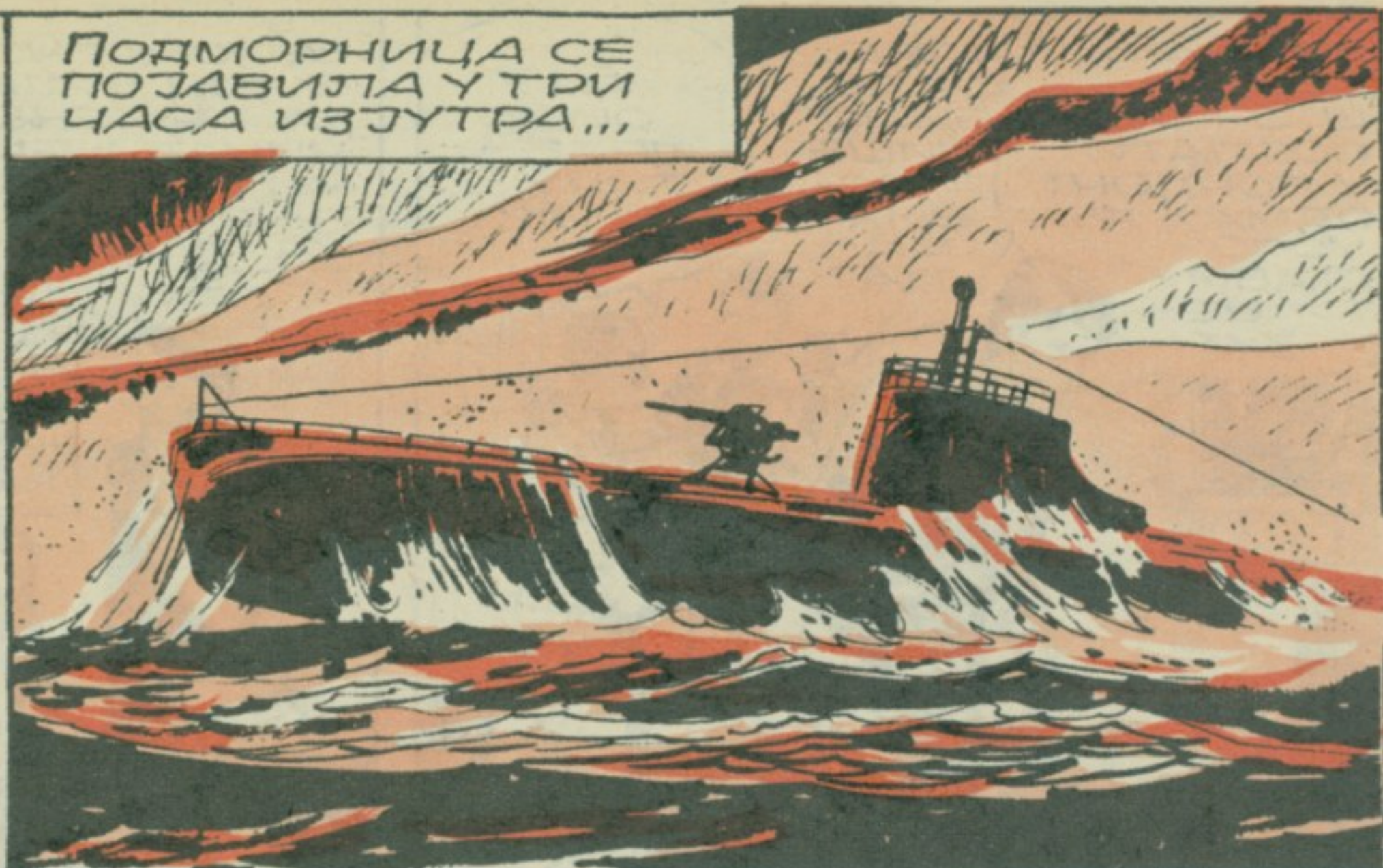
СМИРИТЕ СЕ, ПУКОВНИЧЕ. И ЈА ВЕРУЈЕМ ДА ОВАЈ ЧОВЕЧУЉАК НЕ МОЖЕ ДА ИМА ВЕЗЕ СА ОТПОРОМ... АЛИ, НИКАД СЕ НЕ ЗНА...

... МОЖДА И ГРЕШИМО. БИ-
ЋЕ ДОВОЉНО
МАЛО
САСТУША-
ЊЕ. АКО
НИШТА
ЗНА,
ПРОГОВИ-
ЋЕ.

ДОК СЕ
РЕНЕ
НАЛАЗИО
У РУКАМА
ГЕСТАПОА,
ЊЕГОВИ
ДРУГОВИ СУ
ПРЕКО
ЛОНДОНА
УГОВОРИЛИ
САСТАНАК СА
ЕНГЛЕСКОМ
ПОДМОРНИ-
ЦОМ, У НОР-
МАНДИЈИ
У ПРЕДЕЛУ
ИВИЊИА...

СМЕШНИ
СТЕ.
ДИШЕ
РАДИ ЗА
ТОТ...

ПОДМОРНИЦА СЕ
ПОЈАВИЛА У ТРИ
ЧАСА ИЗЈУТРА...

НА ТОРЊУ ПОДМОРНИЦЕ,
КОЈА СЕ ПРИБЛИЖАВА-
ЛА ОБАЛИ ЗА ТРЕНУ-
ТАК ЈЕ БЛЕСНУЛА
ЦРВЕНА СВЕТЛОСТ...

СА ОБАЛЕ ЈЕ
ОДГОВОРНО ЗЕЛЕ-
НИМ СИГНАЛОМ...

МАЛО КАСНИЈЕ СА
ПОДМОРНИЦЕ ЈЕ КРЕНУО
У ПРАВЦУ ОБАЛЕ ПУМЕ-
НИ ЧАМАЦ...

МАРСЕЛ И ДОНАЛД, РЕ-
НЕОВИ ДРУГОВИ, ЧЕКАЛИ
СУ ЕНГЛЕЗЕ ДА БИ ПРЕ-
ДАЛИ МАПУ...

ЕВО!
ПРЕДАЈТЕ
ЈЕ ШТО
ПРЕ
ОБАВЕШ-
ТАЈНОЈ
СЛУЖБИ!

У РЕДУ,
ПРИЈАТЕЉИ...
И СРЕГНО!

СТО МУ
ПРОМОВА,
АЛА
СУ
ХРАБРИ
ОВИ
МОМ-
ЦИ!

КО
ЗНА
КО ЈЕ
УКРАО
ОВА
ДОКУ-
МЕНТА...

У ТО ВРЕМЕ, ЧОВЕК О КОМЕ
СУ ГОВОРИЛИ ЕНГЛЕЗИ,
НАЛАЗИО СЕ У ЈЕДНОЈ РЕ-
ЛИЈИ ГЕСТАПОА, ПОЛУМРТАВ
ОД БАТИНАЊА...

НИШТА, МАЈОРЕ...
НИ РЕЧИ. МИСЛИМ ДА
ОВАЈ ЧОВЕК НЕМА БЕЗЕ
СА САБОТАЖОМ ВОЗА...

ЗАДРЖИМО
ГА ИПАК
ЈОШ
НЕКОЛИКО
ДАНА...

...А ОНДА
ГА ПУСТИ...
НЕГУ
ОДМАХ ДА
ПОКАЖЕМ
ДА ЈЕ ПУКОВ-
НИК ШТАЛ
БИО У ПРАВУ?

ДОБРО,
МАЈОРЕ.
ТРЕБА ЛИ ДА
ПРЕКИНЕМО
ИСПИТИВА-
ЊА У ВЕЗИ
СА САО-
ТАЖОМ НА
МОСТУ?

НЕ. НАСТАВИЋЕМО
ИАКО ЈЕ ТЕШКО
НЕШТО ОТКРИТИ.
ОВИ ПРОКЛЕТИ
ЉУДИ ИЗ
ОТПОРА ИМАЈУ
ХИЉАДЕ УШИЈУ,
ХИЉАДЕ ОЧИЈУ,
ХИЉАДЕ РУКУ!

КАД ЈЕ МАПА, КОЈУ ЈЕ РЕНЕ УКРАО,
СТИГЛА У САВЕЗНИЧКУ КОМАНДУ У
ЛОНДОНУ, ДЕЛОВАЛА ЈЕ КАО БОМБА...

ГОСПОДО, АКО НЕМЦИ НЕ ОТКРИЈУ
НЕСТАНАК ОВЕ КАРТЕ, ИМАЋЕ-
МО У РУКАМА ЧИТАВУ
ЊИХОВУ ОДБРАНУ НОР-
МАНДИЈЕ. ОВА
КАРТА ИМА
НЕПРОЦЕНИВУ
ВРЕДНОСТ...

НИШТА НЕ НЕДОСТАЈЕ.
НАЗНАЧЕНА СУ УТВРЂЕНА
КАНАЛИ, МИНСКА ПОЉА,
ПОСТРОЈЕНА ИЗНАД И
ИСПОД ЗЕМЉЕ, СТАЦИОНА-
РИ ТРУПА, УТВРЂЕНА.
НЕВЕРОВАТНО! АЛИ,
НАРАВНО, АКО
НЕМЦИ
ОТКРИЈУ
КРАЂУ...
ОВА КАРТА
НЕЋЕ
НИШТА
ВРЕДЕТИ...

НЕВЕРОВАТ-
НО, НЕМЦИ
НИСУ НИКАД
ОТКРИЛИ
НЕСТАНАК
ОВЕ МАПЕ.
ТАЧНО СУ
ПРЕМА ЊОЈ
ИЗГРАДИЛИ
УТВРЂЕНА.
ТАКО, КАД
СУ СЕ
САВЕЗНИЦИ
ИСКРЦАЛИ,
ЗНАЛИ
СУ
ГДЕ ИХ
ОЧЕКУЈЕ
ЖИЛАН
ОТПОР
А ГДЕ
МОГУ
ЛАКШЕ
ДА
НАПРЕДУЈУ...

ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ
ЈЕ ПРИДБАВИО РЕНЕ,
ДОПРИНЕЛЕ СУ
БРЖЕМ ЗАВРШЕТКУ
РАТА.

АЛИ, КАД ЈЕ РАТ БИО ЗАВРШЕН,
НИКО СЕ НИЈЕ СЕТИО РЕНЕА,
НИКО МУ НИЈЕ ОДАО НИКАКВО
ПРИЗНАЊЕ. А И ОН САМ НИЈЕ НИШТА
ТРАЖИО. НАСТАВИО ЈЕ ДА ОБАВЉА
СВОЈ ПОСАО СКРОМНОГ ТАПЕТАРА.

КРАЈ

НУЛАХ

ПЛАНЕТА РИБА

1100

Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког понедељка на Радио Београду 1, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

ЛОКОМОТИВА ГТ

КАКО ЈЕ
ПОЧЕО...

КОРНЕЛИЈЕ КОВАЧ

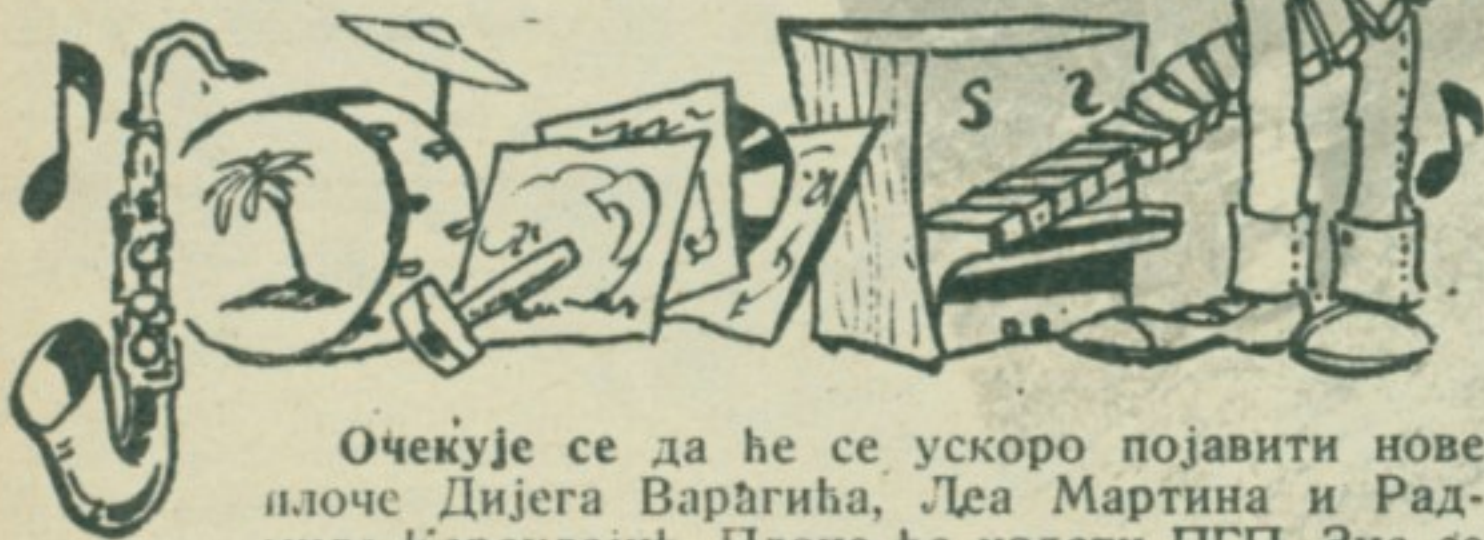
Мој отац је био музичар. Једно време је предавао и у музичкој школи, па је природно што сам као дете почео да ударам по диркама клавира. Касније сам пошао у музичку школу али после три године — дете као свако дете — музика ми је досадила па сам побегао са часова. Месец дана нисам нишао у музичку школу. Затим сам био исписан и било ми је строго забрањено да дотакнем било који инструмент у кући. После неког времена почео сам кришом да свируцкам пошто сам хтео и волео да свирам, али оно што се мени свиђало а не оно што ми је дато да вежба. Касније, после ниже школе, скрушено сам замолио оца да ме поново упише — у музичку школу!

НОВА ПЛОЧА

„Црни бисери“ снимили су нову плочу у издању ПГП. Једна од најстаријих београдских поп група представља се са два снимка тандема Вукичевић — Јанковић. На „А“ страни се налази композиција „Она зна“ а на „Б“ страни „Повратак“. Снимци су се налазили на програмима разних радио-станица и пре него што се плоча појавила, добро их је примила и публика и музички стручњаци, тако да се може очекивати да се плоча прода у добром тиражу. Споменимо да је ово седма плоча „Црних бисера“.

„Пој машина“ је ново име на диско тржишту. Чланови овог састава су направили више снимака за Радио-Београд али до сада нису издали ниједну плочу. На првенцу ове београдске групе ударна је свакако композиција „Пут ка Сунцу“. Судећи по одличном пријему слушаца емисије ВЕЧЕ УЗ РАДИО, који су ову композицију сврстали у ред најбољих снимака 1972, плоча ће вероватно обрадовати све љубитеље добре прогресивне музике.

Очекује се да ће се ускоро појавити нове плоче Дијега Варагића, Леа Мартина и Радмиле Караклајић. Плоче ће издати ПГП. Зна се да је „А“ страна плоче Радмиле Караклајић композиција са Фестивала армијских песама која се зове „Ти неш се вратити“.

У лето 1971. године познати британски новинар Рој Кар је између осталог написао: „Следећа рок сензација долази са Истока — не са Запада“. Многи то нису узели за озбиљно али када је мађарски састав „ЛОКОМОТИВА ГТ“ прошле године протутњала кроз Енглеску остављајући иза себе одушевљене и критичаре и публику било је јасно да је „на Истоку нешто ново“.

Музика у Мађарској, то је познато, има велику традицију. Додуше све ређе се слуша чардаш. Нова генерација се окренула цезу и поп музици.

У ери „бит бума“, средином шездесетих година, основани су многи одлични ансамбли али права афирмација долази тек пошто су четири врхунска музичара, из разних група, одлучили да се уједине. Тако је прорадила „Локомотива ГТ“. Прича о првом саставу звезда дуга је две године и пуна је великих успеха. Два ипак треба издвојити: награда на фестивалу у Токију и одличан пријем на великом фестивалу у близини Линколна, у Енглеској, маја прошле године. Уколико се дода да је група изванредно примљена на турнејама по Француској, Шпанији, Финској, Аустрији, Шведској и свим земљама на истоку Европе јасно је због чега их стручњаци из тих земаља обасипају само похвалама.

Тајна успеха је пре свега у великим могућностима самих чланова. Свако од њих је завршио највише музичке школе и данас нема признатијих музичара у Мађарској. Као инструменталисти, а свирају на дванаест различитих инструмената, низ година добијају признања док као композитори, три члана компонују, освајају многе награде на разним светским фестивалима.

„ЛОКОМОТИВА ГТ“ често долази у Војводину па зато и није чудо што код нас њихова музика има велики број поклоника. Као члан састава често се појављује и Шарлота Залатнај, прошлогodiшња победница фестивала у Сплиту.

Лако се може догодити да 1973. година прокне у знаку великих успеха ове групе. „ЛОКОМОТИВА ГТ“ гура ка поп врху. Незадрживо!

Чланови састава:

Габор Пресер — клавир, оргуље, вокални солиста и главни композитор. Завршио „Бела Барток конзерваторијум“ у Будимпешти. Чарли Френриц — бас гитара, тенор и сопран саксофон и акустична гитара. Такође компонује а студирао је на одсеку за кларинет. Томас Барта — гитара, бенцо и виолина. Музиком се бави од своје шесте године. Јозеф Локс свира на бубњевима.

Дискографија:

ЛП плоче: „ЛОКОМОТИВА ГТ“ и „РИНГ-САД ЕЛ МАГАД“.

МУЗИКА МЕ
ЧИНИ ЈАКИМ
И СМЕЛИМ!

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

„ГЛАС СА ОБАЛЕ БОЈА“

Текст и музика: Јосип Бочек

Изводи: КОРНИ ГРУПА

Буди ме сумрак из даљине чудесни глас,
као да стена плаче и завија горе лист.
Привићење маме и носи ме некуд у даљ,
тамо где крај је свему у плиму се претварам.

Милујем обалу, милујем скуте њене,
прислањам руке уз образе једне жене.
Истог тренутка у природи све затренти,
магична музика чини ме јаким и смелим.

Враћа ме у сумрак из даљине чудесни глас,
као да стена плаче ил завија горе лист.

Композицију „ГЛАС СА ОБАЛЕ БОЈА“ моћи ћете да чујете у понедељак 29. јануара у емисији „ВЕЧЕ УЗ РАДИО“, од 20.00 до 22.00.

ДИСКО КВИЗ

- Код нас је гостовао један познати француски певач. Који?
а) Адамо
б) Саша Дистел
ц) Антоан
- У групи Џона Мејла наступио је један од ових познатих музичара:
а) Џеф Бек
б) Ноел Рединг
ц) Киф Хартли
- На првој плочи „YU-групе“ налази се композиција:
а) „Опус број 1“
б) „Нона“
ц) „Дрвени мост“
- Кић Слабинац је почео каријеру у:
а) „Црвеним коралима“
б) „Ураганима“
ц) „Динамитима“
- Група „Афродитас Чајлд“ долази из:
а) Италије
б) Шпаније
ц) Грчке

РЕШЕЊЕ:

1. Антоан
2. Киф Хартли
3. „Нона“
4. „Динамити“
5. Грчке

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У НАЈБЛИЖЕМ БРОЈУ: КО ЈЕ ИЗДАО НАРЕЂЕЊЕ?

ГЕНИЈАЛАН ПРОНАЛАЗАК ДОКТОРА КОЛИНСА

Овај човек види преко своје коже. Предмети виђени помоћу телевизијске камере, монтиране на наочарима, претварају се у појасу у импулсне надражаје коже које затим мозак претвара у слике.

СЛЕПИ ЋЕ УСКОРО ОДБАЦИТИ ШТАП И
МОЋИ САСВИМ СИГУРНО ДА ПРЕЂУ СА-
МИ И НАЈПРОМЕТНИЈУ УЛИЦУ, ПРЕ-
ПОЗНАЈУ ПРИЈАТЕЉА ИЛИ ЧИТАЈУ
НОВИНЕ У ВОЗУ! УМЕСТО ОЧИМА
ОНИ ЋЕ ВИДЕТИ — КОЖОМ!

Доктор Картер Колинс дуго година бавио се лекарском праксом пре него што се заинтересовао за проблем слепих и одлучио да цео свој живот посвети њима покушавајући да унесе светлост у њихов вечити мрак. На почетку свог истраживачког рада тешко да је и помишљао да ће баш он бити тај коме ће поћи за руком, првом у свету, да пронађе систем помоћу кога ће слепи — прогледати!

Као групи људи

И пре доктора Колинса многи су покућавали да слепима омогуће, рецимо, да безбедно нађу пут. Извођени су експерименти с уређајем сличним радару који је слепог особу упозоравао на препреку. Међутим, овај пројекат је био скуп и недесан, па није успео да потисне поуздани штап или дресираног пса-водича. Тек кад се појавио систем доктора Колинса, родила се код слепих нада да ће и они моћи да живе као други људи.

Већина слепих покушава на разне начине да победи природу: они уче, раде, баве се спортом, али међу њи-

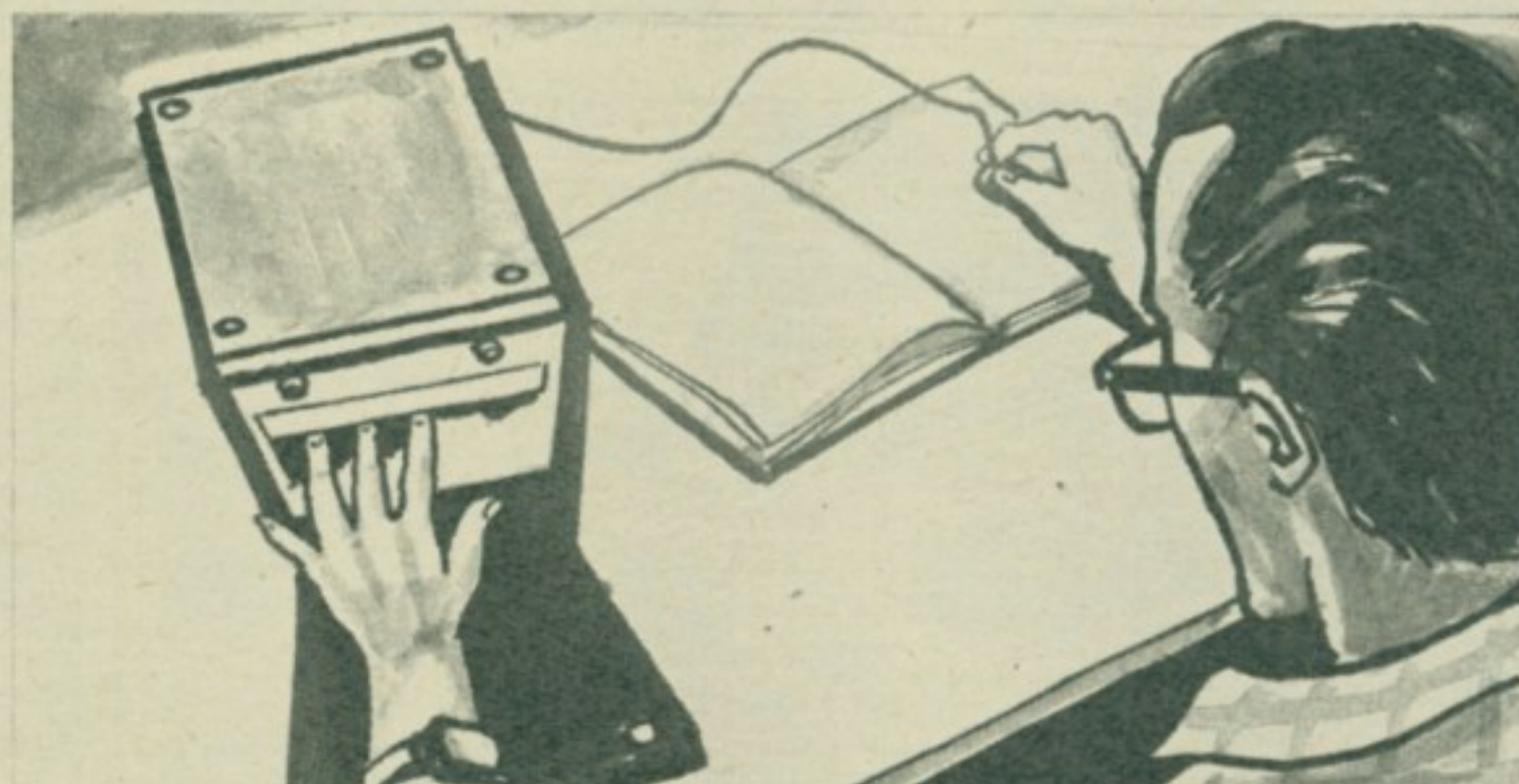
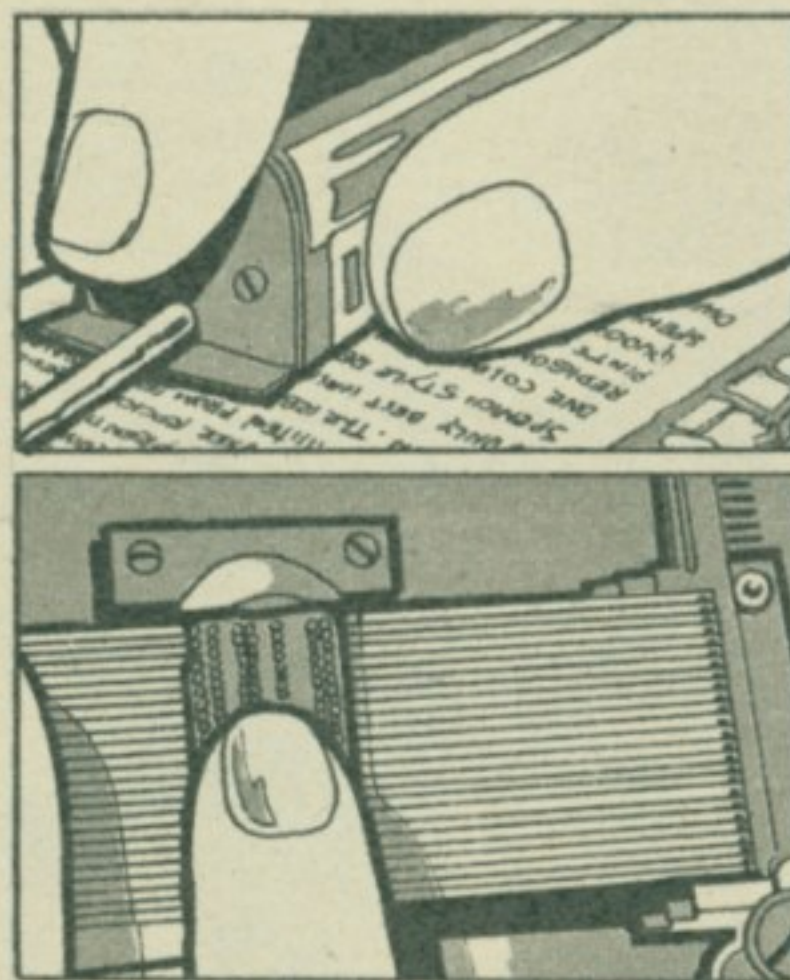
ма има и таквих који су се предали сматрајући да је слепило непремостива тешкоћа. У сваком случају, и за једне и за друге, слепило је свакако велика невоља. Јер, постоје многе обичне ствари које слепа особа не може да учини. Читање књига или једно тако једноставно задовољство као што је пре познати пријатеља, само су две од њих. А доктор Колинс им је управо то омогућио.

Свој изванредан проналазак Колинс је засновао на чињеници да кожа, исто као и мрежњача, садржи пријемнике који могу да преносе поруке мозгу. Код особе које имају нормалан вид светлост побуђује пријемнике мрежњаче, код доктора Колинса предмети виђени помоћу телевизијске камере претварају се, у специјалном појасу, у импулсне надражаје коже, а одатле се шаљу до мозга где се претварају — у слику!

Ускоро у колоу

Почетак, наравно, није био лак. Колинс је најпре морао да експериментира камером тешком око 180 килограма! Пацијент је седео у великој зубарској столици а за преношење слике

коришћене су механичке вибрације које су са столице прелазиле на леђа пацијен-

Ова слепа девојка чита оглас уз помоћ уређаја оптикон који претвара слова у њихове облике које она може осетити јагодицама прстију. Горе лево види се како се детектор креће преко штампане стране. У средини лево су игле помоћу којих се слова претварају у своје облике. Слика лево показује како би се овај уређај користио за читање књига.

та. Тек после много рада и усавршавања Колинс је успео да створи уређај, мали и подесан за ношење.

Једна мала телевизијска камера монтирана је на оквир наочара које слепа особа носи. Окрећући главу пацијент је усмеравао у коме

год жели правцу. Сигнали из камере стижу у еластичан појас који се носи око струка. У појас је уткана четвртаста матрица, мрежа, где су у пресеку жица уграђене електроде. Једна њена страна дугачка је око 15 цм, а садржи 256

АЛЕЋИМА

электрода. Оне шаљу хиљаде импулса који надражују кожу, а нервни систем их преноси у мозак. Слепа особа прима ове импулсе као грубу слику али довољну да распозна оно што се налази испред ње.

Помоћу овог уређаја слепа човек може да распознаје људе, предмете, да прави разлику између светлости и тамних места.

Засада се ови апарати могу купити једино у Сједињеним Државама и помоћу њих се види само црно-бела слика. Међутим стручњаци се надају да ће доћи дан кад ће телевизијска камера обезбедити слику у колору. Колинс верује да неће проћи дуго, највише две-три године, а једна његова верзија серијски ће се про изводити. Биће то апарат који ће давати много јаснију слику у боји.

Колинс се није ту зауставио: он такође експериментира са сличним, веома осетљивим уређајима који би омогућили глувима да чују или људима којима су удови ампутирани да „осећају“ помоћу вештачких руку и ногу.

Слѡари и мелодије

И млади инжењер електронике Форест Мимс бави се истим послом. Његов је уређај сличан сонару, ехолоту (уређају који мери растојање на принципу одбијеног звука) и радару са мо што уместо звучних импулса или радио-таласа користи невидљиве инфрацрвене зраке.

Ево како функционише овај апарат.

Слепа особа стави пар обичних наочара за сунце на које су прикачене две танке цеви. Из једне цеви шаљу се инфрацрвени зраци у млазу који пулсира. Кад зрак налети на предмет, изврстане део се одбије назад где га прима уређај који се налази у другој цеви. Ту се сад укључује упозоравајући сигнал који се чује преко једне танке цеви смештене у уху корисника. Покрећући главу лево-десно или горе-доле, слепа особа може сасвим поуздано рећи да ли је предмет који се налази испред мотка, пањ који може да прескочи или капија кроз коју се може проћи!

Овај уређај има још једну предност над штапом и псима-водичима. Човек који га користи изгледа као и сваки који нормално види. Нема оно укочено, непомицно држање горњег дела те-

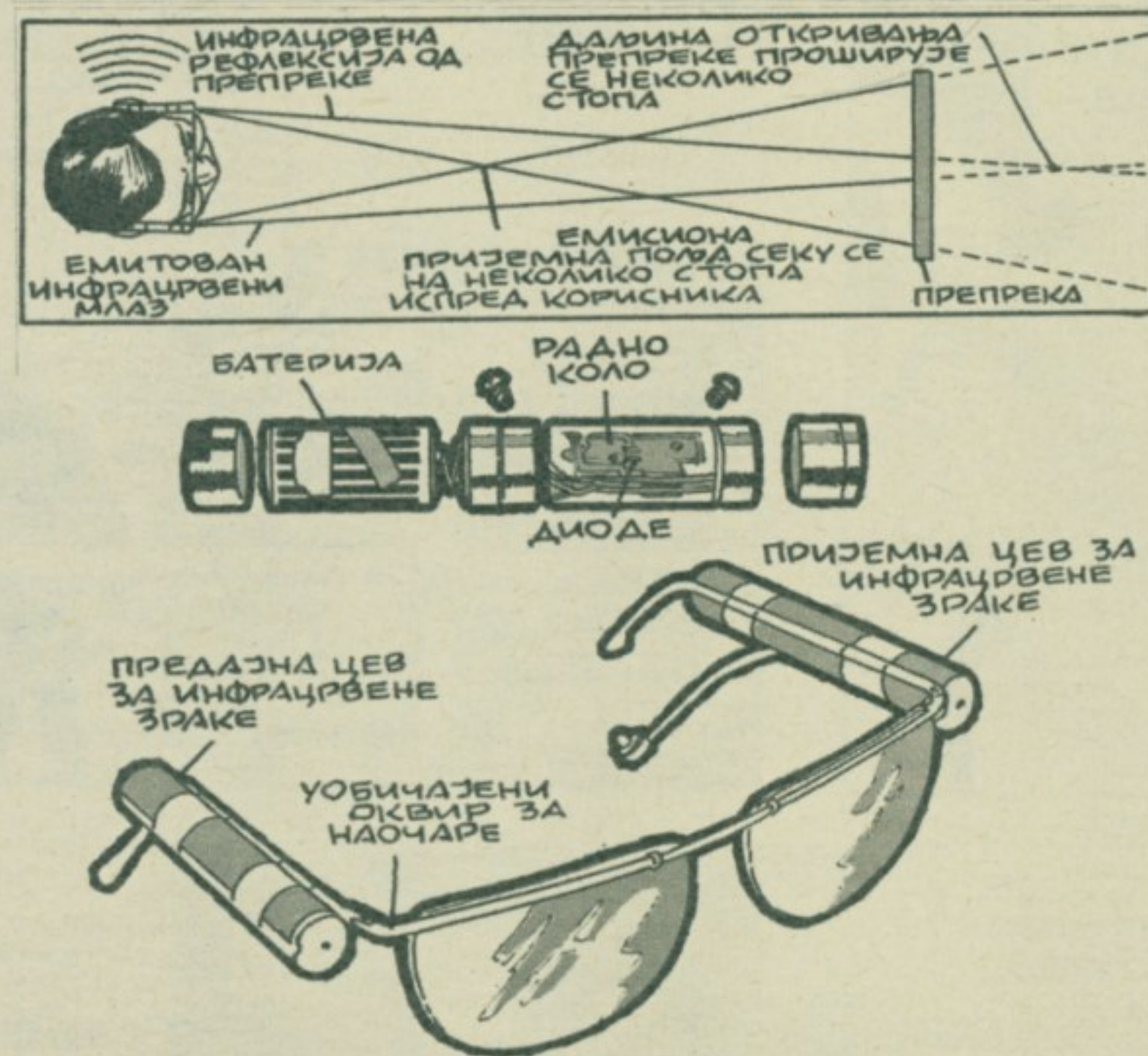
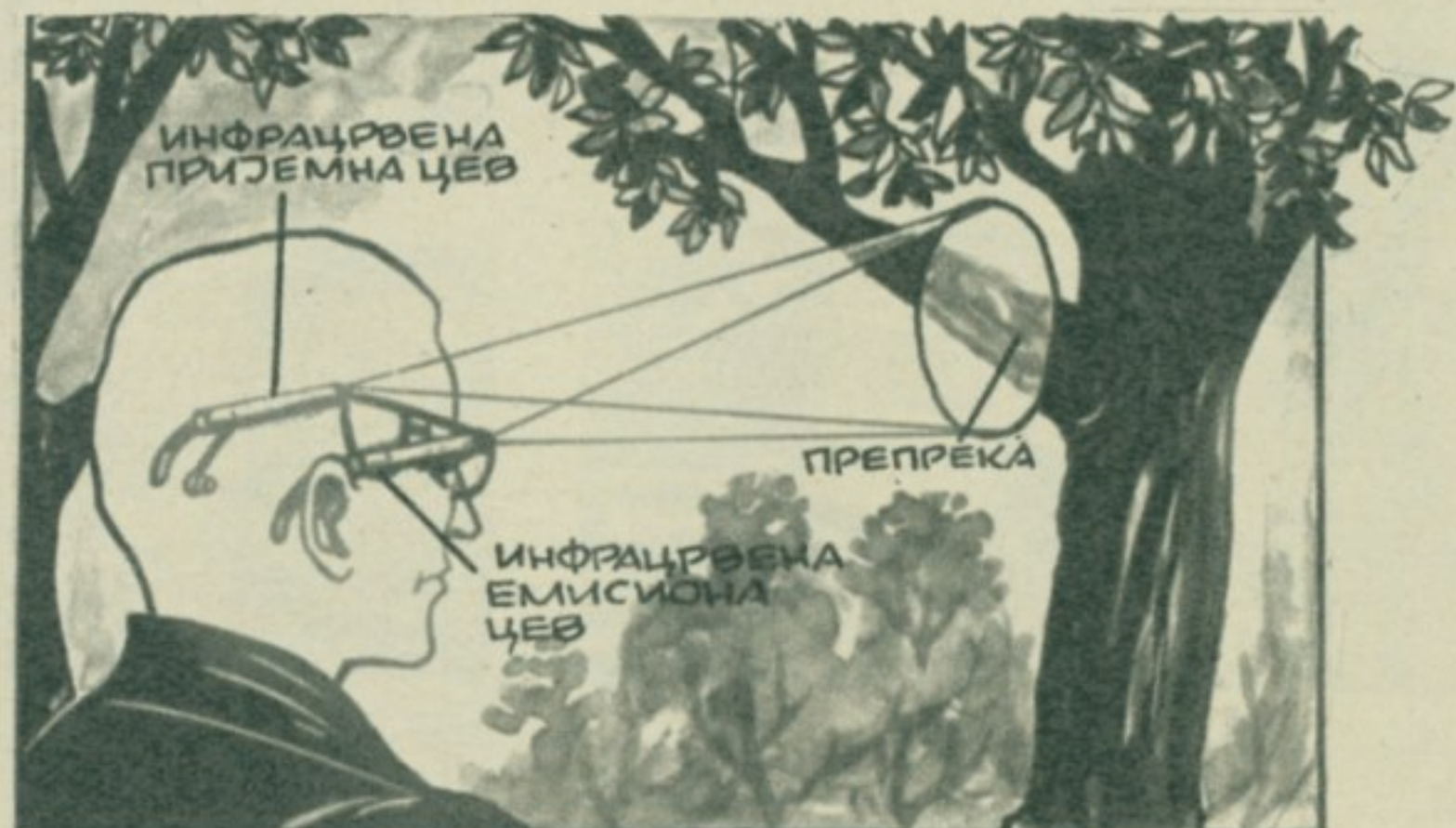
ла јер померањем главе у ствари усмерава електроду у правцу предмета.

Исти апарат открива такође и предмете изнад висине струка, на пример, ниско постављене знаке, платнене заштите од сунца на изложима, гоане чији би их оштри врхови могли да повреду. Њиме би било сасвим могуће видети и предмете на 15 метара даљине, али Мимс га није тако поде-

налима које чују. Сваки предмет има своју мелодију.

Тренутно Мимс ради на савршенијој верзији свог апарата. Он намерава да начини уређаје који ће слати у исто време два или више инфрацрвених млазева који ће пулсирати на различитим фреквенцијама и бити усмерени на различите даљине. Различите учестаности инфрацрвених зра-

Наочаре које омогућавају слепима „да виде“. Инфрацрвени зраци из предајне цеви одбијају се од препреке у пријемну цев и претварају у звук који корисник може да чује. Доле лево су приказани саставни делови овог уређаја са опремом у свакој цеви која садржи диоду за емитовање, односно при-

сио пошто би то, сматра он, само збуњивало корисника. Он уочава само предмете у непосредној околини и то је најбоље за њега.

Мимсов апарат омогућава слепој особи да у стану нађе предмет који јој треба. Кад уђе у собу, на пример, може тачно рећи где је столица. Пре тога брижљиво ће претражити површину све док не чује сигнал који означавају облик и величину столице. Корисници се, наравно, морају најпре вежбати да разликују предмете по различитим сит-

ка давале би различит упозоравајући тон. Корисник би, на пример, чуо један звук ако је предмет на даљини од 2,5 до 3 м, други за даљину 1,5 — 2 м, а трећи за размак од 0,5 — 1 м. При том не самс што би се могла знати удаљеност предмета већ би се чула и брзина његовог приближавања!

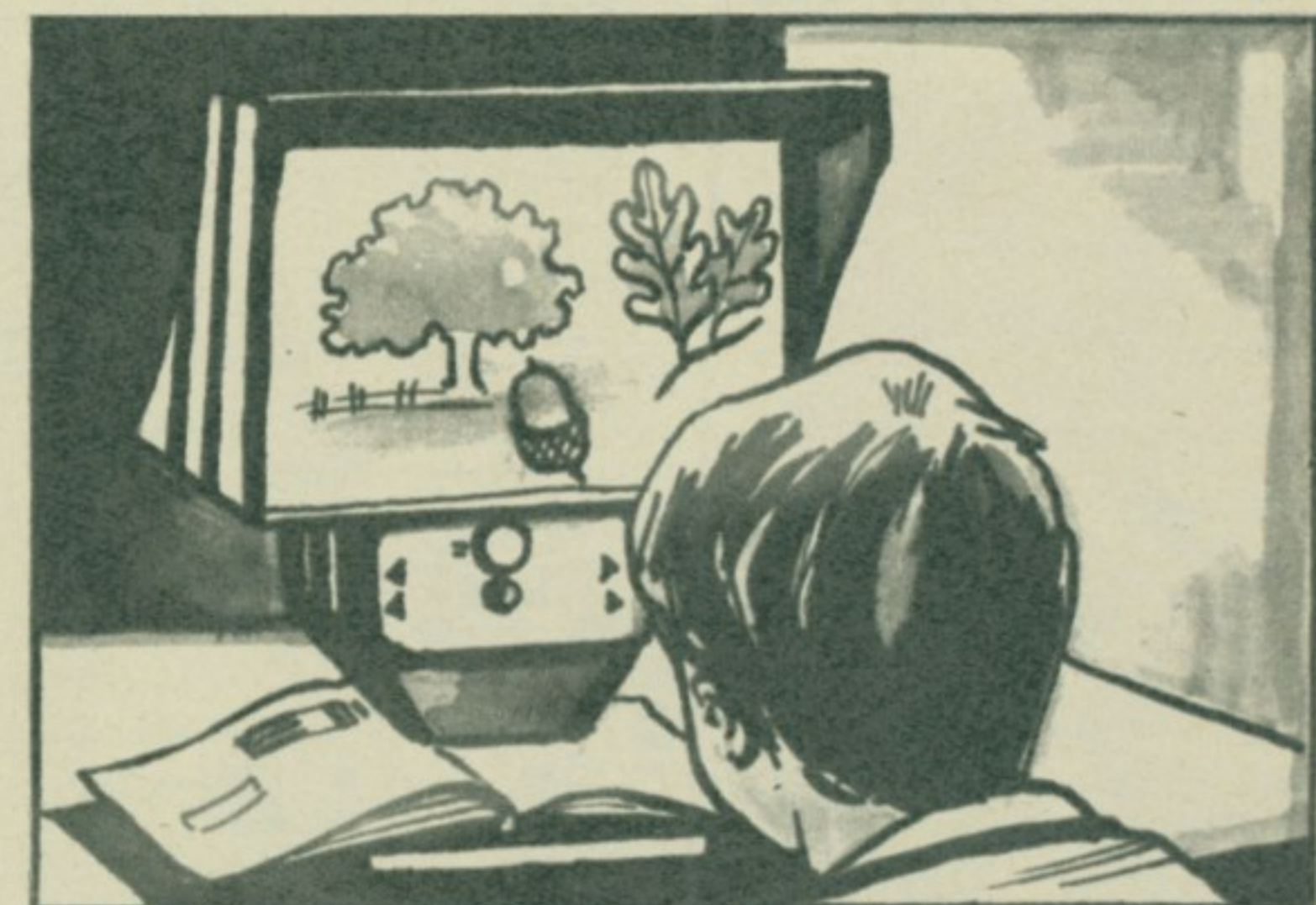
Мада ово није једини уређај за гледање који је развијен за следе, он је један од најмањих и најјефтинијих. Свака од цеви, предајна и пријемна, у пречнику има само 13 мм, а дужина

им је око 9 мм. Цео уређај, укључујући батерије и оквир за наочаре, лакши је од — 90 грама! Очекује се да цена неће прелазити цену једног квалитетног апарата за наглуве!

Оба ова проналаска, Колинсов и Мимсов, помажу слепима да самостално ходају, али се не могу употребити за читање штампаних текстова. За ово је прона-

блик помоћу танких вибрирајућих иглица, те се могу осетити чулом додира. Тако би слово А изазвало вибрацију иглица у облику слова А. Држећи прсте притиснуте на иглице корисник може осетити облике слова, док детектор клизи дуж штампаног ретка.

После извесне обуке корисник може читати врло брзо, до 150 речи у минуту!

Људи чији је вид сасвим слаб могу се помоћи екраном на коме се добијају јако увећане слике.

Машина названа оптофон која претвара штампана слова у различите звуке за свако слово. Особа се може извежбати да препознаје и целе речи одједном помоћу њихове „мелодије“.

Њен уређај назван оптакон, по величини сличан малом репортерском магнетофону.

Чак може читати и новине у возу!

Сличан овом уређају је оптофон који су пронашли енглески стручњаци. Овај апарат користи светлосни млаз да сними штампане речи и да их претвори у тонове, на принципу сличном као код Морзеве азбуке. Једина његова мана састоји се у томе што је за сада не могуће преносити га. Али, за електроничаре нашег времена нема препреке коју они не би савладали!

Корисник вуче фото-електрични детектор дуж штампаног ретка, а слова се претварају у одговарајући о-

150 речи у минућу!

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

УЗЕВШИ НА СЕБЕ УЛОГУ ЈЕДНОГ ОД НАЈМЉЕНИХ УБИЦА, ХАЗАРД ЈЕ ОЧЕКИВАО "ПОСЛО-ДАВЦА"...

МИСТЕР ХАСЕЛ НЕ ЗНА ДА СУ ЊЕГОВИ МОМЦИ НА ДНУ ЗАЛИВА... А НЕ КРИС!

УНАЗМИО ЈЕ МОМКЕ ПРЕКО ПОСРЕДНИКА... НЕ ПОЗНАЈЕ ИХ ЛИЧНО!

РИБАРСКО ПРИСТАНИШТЕ

ОВО МОРА ДА ЈЕ ОН!

ИЗ КОЛА ЈЕ ИЗИШАО ЈЕДАН ПРИЛИЧНО ЗАПЛАШЕН ЧОВЕК...

ВИ СТЕ "ЧОВЕК ИЗ НЕВАДЕ"?

РЕК'О САМ ВАМ СВЕ ТЕЛЕФОНОМ, ХАСЕЛ! ЈА И МОЈ ДРУГАР ЗАХТЕВАМО ПАРЕ... ПА ДА КИДАМО ИЗ ГРАДА!

РИБАРСКО ПРИСТАНИШТЕ

ЕВО! СВЕ ЈЕ У МАЊИМ НОВЧАНИЦАМА... КАО ШТО СМО СЕ ПОГОДИЛИ!

ХА! ПРИЛИЧНО СТЕ ЈЕФТИНО ПРОШЛИ... А ЗАРАДИТЕ МИЛИОНЕ НА НЕКОМ ШУГАВОМ ПРОИЗВОДУ!

ШУГАВОМ? МОЈА РИБА УВЕК ЈЕ НАЈБОЉА НА ТРЖИШТУ!

ЗАР? А ЗАШТО СТЕ Онда НАС УНАЗМИЛИ ДА ВАС РЕШИМО ОНЕ ДЕВОЈКЕ "КРСТАША"??

КРИС КЕРИ КРСТАШ?! ХА! ТА МАЛА ПРЂАВА УЦЕЊИВАЦИЦА!

УЦЕЊИВАЦИЦА?! НЕ СХВАТАМ!

ДА ЈЕ ЈОШ ЖИВА ОНА БИ МИ КРОЗ ЈЕДАН САТ ТЕЛЕФОНИРАЛА И ТРАЖИЛА ДА ЈОЈ ПЛАТИМ ХОНОРАР ЗА НАЈЛАСКАВИЈИ ИЗВЕШТАЈ О МОЈ НОВОМ ПРОИЗВОДУ!

ХОЋЕТЕ ДА КАЖЕТЕ ДА ЈЕ КРИС ДОЛАЗИЛА КОД ВАС...?

НЕ, МОМАК! ОНА ЈЕ СВОЈЕ ПРЕТЊЕ И УЦЕНЕ САОПШТАВАЛА ТЕЛЕФОНОМ!

АЛИ, САД ЈЕ СВЕ СВРШЕНО! ПОСТОЈИ САМО ЈЕДАН НАЧИН ДА ЈЕДНОМ ЗАУВЕК ИСПЛАТИШ УЦЕЊИВАЦА...

НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ! ЗАР КРИС...?

ХМ... НИСАМ НИ ПОМИСЛИО ДА БИ ТО МОГАО БИТИ РАЗЛОГ!

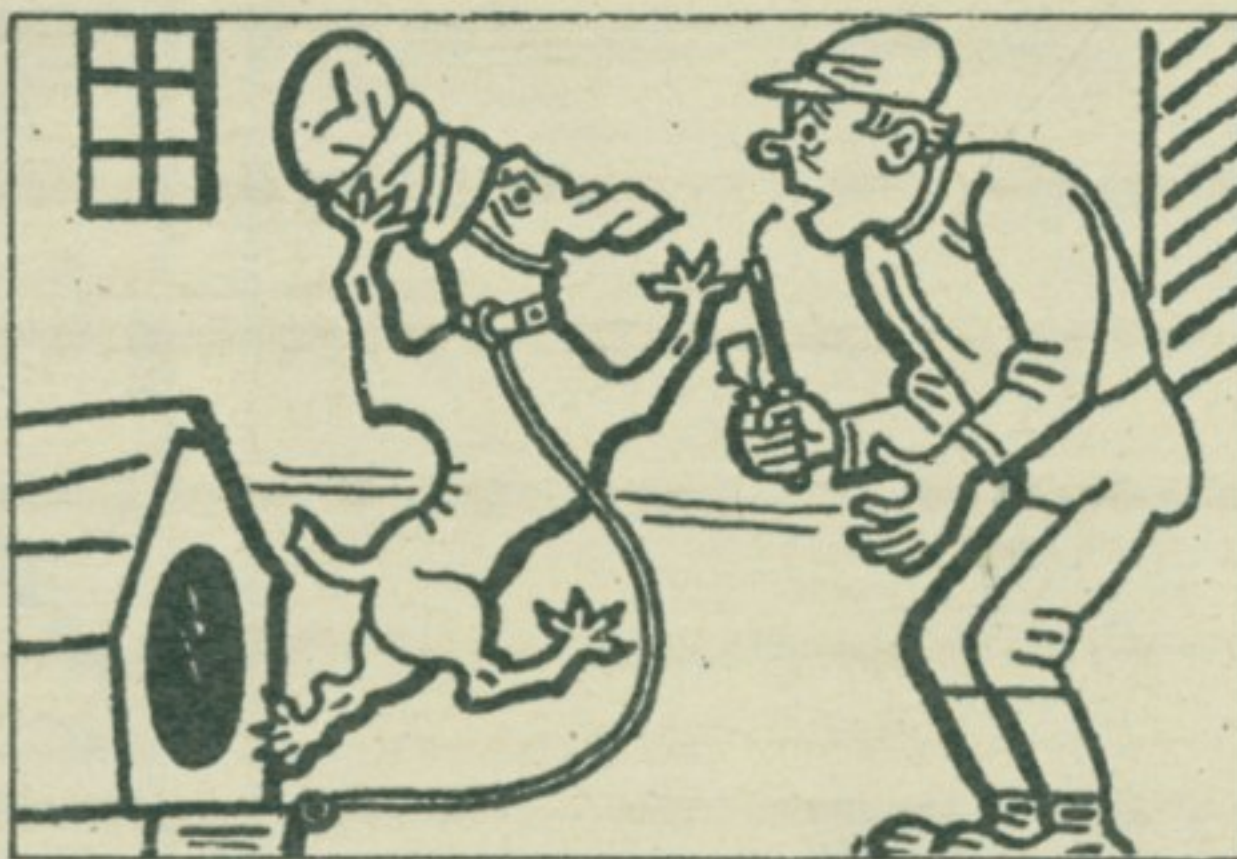
ХЕЈ! ОВА КОЛА НИСУ ВАША! СВИ У ГРАДУ ИХ ПОЗНАЈУ! ТО СУ ЊЕНА КОЛА!

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: СУКОБ НА ДОКУ!

ДОЖИВЉАЈИ ДОБРОГ ВОЈНИКА ШВЕЈКА

Четири „предана“ војника: Валоун, Швејк, Ходоунски и Вањек добили су наређење да одмах крену за Лискојевец и тамо обезбеде преноћиште за целу чету. — Другари — рече тихо Валоун — они су нас жртвовали. — У том случају ти иди напред и штити нас својим телом. Ако осетиш да су те непријатељи погодили, ти нам јави да полежемо! — добаци му озбиљно Швејк.

У селу залајаше пси и то натера четворицу војника да се зауставе. — Нешто слично нам се десило и у Табору — причао је Швејк. — Привукли се ми једном селу кад пси нададоше дреку. Наш капетан нареди да ни један пас не сме ланути, иначе ће бити умлаћен. Ја то побркао и јавио председнику општине да ће бити умлаћен сваки власник пса који те ноћи лане.

Кад су залупали на врата прве куће, одазва се плачни женски глас који објасни да је муж у рату и да су непријатељи све однели. Тек кад су рекли да су војници, врата се отворише. Показало се да ту станује кмет. Познао се како је село мало и како уопште нема где да се спава, и шта да се једе. Као доказ томе краве у стаји замукале су на сав глас.

Председник им се обрати узвећеним погледом. — Хајдемо ми, господо, у суседно село. Овде су вашке, свраб и богиње! — Добро — рече Швејк. — Тебе ћемо да обесимо испред колибе, пошто је ово рат а ми имамо наређење да спавамо овде. Осим тога, мењаш нам и стратегију, милостиви. А сад, узбуна и размешта! — викну Швејк гласом неустрашивог борца.

Кад је кмет стругнуо, Ходоунски наједном узвикну: — Где нам је нестало Валоун? — Још се нису сасвим ни прибрали, а отворише се врата иза пећи и кроз њих се извуче Валоун говорећи унакаво: — Бхю сам у шпхајзу, захграбио сам нешто и стрпао у хуста и схад ми се то лхепи за нехпца! — У животу нико није видео тако умазаног аустријског војника.

Валоун је вadio краставце испод блузе и делио их великодушном наоколо на ужас кмета који се крстио и цвилео. Затим сви кренуше у село праћени чопором паса који су се највише тискали око Валоуна. — Зашто се за тобом вуку пси? — упита Швејк. — Па ваљда препознају доброг човека — лукаво одговори Валоун, држећи руку у цепу на сланини коју је сакрио.

Штаб чете се сместио у жутином дворцу а мала чета у фабрици шпиритуса. Кувари су по целом селу јурили у потрази за свињом, али узалуд. Пробудили су и крчмара који им је понудио да откупе неку изгладнелу стогодишњу краву. Тражио је за њу баснословну суму а чупао је косе и клео се у све живо да такву краву не могу наћи у целој Европи.

— Воље да убијете старог крчмара него да одете без краве — упорно је наваљивао и настављао своју кукњаву стари лисац. Тако их је смутио да су најзад одвукли у пољску кухињу ту мрцину од које би побегао сваки стрводер. Још доста дуго, кад је новац већ био у његовом цепу, крчмар је плакао како су га довели до просјачког штапа.

Краву уопште нису успели да одеру јер се неколико пута прекинула кожа испод које су се поклањивале саме божије жиле ушлетене као лађарска ужад. Та несрећна крава се тако живо урезала у памћење свим учесницима да би се сигурно једнаеста чета, да су јој пред битку у Сокалу старешине поменуле ту краву, са ужасним гневом бацила на непријатеља.

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА«

РЕМЕК-ДЕЛО СВЕТСКЕ САТИРИЧНЕ ЛИТЕРАТУРЕ „ДОЖИВЉАЈИ ДОБРОГ ВОЈНИКА ШВЕЈКА“ ПРЕКО „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ МОЖЕТЕ ДОБИТИ ЗА САМО 35 ДИНАРА. ЦЕНА У КЊИЖАРИ ЈЕ 42 ДИНАРА.

Књига „Доживљаји доброг војника Швејка“ садржи 322 стране и око 620 црно-белих илустрација чувеног Јозефа Ладе, Штампана је на најфинијој офсет-хартији. Повез је картонски са лакираним корицама. У комбинацији текста и илустрације књига представља неку врсту стрип-романа у којем се облику први пут појављује на југословенском тржишту.

НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“
11000 БЕОГРАД, Француска 24

НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем ЗА ГОТОВО (поузећем) по цени од 35 дин. књигу „Доживљаји доброг војника Швејка“.

(Име, очево име, и презиме)

(Број поште, место, улица и број)

(Овера о запослењу)

(Потпис наручиоца)

Уплату ћу извршити кад ми поштар донесе књигу. У случају спора, признајем надлежност I општинског суда у Београду. Наручбенице слати искључиво на адресу: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, 11001 БЕОГРАД, Македонска 29.

САВЕЗ ПЛЕМЕНА ДАКОТА — Кад су почетком XVI века у Америку почели да долазе први европски колонисти, најпре из Енглеске, Француске, Холандије, Шведске и Шпаније, у њој је било око 40 милиона Индијанаца и око 370 већих индијанских племена. Док су Шпанци Јужну и Средњу Америку релативно брзо освојили захваљујући организованим војним нападима, борба за насељавање Северне Америке трајала је много дуже. Индијанци су се крвавим ратовима одупирали колонистима све до краја XIX века а међу њиховим војним савезима против белаца по моћи се истицао Савез племена Дакота.

СМРТ СТРАНЦИМА — Прва насеља европских колониста била су мала и нестална. Ратоборна индијанска племена жестоко су их нападала јер је присуство странаца на њиховој територији значило угрожавање слободе.

ИНДИЈАНЦИ

РАТ ЗА КАНАДУ — Већ крајем XVI и почетком XVII века Европљани у Америци имају своје сталне колоније: Енглези од 1584. имају Вирџинију а дванаест година касније и Масачусетс, Холанђани од 1614. Нову Низоземску са главним градом Новим Амстердамом, Французи од 1608. Нову Француску у Канади са главним градом Квибеком. Кад је 1754. у Европи избио рат између Француске и Енглеске, и у Америци је дошло до сукоба између енглеских и француских колониста. Делавава Индијанци и Мохиканци учествовали су у рату за Канаду на страни енглеских савезника.

СА БЕЛЦИМА И ПРОТИВ ЊИХ — Енглези су Холанђанима 1664. преотели колонију Низоземску и у част војводе од Јорка име Новог Амстердама променили у Њујорк. Касније су успели да скоро сасвим истисну Француску. У ратовима за освајање Северне Америке учествовали су још Шпанци и Руси и тако је овај део Америке дуги низ година био поприште многобројних ратова који су добрим делом били међусобни сукоби европских колониста. Ипак, најратоборнији су били Индијанци — борили су се против бледоликих али и на њиховој страни. У току седмогодишњег рата (1756—1763) у савезу са Французима истакла су се племена Алгонквина, Хјурона и Ирокеза а касније племена Мохока, Сенека и Кајуга; у првом семинолском рату који је избио у Флориди 1817. године били су у савезу с Шпанцима, док су се Ирокези борили на страни Енглеза. Сијукси, Гавранови, Црне Ноге, Пробушени Носеви и Кламата Индијанци више су веровали у снагу свог оружја него у пријатељство с белцима.

РАТНА СЕКИРА ЈЕ ИСКОПАНА 1

ЛЕГЕНДАРНИ ДАНИЈЕЛ БУН — Верује се да је амерички ловац и трапер Данијел Бун открио Кентаки, а са сигурношћу се зна да је он први добро испитао његове пределе. 1775. успео је да придобије Чироки Индијанце који су га примили за „белог брата“. Од њих је за оружје и накит купио скоро читав Кентаки у коме су његова жена и кћи биле прве беле жене; њихов долазак значио је почетак насељавања Кентакија.

КОБНА ВАТРЕНА ВОДА — Пре доласка белаца Индијанци нису знали ни за ракију ни за виски, али кад су први пут окусили алкохол, нису више могли да му одоле. Мудри поглавица Црвени Облак веровао је да је алкохол отров којим ће бели људи заразити и омлитавити црвене ратнике, па је забрањивао својима да га пију. И влада из Вашингтона забрањивала је продају алкохола Индијанцима, али бледолики трговци то нису поштовали јер се са пијаним Индијанцем могло лакше „преговарати“ него са трезним.

САВЕЗ СА ШОШОНИМА — Четрнаестог маја 1804. два америчка капетана Лујс и Кларк повели су караван белих досељеника од Сан Лујса на Мисисипију према Пацифику. До циља их је довела само једна срећна околност: спасавши кћерку великог поглавице Шошона 2. септембра 1805. године склопили су ратни савез са њима. Лујсу и Кларку је понуђена лула мира и караван је ускоро уз помоћ Шошона мирно наставио пут према западу.

НАСТАВИТЕ СЕ

Тражимо пријатеље

Жељела бих да се дописујем са младима из наше земље. Навијам за „Првену звезду“. Од певача волим Кићу Слабинца и Ђорђа Марјановића. Божана Живковић, Основна школа „Чедомир Јахимовић“, 74225 Осјечани.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Имам 14 година. Волим забавну музику и скупљам значке. Навијам за ФК „Сарајево“. Енес Капетановић, Бразова 16, 71000 Сарајево.

Имам 19 година. Ученик сам гимназије. Скупљам значке и имам велику колекцију маркица, разгледница и салвете. Желим да се дописујем са вршњацима из целе земље. Мењам разгледнице и маркице за значке. Драган Андрић, Змај Јовина 5, 15000 Шабац.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама широм земље. Навијам за „Првену звезду“. Милорад Милиновић, 78405 Гор. Подградци.

Жељела бих да се дописујем са младима из Југославије. Имам 14 година. Волим забавну музику и певаче Мишу Ковача, Драгана Миљалковског, Бобу Стефановића и Кићу Слабинца. Весна Христоска, Основна школа „Никола Карев“, 97526 Крушево.

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм Југославије. Вјекослав Солмон, Старопиварска 1, 22400 Рума.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима. На писма одговарам. Волим спорт. Слободан Вукас, Николе Тесле 34, 48201 Лички Осик.

Ученица сам VI разреда основне школе. Жеља ми је да се дописујем са дјевојчицама и дјечама из наше земље и иностранства. Скупљам разгледнице, салвете и плоче. Нејма Чаушевић, Основна школа „Славиша Вајнер Чича“, 71000 Сарајево.

Имам 12 година. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље који навијају за „Првену звезду“. Бранко Игњатовић, 4. децембар 29, 32240 Лучани.

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Навијам за „Партизан“. Слободан Милековић, Основна школа „Радоје Домановић“, Параћин.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Језик дописивања српскохрватски и француски. Ученица сам VII разреда основне школе. Волим музику, математи

ку и српскохрватски језик. Драгана Стојадиновић, Основна школа „Чегар“, 18000 Ниш.

Жељела бих да се дописујем са младима из Југославије. Волела бих да сви који ми пишу пошаљу и своју фотографију. Љиљана Ковачевић, Техничка школа, Бор.

Имам 13 година. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Навијам за „Првену звезду“. Хоби ми је скупљање значака. Горки Буов, Илинденска 3, 92420 Радовиш.

Имам 14 година и навијам за „Партизан“. Желео бих да се дописујем са својим вршњацима. Одговорићу на свако писмо. Драган Мартиновић, Основна школа „Добрисав Радосављевић“, Мачванска Митровица.

Страстан сам скупљач привезака за кључеве. Имам 12 година и ученик сам VII разреда основне школе. Дописивала бих се са другарицама и друговима на српскохрватском, немачком и енглеском језику. Катарина Мутапчић, Таковска 90, 23000 Зрењанин.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Скупљам салвете и разгледнице. Имам 13 година. Молим фотографију у писму. Гордан Дедић, Милоша Великог 16/8, 11300 Смедерево.

Имам 10 година. Жељела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије и иностранства. Молим фотографију у писму. Скупљам салвете, марке и разгледнице. Навијам за „Динамо“. Иванка Миоћ, 38355 Опuzен.

Ученица сам биротехничке школе. Имам 16 година и желим да се дописујем са другарицама и друговима. Скупљам стари новац, разгледнице и плоче. Волим забавну музику а од певача, Ми одрага Јевремовића, Кићу Слабинца, Здравка Чолића и Борица Визетића. Одговорићу на свако писмо. Братислава Данчулов, Живка Давидовића 58, 11000 Београд.

Имам 16 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Навијам за „Партизан“. Волим забавну музику и скупљам фотографије певача. Младен Милиновић, 78405 Гор. Подградци.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Скупљам значке и привјеске за кључеве, извијам за „Првену звезду“ а од певача највише волим Микија Јевремовића. Драган Митровић, село Слатина, 75000 Тузла.

Имам 10 година. Жељела бих да се дописујем са својим вршњацима из целе Југославије. Мој хоби је скупљање значака и сребра. Биљана Петровић, Драгиче Правице 22, 11000 Београд.

КЊИГА КОЈУ ЖЕЛИМ

Издавачка кућа „Младо поколење“ организује сталну награду продају књига из својих богатих колекција. У овом броју „Поликиног забавника“ нуди вам библиотеку „Књига коју желим“ намењену младима.

1. Данијел Дефо: РОБИНСОН КРУСО
(У целом свету познато дело о доживљајима морнара Робинсона Круса на пустом острву)
2. Клод Кампањ: ЗБОГОМ МОЈИХ ПЕТНАЕСТ ГОДИНА
(Топла повест о младом Норвежанину Јану који после рата трага за незапамћеним родитељским домом, и о првој љубави Францускиње Фани)
3. Селма Легерлеф: САГА О НИЛСУ ХОЛГЕРСОНУ
(Књига која на најзанимљивији начин упознаје читаоце са Шведском и животом њених људи)
4. О' Хенри: ОЖУП ЦРВЕНОГ ПОГЛАВИЦЕ
(Приче са Далеког запада)
5. Жан Виктор Леклерк: БРЗ КАО ВЕТАР
(Роман о љубави и пријатељству. Истинита прича о младом Монголцу Кумбу, девојци Оу-ронг и дивном коњићу брзом као ветар)
6. Мери и Чарлс Лем: ШЕКСПИР У ПРИЧАМА
(Приче из Шекспирових дела упознале су бројне читаоце широм света са величином Шекспировог дела)
7. Владимир Обручев: ПЛУТОНИЈА
(Научно-фантастични роман који ће одушевити свакога)
8. Власта Радовановић: САША
(Акције Попа, Трефа и Дугог прожете су драматичним околностима. Живот им је у сталној опасности. По овом роману снимљен је и истоимени филм)

Цена комплекта: 104 дин.

Купци који наруче комплет за готово (плаћање по узету) добијају као награду књигу „ДЕТИЊСТВО, ДЕЧАШТВО — МЛАДОСТ“ чија је цена 25 дин. и која чини саставни део комплекта библиотеке „КЊИГА КОЈУ ЖЕЛИМ“.

Библиотека се може добити и на отплату, али без награде. У том случају комплет садржи 9 књига и кошта 129 дин. Најмања месечна рата може износити 30 дин.

Попуњену и оверену наруџбеницу пошаљите на адресу: НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“, 11000 Београд, Француска 24.

НИП „МЛАДО ПОКОЛЕЊЕ“
11000 БЕОГРАД, Француска 24

НАРУЏБЕНИЦА 02

Овим неопозиво наручујем ЗА ГОТОВО (поузећем) по цени од 104 дин. по једном комплекту, односно НА ОТПЛАТУ по цени од 129 дин. по једном комплекту (непотребно прецртати):

_____ комплета библиотеке КЊИГА КОЈУ ЖЕЛИМ.

(Име, очево име, презиме и занимање)

(Број поште, место, улица и број)

(Овера о запослењу за купце на отплату)

(Потпис наручиоца)

Уплату ћу извршити поузећем, односно у месечних рата на жиро-рачун „Младо поколење“, Београд, бр. 608-1-206-1.

У случају спора признајем надлежност суда у Београду.

АЗИЈСКИ ПАУН

Живи слободно по шумама Индије и Цејлона. Због изванредне лепоте а и зато што се лако припитомљава среће се скоро у свим зоолошким вртovima. Велики, шарени реп, који раширен личи на лепезу, одлика је мужјака.

БИЋЕШ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

РОБЕРТ СИЛВЕРБЕРГ

Улазио сам у радње и узимао новац из касе. Нису ме спречавали јер мене нико није смео да види!

Закључили су да сам крив и прогласили ме невидљивим за годину дана. Одвели су ме у једну мрачну собу и ставили ми знак

— А сад? — питао сам. Нису ништа одговорили. Окренули су ми леђа и изашли. Врата су остала отворена. Могао сам да одем или да ту останем док не иструнем. Нико ми више неће упутити ниједну реч, нико на мени неће задржати поглед дуже него што је потребно да се примети знак на челу.

Постао сам невидљив. Да објасним: моја невидљивост била је сасвим субјективне природе. Свет је и даље могао да ме види, али то није хтео.

Бесмислена казна? Можда, али и моја кривица је била бесмислена. Починио сам „злочин хладноће“: одбио сам да помогнем човеку у невољи. Не једном, већ четири пута. И сад сам кажњен...

Све је бесилајно

Улице су биле влажне после кише. Људи су журили за својим пословима. Ходао сам међу њима и они ме нису примећивали. Нису смели јер би и њих прогласили невидљивима. Питао сам се колико се озбиљно поштује ова забрана.

Ускоро сам то утврдио. Ушао сам у лифт да бих посетио висећи врт, онај са кактусима. На улазу у башту седела је жена која је продавала жетоне — улазнице. Спустио сам новац на сто и затражио жетон. Она је дигла поглед. За тренутак се у њеним очима указао страх.

— Жетон, молим вас! Никакав одговор. Она је гледала некуд у страну.

Добро! Могу се и сам послужити. Прешао сам иза стола и узео жетон не плаћивши га. Био сам невидљив и нису ме могли спречити.

Али, кактуси су ми брзо досадили. Напустио сам врт и кренуо кући. Уз пут сам размишљао о свом положају. Он није био тако трагичан као што је изгледало. То ће чак бити одмор за мене. Чекала ме је година дана потпуног нерада. Наравно, за то време нећу примати плату, али нећу имати ни издака. Кућевласници не траже кирију од невидљивог човека. Малочас сам у висећем врту утврдио да невидљиви могу да имају све бесплатно.

Друштво ме је осудило, али ја ћу

НЕВИДЉИВ

му доказати да ми није стало. Чак ћу се забављати!

Те вечери сам утврдио да има и неких чисто практичних незгода на које нисам рачунао. Кад сам свратио у ресторан, нисам могао да добијем сто. Шеф сале ме је вешто избегавао. Могао сам, додуше, да одем у кухињу и да се сам послужим, али одустао сам од тога. Зар кувар не би могао просути лонац кључале чорбе на мене тврдећи да ме није видео. Невидљивост је била мач са две оштрице!

У женском куварићу

Појео сам сендвич из аутомата и вратио се кући таксијем-роботом. Сутрадан сам дуго шетао улицама и посматрао људе како се склањају испред мене.

Око подне угледао сам свог првог сапатника у невидљивости. Висок човек средњих година достојанствено је носио знак срамоте на широком, избоченом челу. Његове очи су само за тренутак среле моје, а онда је прошао.

И невидљивом је забрањено да види другог невидљивог!

Осмехнуо сам се. Све је ово за мене још било ново и занимљиво. Равнодушност пролазника ме није вређала. Још не.

Нешто касније, пролазећи испред јавног купатила за жене, застао сам. Зашто не? То ће бити моја мала освета.

Попео сам се уз степенице и ушао. Жена на каси се збунила. Није се усуђивала да ме задржи.

Прошао сам испред свлачионица и ушао у дворану са тушевима. Угледао сам десетине нагих тела. Било је ту жена старих и младих, лепих и ружних. Биле су изненађене, али су добро пазиле да то ничим не покажу. Надзорнице би их одмах пријавиле.

Тако сам их гледао док су се туширале. Шта сам осећао? Злобно задовољство што сам повредио неприкосновеност овог места... али и нешто што нисам умео да одредим. Мучнина? Досада? Одвратност? Или све заједно?

Нико ми не треба

Треће недеље сам се разболео. Почело је високом температуром, затим су дошли болови у стомаку и повраћање. У поноћ болови су постали неподношљиви. С муком сам се одвукао до телефона и позвао хитну помоћ. Чинило ми се да је протекла читава вечност док на другом крају нису подигли слушалицу. На екрану се појавило лице младог човека у белом.

— Који су симптоми? — упитао је професионалним тоном

— Болови у стомаку. Можда је слепо црево.

— Послаћемо одмах...

Наједном је заћутао. Био сам дигао главу и он је угледао знак. Одмах је спустио слушалицу и екран се замрачио.

Није вредело више звати. Кад су невидљиви у питању, старо Хипократово правило није важило.

Ипак, нисам умро, али сам тада први пут јасно осетио да сам заиста искључен из света. Тих дана сам проклињао мучитеље који су измислили овакву осуду. Но, чим је болест прошла, вратило ми се поуздање.

Крао сам. Улазио сам у радње и узимао новац из касе. Власници нису ни покушавали да ме спрече. Нису смели показати да ме виде. Јавна купатила ме више нису интересовала, али сам вређао друге светиње. Улазио сам у хотел, тумарао ходницима, отварао собе. Мој презир према друштву, оном друштву које ме је осудило, постајао је све већи. Нико мени није био потребан. Нико!

Тако је прошло шест месеци. Од једном се нешто променило у мени: нестало је моје охолости, нестало је пркоса. Питао сам се како ћу издржати преосталих шест месеци. Тих дана нисам био далеко од самоубиства.

И баш тада сам починио један лудачки гест.

За време једне од својих бескрајних шетњи срео сам још једног невидљивог. Као и раније наши погледи су се сретли, а онда је он оборио очи и убрзао корак.

Само једну реч!

Питао сам се шта је овај млади човек учинио да овако буде кажњен. Осетио сам жељу да потрчим за њим, да га то питам и сазнам како се осећа.

Знао сам, наравно, да је то забрањено, па ипак сам се окренуо и пошао за њим. Пратио сам га на удаљености од 20—30 метара. После десетак минута он је скренуо у једну споредну улицу. Пожурио сам и стигао га.

— Молим вас — рекао сам тихо. — Овде нас нико неће видети. Можемо да поразговарамо...

Окренуо се, погледао ме унезверено, а затим јурнуо напред.

— Чекајте! — довикивао сам му, и сам трчећи. — Не бојте се!

Кад сам се мало смирио, стао сам да пребацијем себи. Ако је неко видео да сам покушао да разговарам и пријави ме, продужиће ми време невидљивости.

Успео сам да га ухватим за крај капута, али ми се отргао.
— Само једну реч — преклињао сам.

Ниједну реч. Да је бар рекао у љутици: „Остави ме!“ Ништа.

Кад сам се мало смирио, стао сам да пребацујем себи. Ако је ово неко видео и пријави ме, продужиће ми време невидљивости.

Још више ме је љутило што сам овим признао друштву да је победило.

Нейрородно весели

За време последњег месеца био сам запао у неку врсту обамрлости. Нисам више могао ни да читам. Нисам више рачунао колико је још остало до истека казне.

Једног дана се зачуло звоно на вратима. Први пут за годину дана.

Отворио сам. То су били људи од закона. Без речи сломили су печат који је држао знак на мом челу. Знак је пао и разбио се.

— Добар дан, грађанине, — рекли су. — Данас је 11. мај 2105. Ваша казна је истекла. Од данас сте поново члан друштва. Платили сте свој дуг.

— Да, хвала

— Хајдемо да попијемо нешто. То је обичај.

У оближњем бару понудили су ми виски. Бармен ми се осмехнуо и питао ме на кога ћу се кладити у сутрашњој трци ракета...

Повратак у видљивост доводи до чудних ситуација. Одједном су пријатељи почели да ми телефонирају. Добро су пазили да не помену протеклу годину, били су весели ји него што је природно. Али, сад сам умео боље да схватим људе и то ми није много сметало.

Злочин шојлине

Једног дана, док сам се враћао кући, зачуо сам брзе кораке за собом и глас, чудно пригушен:

— Молим вас, само две речи... Не бојте се...

Окренуо сам се. Прво што сам угледао био је знак на челу. А онда сам препознао лице. То је био онај младић кога сам некад ја овако покушавао да зауставим. Само, очи су му сад сијале неком лудачком ватром. Ухватио ме је за руку.

Уздихао сам. Ово није била пушта улица већ трг пун људи. Истргао сам руку и окренуо се од њега.

— Не идите! — преклињао је. — Смиљујте се! И ви сте некад...

Није морао то да каже. Добро сам се сећао како сам ја њега молио да стане. Сећао сам се оне ужасне усамљености.

Ипак, ноге су ме вукле даље од њега.

— Кукавица! — викнуо је за мном.

Нисам издржао. Окренуо сам се и пружио му руку. Тренутак касније стегао сам га у загрљај као да сам хтео да узмем на себе мало њега вог очајања.

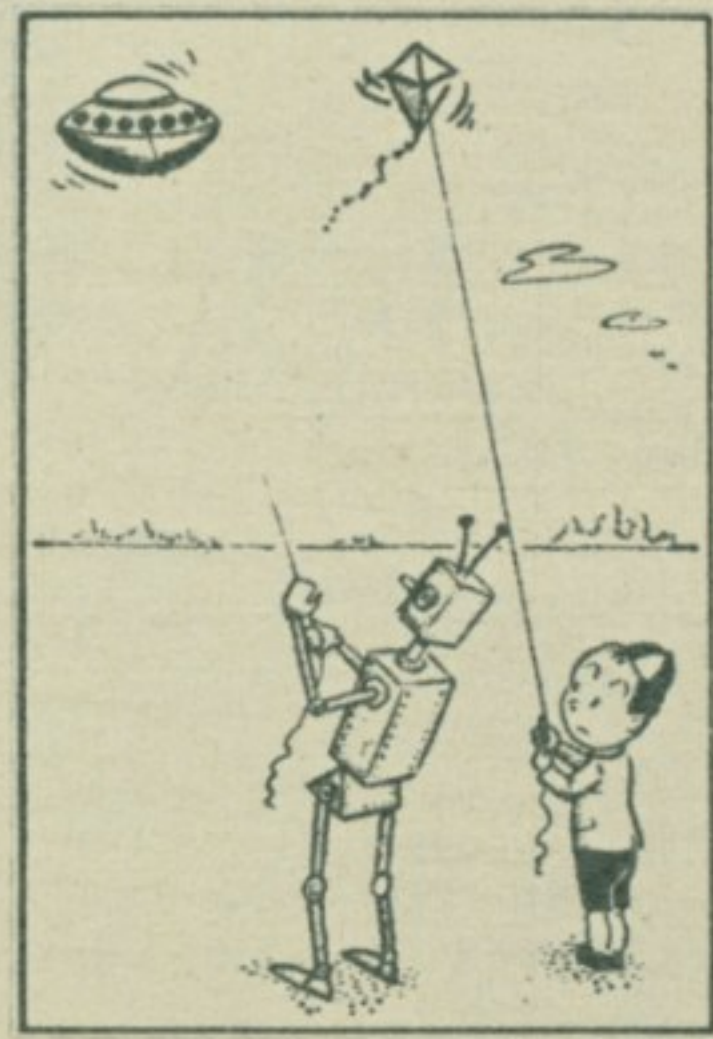
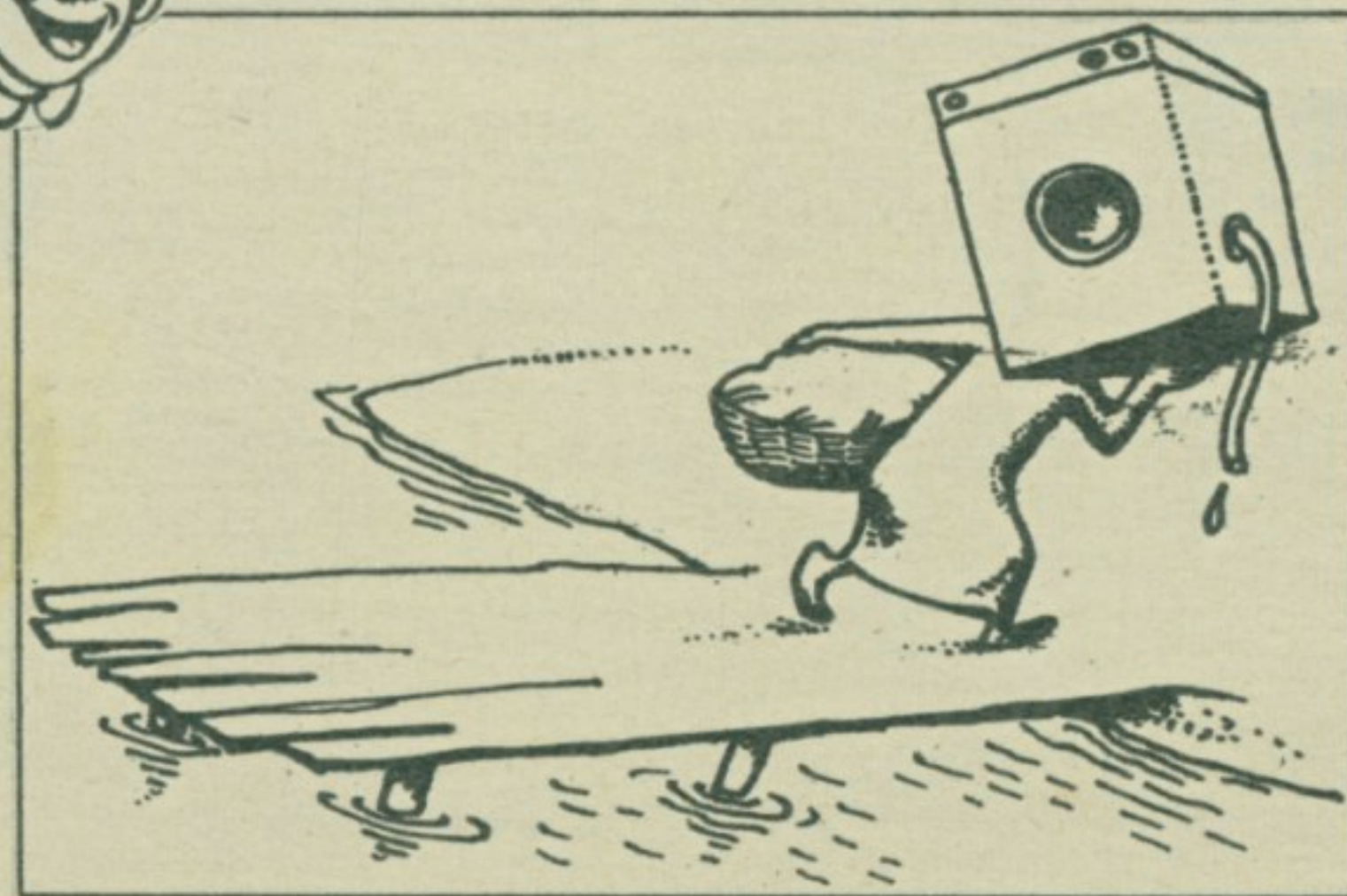
Зачас су се полицијски роботи сјатили око нас. Њега су одгурнули, а мене одвели у затвор.

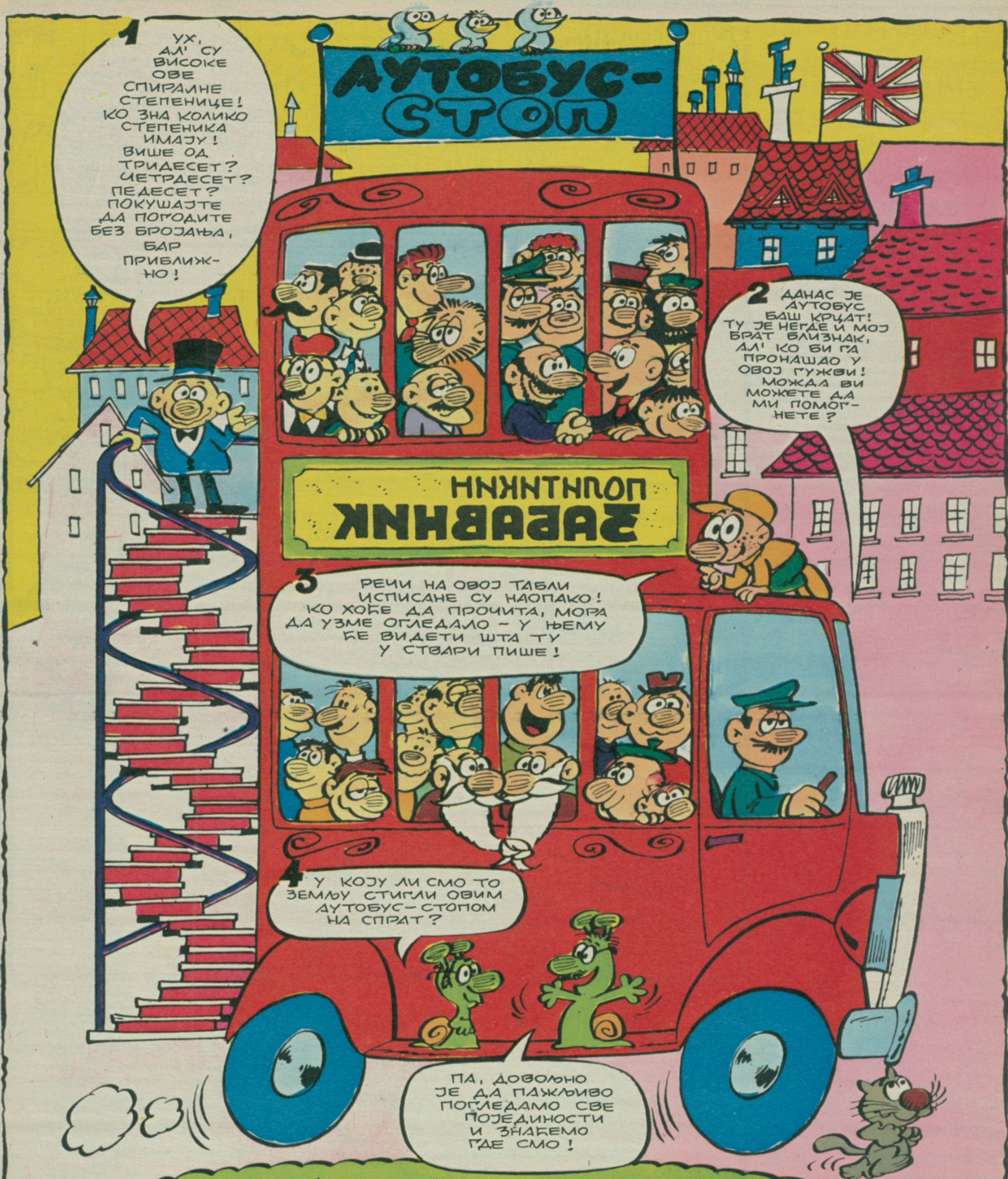
Поново ће ми судити. Само, овога пута не за „злочин хладноће“, већ људске топлоте. Можда ће ми признати олакшавајуће околности и ослободити ме, а можда неће.

Али, то није ни важно.

БЕЗ РЕЧИ

РЕШЕЊЕ: 1. Степеника има тачно 32; 2. Брат близнак возача аутобуса налази се на горњем спрату, на трећем прозору слева; 3. На табли пише: ПОЛИТИКНИ ЗАБАВНИК; 4. Аутобус је стигао у Енглеску — то се види по застави на крову једне куће.

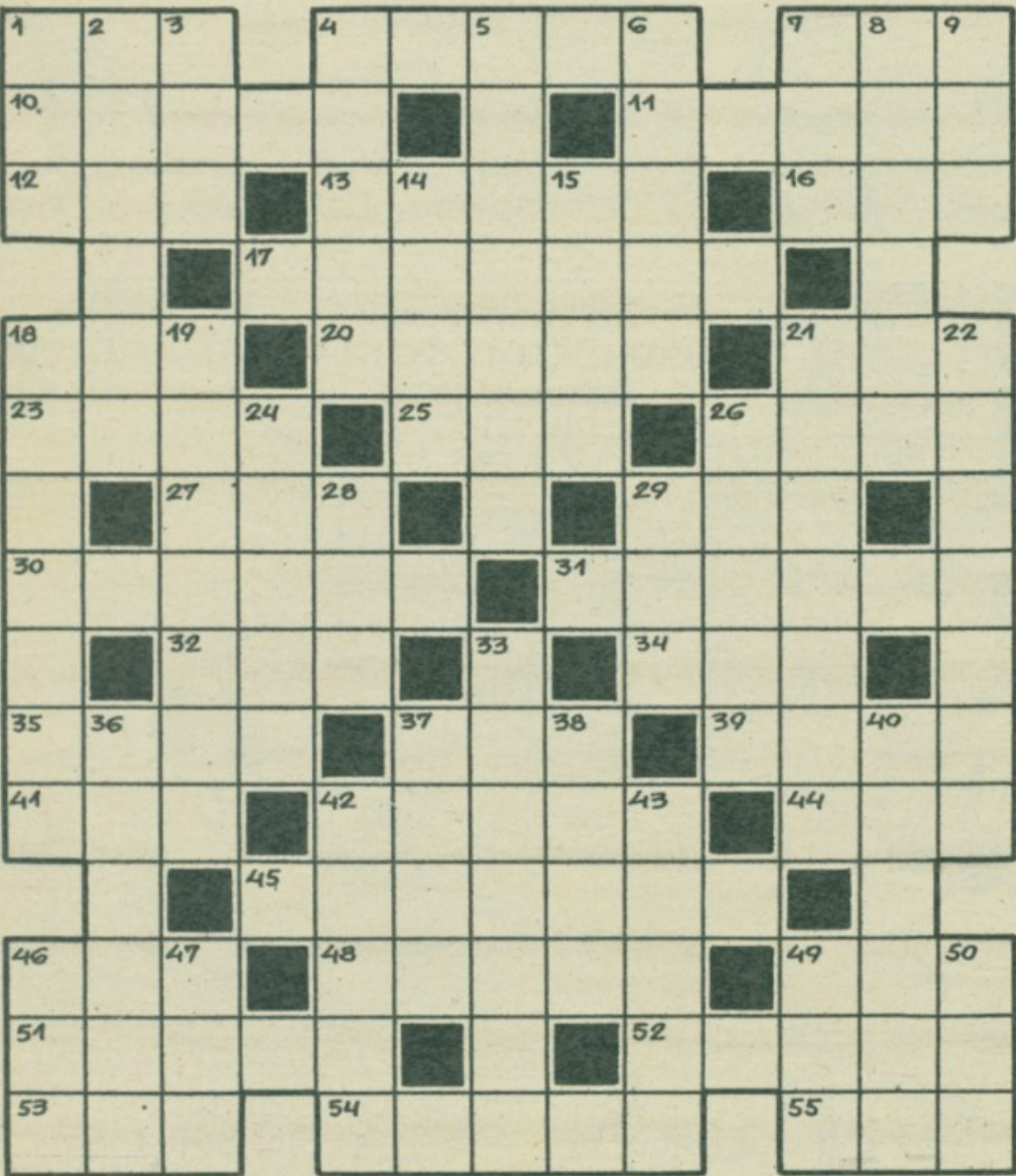
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) часовник, 4) под, 7) речна риба, 10) котарица, 11) врпца, 12) језеро у Северној Америци, 13) громада, 16) башта, 17) особе које живе у једном стану, 18) острво на Јадрану, 20) писмено сведоштво, 21) наша сликарка (Ивањички), 23) времешан, 25) папагај, 26) еп, 27) римски песник (Лукреције), 29) проналазач телефона (Грахам), 30) борац, 31) тело које из свемира пада на земљу, 32) математичка непозната величина, 34) сен, 35) израстај на телу, 37) наш књижевник (Бихаљи Мерин), 39) пасмина, 41) отац (слов.), 42) доброг здравља, 44) рачун, износ трошкова, 45) узорак, примерак, 46) македонско народно коло, 48) видар, 49) легенда, 51) стил у европској уметности, 52) ембрион, заматак, 53) спис, 54) планина крај Београда, 55) водена животиња.

УСПРАВНО:

1) смучке, 2) прошло овршено време, 3) прост број, 4) средство за чишћење, 5) спортски учитељи, 6) пролазиште, 7) цео, 8) заштита, одбрана, 9) шаховски израз, 14) отац, 15) америчка национална управа за астронаутику и свемирска истраживања, 18) последни поступак, 19) вештина ратовања, 21) излетиште код Тополе, 22) совјетски шаховски велемајстор, 24) женско име, 26) врста ловачког пса, 28) дивља животиња, 29) срџба, 33) партија, 36) дан у недељи, 37) река у Европи, притока Балтичког мора, 38) плодно место у пустињи, 40) птица која се сели на југ, 42) забуна, гужва, 43) обмана, 46) један и други, 47) јединични вектор, 49) тишина, спокојство, 50) билијарски штап.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) једноставност, а, е, 10) слова, с, е, 11) сав, 13) тикет, 14) том, 16) твор, 18) кит, 19) Раде, 20) Рајац, о, 22) бунар, е, 23) кмет, 25) пора, и, 26) БЕА, 28) динар, 29) Кан, р, 31) див, 32) тај, р, 33) сос, 35) Љадов, 36) дуд, т, 38) такт, 40) саме, е, 42) арома, д, 45) Кабул, 47) депо, 48) пук, 56) кере, 51) ина, 52) танак, 54) Љиг, о, л, 55) Енаре, к, а, 56) не-одговорност.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00 дина, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 34 — \$ 12 — \$ 16 — \$ 18 — \$ 20 — \$ 22. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1 тел. 22-711.

На основу нишлења Републичког секретаријата за културу СРС број 413-21/72-03 од 28. VII 1972. године не плаћа се порез на промет.

КАД СУ БИЛИ НАЈБОЉИ

Драги Забавнице,

Твој сам редован читалац па бих те молио за једну малу услугу. Одговори ми на питање кад је наша фудбалска репрезентација постигла свој највећи успех у периоду од 1945. године до данас и који је то био тим?

ДРАГАН ОГЊАНОВ, уч. VII разреда, Скопље.

11. септембра 1960. године на Олимпијади у Риму, у финалној утакмици са репрезентацијом Данске, наш државни тим победио је са 3:1 и тако освојио златну медаљу. Наша репрезентација играла је у саставу: Видић — Рогановић, Јусуфи — Жанетић, Дурковић, Перушић — Анковић, Матошић, Галић, Кнез, Костић.

На светском првенству у Чилеу, 1962. репрезентација Југославије заузела је 4. место, иза Бразила, Чехословачке и Чилеа. Играла је у следећем саставу: Шошкић — Дурковић, Јусуфи — Радаковић, Марковић, Поповић — Ковачевић, Шекуларец, Јерковић, Галић, Скоблар.

То су до данас два највећа успеха које је наш фудбал постигао у свету.

ЧИЈИ ЈЕ ОЛИВЕР?

Драги Забавнице,

Твој сам редовни предатни читалац још док си излазио као новине. Имам све бројеве откако излазим у новој опреми, скупљам их својој малој братичини. Обрадовао сам се календару за 1973. годину и желим да нас мало чешиће изненадите неким додатком и бар једном месечно нешто за резање и ако може да то буде обавика јер је штета сећи, бар за нас који скупљамо све бројеве.

Још нешто због опкладе. Чији је син Оливер Томић из телевизијске серије „Мајстори“, много нагађамо. Унапред хвала.

КОСТА СТОЈАДИНОВИЋ, Вршац, Змај Јовина 85.

Дечак Оливер Томић син је београдског лекара, примаријуса Милана Томића, а мати му је Гордана Ђурђевић, музички уредник на Радио-Београду. Ту га је и упознала Вера Белогрић, редитељ на Телевизији, и ангажовала за серију „С ванглом у свет“, а после те прве успешно одигране улоге сад га је изабрао и режисер Александар Ђорђевић.

ДНЕВНИК АНЕ ФРАНК

Пошто много волим да читам, желела бих да набавим књигу о девојци Ани Франк, па бих те молила, Забавнице, да ми кажеш где могу да је

купим и колика је цена. Унапред ти захваљује твоја читатељка СВЕТЛАНА М. из Бање Ковиљаче.

Иако знам да ће ово писмо отићи у кош и то непрочитано, ја ти опет пишем с молбом коју једино ти можеш да испуниш. Веома ми је потребна књига „Дневник Ане Франк“ па те молим да ми кажеш како да је набавим. У Нишу сам обила све књижаре, али је нисам нашла.

ЗОРИЦА МАРИНКОВИЋ, Ниш, Змај Јовина 12.

Ново издање књиге „Дневник Ане Франк“ може се купити у свим продавницама „Југословенске књиге“ по цени од 45 н. д. У Београду, оне се налазе у Ул. кнеза Михаила 2 и на Обилићевом венцу 24. На једну од ове две адресе наручите књигу која вас занима и ускоро ћете је добити. Платићете поштару кад вам је донесе.

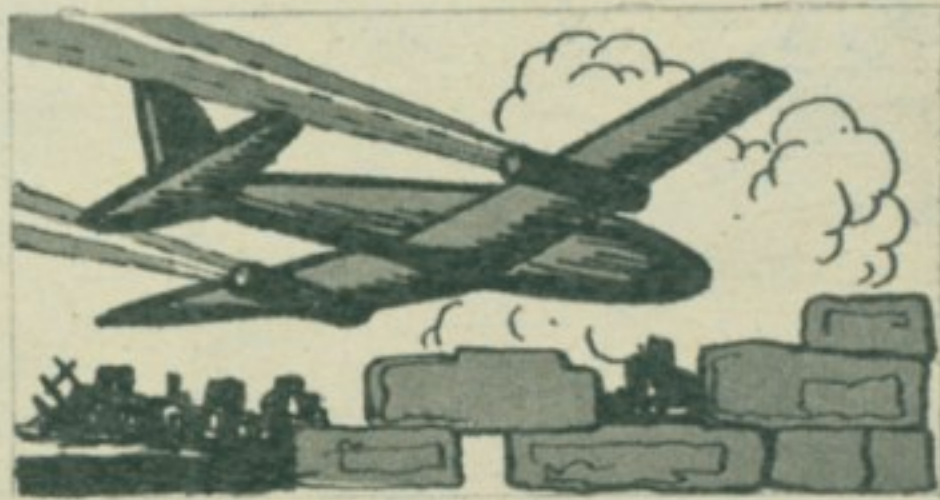
МЛАЗЊАЦИ У II СВЕТСКОМ РАТУ

Драги Забавнице,

пошто свима одговарам на дата питања одговори и мени: да ли су савезници у другом светском рату имали млазне авионе. То ме интересује зато што сам у једном стрипу прочитао да су имали, а ни у једној књизи о другом светском рату их не спомињу.

БОРАН МИЛОЈЕВИЋ, ученик, Зрењанин.

Пред други светски рат у Великој Британији и Немачкој вршени су први огледи са турбо-млазним моторима за погон авиона. Практич

но су примењени крајем рата на немачким и британским борбеним авионима, али су развијени тек после II светског рата.

ПУМПА ЈЕ НАЈСКУПЉА

Драги Забавнице,

Редован сам твој читатељ и надам се да ћеш ми одговорити на ово питање: где се могу набавити већи стаклени акваријуми и колико коштају?

БОРАН БРКОВИЋ, Љубић код Чачка

У продавници „Ловац“ у Улици 7. јула, у Београду, могу се купити акваријуми разних врста и величина. Цена им се креће од 90 до 136 динара. Али, уз акваријум су ти потребни још и пумпа за ваздух, филтер за воду, распршивач ваздуха, грејач, резервне сијалице и кадица за издвајање риблиг подмлатка. Најскупља је пумпа за ваздух, око 160 динара. Све се то може купити у продавници „Ловац“ у Београду, али и у већим градовима у унутрашњости: Мостару, Добоју, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Параћину и другим.

